

Anul XIX • nr. 21 (434)
1 – 15 noiembrie 2023 • 15 lei

 lumeasatului
www.lumeasatului.ro

Lumea Satului

Revistă bilunară de agricultură, dezvoltare rurală
și cultură tradițională

www.agro-business.ro

Hibridul care nu te lasă la greu!

SY Pamplona

syngenta®

Abonați-vă!

Revista
Lumea Satului

și

agroBUSINESS
România

www.lumeasatului.ro
www.agro-business.ro

Vizionați!

Emisiunea

Difuzată pe AGROTV

Duminica 12.30-14.00

www.tv.lumeasatului.ro

Accesați!

 [lumeasatului](https://www.facebook.com/lumeasatului)

publicația on-line

www.agriculturaromaniei.ro

 [agriculturaromaniei](https://www.facebook.com/agriculturaromaniei)

ÎNSCĂUNAȚI PE TREI PICIOARE

O caricatură descoperită recent pe un colț de hârtie mi-a recreat imaginea multor inși „cu capul în nori rugându-i pe sfinți cu aureolă deasupra capului să le... povestească ce mai este pe pământ”.

Caricaturistul și-a dorit să scoată la lumină un adevăr pe care l-a simțit poate „învârtindu-se” prin diverse cercuri.

Referirea era, cu siguranță, la inși înscăunați politic în diverse înalte funcții și în fruntea unor instituții cu care, profesional, n-au nici cea mai mică tangență.

Rupți de realitate, puși să administreze domenii despre care n-au auzit până în momentul „ungerii” cu balsamul puterii, nu le rămâne decât să se roage la „cei de sus” pentru a înțelege unde se află, ce-au de făcut pentru a rămâne cât de cât „înfipti” în scaunul care, se pare, se află în trei picioare, și alea deșcholate.

Și cum cei din ceruri nu întotdeauna îndeplinesc oricui dorințe, speranța le rămâne în... tovarășii de la partid. Dar nici aici nu-i simplă treaba. Dacă nu iau poziția ghiocelului în fața șefului ori nu răspunde prompt indicațiilor, se năruie tot scaunul.

Cam așa stau lucrurile în bolnava noastră democrație. Rareori se-ntâmplă ca profesioniștii să încapă acolo unde le-ar fi locul, iar de-ar fi să

fie totuși, alege verticalitatea în propria ogradă, unde nu are obligații decât față de casă, familie și țara în care se află.

Și uite-așa se creează locuri pentru oportuniști. Ei au făcut ca o țară cu atâtea oportunități și suporturi umane și materiale să devină tributară străinătății.

Nu s-a învățat nimic din frământata noastră istorie din care am fi putut înțelege ce-nseamnă să fii supus regulilor altora, să ai de toate și mai apoi să rămâi aproape fără nimic și, mai cu seamă, ce-nseamnă să calci pe pământ străin în propria țară. Și cum parcă răul deja făcut nu era de ajuns, se mai și împovărează neamul pentru a-i îmbogăți pe cei care ne-au luat totul de parcă nu le-ar fi fost de ajuns.

Nu s-a învățat ce înseamnă bună guvernare, grijă față de cei în fruntea căreia vremelnic se află și de bunurile țării. A apărut, în schimb, un curent al renegării a tot ce s-a creat bine și solid, boicotând regimuri, dar neglijând eforturile adevăraților creatori. Ei sunt și astăzi, dar împinși pe cărări neștiute, mereu în căutarea celei drepte. O va găsi oare? Speranța moare ultima. Așadar, să sperăm. Încă.

Ion BANU

agro**BUSINESS**
România

paginile 59-82

10-11	Sute de fermieri s-au adunat pentru a sărbători Ziua Porumbului
15-17	„Supraproducția de varză a generat un preț mic în piață“
20-21	Inventatorul care a pus titanii sorgului față în față
28-29	A renunțat la munca de birou pentru „a pilota“ utilaje agricole
40-42	Reguli pentru implementarea legislației privind activitatea de ecarisare a teritoriului
44-45	Lucrările apicole ale lunii noiembrie
48-49	Festivalul Fanfarelor la Pădureni
54-55	Mănăstirea Dragomirna, mireasa cu veșminte binecuvântate din piatră

Lumea Satului

Lumea afacerilor tale

Editor general: Ion Banu – 0744.68.25.47
Redactor-șef: Bogdan Panțuru – 0770.69.12.41
Redactor corector: Oana Petre-Dascălu
Redactori: Anca Lăpușneanu, Laura Zmaranda
Colaboratori: Teofilia Banu, Daniel Botănoiu, Silviu Buculei, Andrei Oprea-Banu, Aurora Grigore Beatrice Modiga, Vasile Popescu
Grafică & tehnoredactare: Mariana Cismaru, Mariana Sorescu
Marketing, abonamente, difuzare:
 e-mail: marketing@lumeasatului.ro
 Nicușor Oprea-Banu: 0752.15.01.46; 0722.27.13.38
 e-mail: nopreabanu@yahoo.com
 Mariana Cismaru: 0748.34.68.40

Compartiment financiar:
 ec. Adina Albu
 dr. Nicolae Simion: 0741.21.76.27
Editura: ALT PRESS TOUR București
 Director general: ing. Ion BANU
 Director executiv: ing. Nicușor Oprea-Banu
Redacția: str. Moinești nr. 12, Bl. 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, București.
Tel./fax: 021.311.37.11; 0756.11.38.68
 Pentru corespondență: OP 16 CP 39
 E-mail: lumeasatului@gmail.com
 www.lumeasatului.ro
 ISSN 1841-5148

CONSILIUL CONSULTATIV pentru agricultură sustenabilă organizat sub auspiciile revistei Lumea Satului

- Prof. univ. Florin STĂNICĂ – USAMV București
- Prof. univ. Horia GROSU – dir. gen. IBNA USAMV București
- Dr. ing. Mihai COMAN – dir. gen. ICDP Pitești Mărăcineni
- Dr. ing. Pompiliu MUSTĂȚEA – dir. gen. INCDA Fundulea
- Dr. ing. Ion MARIAN – dir. gen. ICDVV Valea Călugărească
- Dr. ing. Costel VÂNĂTORU – dir. științific SCDL Buzău
- Dr. ing. Lucian BUZDUGAN – expert piața agrară
- Dr. ing. Claudiu FRÂNC – Președinte Federația Crescătorilor de Bovine din România
- Dr. Adrian BALABAN – Președinte Asociația Medicilor Veterinari pentru Suine din România

Jurnaliștii publicației noastre sunt membri ai Asociației Presei Agricole din România – APAR, asociație afiliată ENAJ (The European Network of Agricultural Journalists) din 2013.

Toate drepturile asupra acestei ediții a revistei sunt rezervate SC ALT PRESS TOUR SRL, reproducerea (integrală sau parțială) a materialelor publicate nefiind permisă fără aprobarea, în scris, a editorului. Precizăm că întreaga răspundere privind corectitudinea informațiilor din articolele pe care le publicăm revine autorilor.

Tipar executat la Tipografia ART PRINT

Talon pentru abonament – 2023

Firma/persoana solicitantă
 Cod fiscal (CNP) Reg. com.
 Localitatea str. nr. bl.
 sc. et. sect./jud.
 Banca..... Cont
 Am achitat suma de RON, prin mandatul poștal/ordinul de plată nr., din data de, reprezentând contravaloarea unui număr de abonamente, pe timp de luni, respectiv perioada anul

Data Semnătura (ștampila)

Publicațiile sunt bilunare, respectiv 24 de apariții pe an. Prețul unui pachet este de 15 lei, al unui abonament pe 6 luni – 180 lei; pe 12 luni – 360 lei. Abonamentele se pot contracta prin poștă sau la redacție. Contravaloarea abonamentelor va fi depusă în contul SC ALT PRESS TOUR SRL – RC J40/12960/22.07/2005, cod fiscal RO 17809627, COD IBAN RO30RZBR0000060006822736 – deschis la RAIFFEISEN BANK, București, Agenția Lujerului – sau la Trezoreria sectorului 6, COD IBAN RO11TREZ7065069XXX004639. Pe mandatul poștal/ordinul de plată este absolut necesară specificația: „Abonament – Lumea Satului“, adresa și datele de contact ale abonatului, inclusiv codul fiscal pentru societăți comerciale, respectiv codul numeric personal pentru persoane fizice.

Suntem înscrși în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP)
 • pentru ziare, reviste, periodice – Cod CPV 22200000-2 • pentru Servicii de Campanii de Publicitate – Cod CPV 79341400-0

Relații suplimentare pot fi obținute la sediul redacției: str. Moinești nr. 12, Bl 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, București
 Tel./fax: (021)311.37.11. Pentru corespondență: OP 16 CP 39

Oare ce ne rezervă viitorul?

În prezent, vedem parcă o lume tot mai agitată și mai bulversată ca urmare tocmai a instrumentului cu care astăzi ne mândrim, comunicarea prin intermediul rețelelor de socializare și canalele de televiziune. În continuu ne umplem mintea, de dimineață până seara auzim în jurul nostru ori de lucruri frumoase, ori de cataclisme, războaie, probleme economice, sociale și așa mai departe...

Cam asta este ceea ce ni se prezintă în mare atunci când deschidem un telefon, aprindem un televizor, ieșim pe stradă și auzim discuțiile dintre oameni.

Este clar că nu sunt doar lucruri rele la care avem acces, ci noi putem selecta informația astfel încât viața noastră să fie plină de bucurie și de lucruri pozitive.

Internetul este cea mai mare șansă pe care a avut-o omenirea până acum de a învăța și de a cunoaște lucruri din toate domeniile, iar din acest punct de vedere putem spune că este bine...

Pe de altă parte, la polul opus, a adus și haos în mintea anumitor oameni, arătându-le perspective globale, nu tocmai fericite...

Toată această căutare pe online îl face pe om să devină dependent de ceea ce vede, readucându-l de fiecare dată, când poate este stresat sau necăjit, în online... Și aici putând vedea viața unui om influent, bogat, cu case, cu mașini, prin vacanțe și așa mai departe. Astfel, fiecare dintre noi devine mai puțin concentrat pe ceea ce se întâmplă în viața de zi cu zi, îmbătându-ne cu falsa realitate de pe ecrane ce ne luminează fețele, dar ne întunecă mințile.

Revenind, cu toții observăm ce se întâmplă în lume și începem totodată să ne punem întrebări, să devenim mai sceptici în privința multor lucruri, mai gânditori și mai puțini prezenți în viața noastră. Trebuie să realizăm că timpul trece, iar gânditul prea mult la lucruri care nici măcar nu s-au întâmplat, ci doar dăm cu presupusul, ne defocusează de ceea ce este cu adevărat important, și anume familia, prietenii, zilele ce trec... Zile care ar trebui să lase neapărat ceva în urmă, dacă nu pentru alții, măcar pentru tine.

Eu, copil fiind, încă sunt „stagiar“ în ceea ce privește emoțiile și cum îți dai seama de adevărata valoare a lor. Crescând, încep să văd și să-mi observ propriile mele probleme, precum și pe ale celor din jur, iar după rezolvare îmi fac o idee și-mi spun „cât de importantă este sănătatea“ sau „uite cât de mult înseamnă să fii bun“. Iar această conștientizare este cheia deschiderii unei noi uși, una a aprecierii de sine și a tututor celor ce-ți sunt dragi și nu numai.

Într-un final, cred că viața asta înseamnă – și, cel mai probabil, prin asta trebuie să trecem – tot felul de emoții și trăiri care îți deschid uși înspre înțelegerea adevăratului nostru scop pe acest pământ, acela de a pune preț pe fiecare moment în parte, de a pune preț pe cuvintele, de multe ori șoptite și de a descoperi că nu-ți trebuie o sumedenie de lucruri pentru a te simți fericit.

Despre viitor nimic nu știm, însă îl putem crea prin pași mici făcuți acum, în prezent, unde este singurul moment la care avem acces și pe care îl putem modela.

Alexandru OPREA-BANU

Movileni, județul Iași

Sute de fermieri s-au adunat pentru a sărbători Ziua Porumbului

Ziua Porumbului a fost sărbătorită sâmbătă, 7 octombrie a.c., la Movileni, județul Iași, pe platforma fraților fermieri Rimbu. Sute de fermieri și producători de utilaje agricole au luat parte la o platformă de demonstrații agricole, prezentări de tehnică agrară și soluții complete pentru cei interesați. Evenimentul a fost organizat de Asociația Cultivatorilor de Cereale și Plante Tehnice „Grânarii Dă-te pe brazdă” Iași, membră a Forumului Agricultorilor și Procesatorilor Profesioniști din România.

Zeci de hibrizi în testare pe platforma de la Movileni

Roadele din această toamnă au fost sărbătorite în comuna Movileni, județul Iași. În fiecare an, Asociația Grânarii organizează evenimentul dedicat „Zilei Porumbului”, manifestare ce reprezintă o oportunitate pentru fermierii care cultivă porumbul în această regiune.

Evenimentul a reunit fermieri, profesioniști ai companiilor producătoare de semințe, distribuitori de inputuri, utilaje, bănci și asiguratori din domeniu, producători locali, dar și furnizori de soluții complete în agricultură.

„Este sărbătoarea recoltei și ziua în care noi vom trage niște concluzii în urma recoltării platformelor de porumb. Realizăm clasamente și vedem ce hibrizi am

avut. Am prezentat 47 de hibrizi pe platformă, care au fost recoltați. I-am cântărit, le-am măsurat umiditatea și i-am gradat. Este un eveniment fanion pe care în fiecare an îl organizăm și sperăm ca prezența să fie din ce în

ce mai numeroasă, participanții cu hibridi, producătorii de porumb să fie cât mai mulți, să putem testa, dezbate și să alegem înțelept viitorul fermelor noastre”, a precizat ing. Cristian Stoica, președintele Asociației Cultivatorilor de Cereale și Plante Tehnice „Grânarii Dă-te pe brazdă” Iași, la deschiderea evenimentului.

Platformă de 25 hectare organizată de Asociația Grânarii

Totodată, pe platforma de la Movileni au fost prezentate rezultatele după testarea celor 47 de soiuri folosite, influența factorilor climatici și tehnologici asupra dezvoltării plantelor, precum și potențialul hibridilor într-un mod comparativ, astfel încât rezultatele să crească pentru zona județului.

„Evenimentul a fost organizat la decizia Asociației Grânarii din care facem parte. Am organizat o platformă de porumb, unde, în colaborare cu partenerii noștri, producătorii de sămânță, am înființat această platformă cu un număr de 47 de hibridi de porumb din gama timpurie până la gama foarte târzie. În acest moment sărbătorim acest eveniment printr-o prezentare a

hibridilor și rezultatele obținute ca urmare a cultivării lor, inclusiv avem foarte multe prezentări de utilaje agricole ale firmelor producătoare”, a specificat gazda evenimentului, Cristian Rimbu.

La Ziua Porumbului au fost prezenți și producătorii de utilaje agricole care au făcut demonstrații practice cu echipamentele expuse.

Nu au lipsit producătorii locali din zona Iașului

Evenimentul a fost organizat pe o suprafață de 25 hectare și a oferit vizitorilor acces la un program de demonstrații agricole, prezentări de tehnică agrară și soluții complete pentru fermele oferite de companiile prezente la eveniment. Acțiunea a găzduit nume sonore ale domeniului, producători de semințe și furnizori de echipamente zootehnice și inputuri, precum și prestatori de servicii pentru agricultură.

Beatrice Alexandra MODIGA

Fermierii campioni la rapiță din județul Timiș

Compania Corteva Agriscience prezintă fermierii campioni la rapiță din județul Timiș. În zonă, fermierii au obținut rezultate foarte bune în campania trecută și s-a dovedit că în fermele în care au fost aleși hibrizii potriviți producțiile peste așteptări nu au întârziat să apară. Care au fost alegerile câștigătoare ale fermierilor timișoreni? Hibrizii PT298/Agile și PT303 Sclerotinia Protector, bineînțeles.

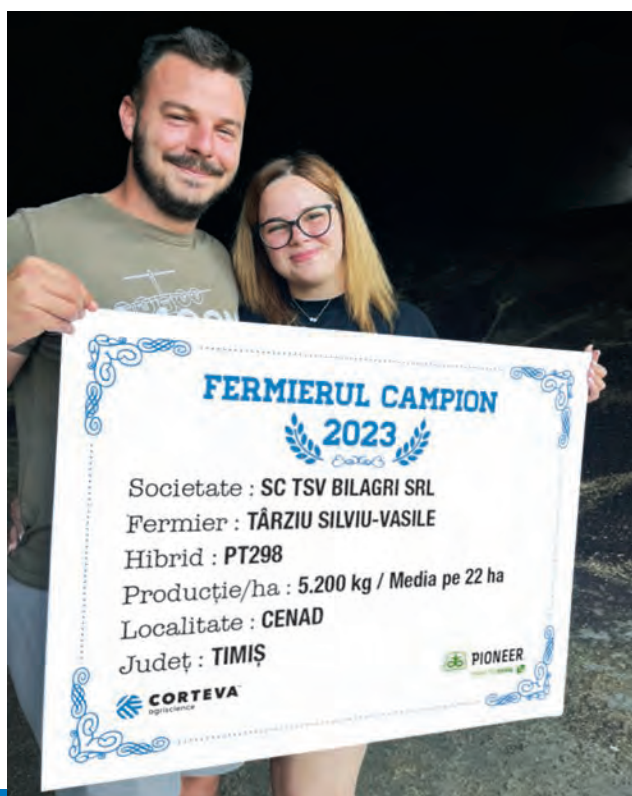
Primul fermier campion din județul Timiș este domnul **Mihai Dan**, societatea Transfime. Acesta își desfășoară activitatea în localitatea Fibiș, lucrează 800 ha și a obținut o producție de **5.300 kg/ha** cu hibridul PT298/Agile. „Campania trecută am avut 260 ha cu rapiță, iar producția obținută cu hibridul PT298 pe o suprafață de 22 ha a fost de 5.300 kg/ha. Hibridul a fost semănat după orz, așa că am discuit de două ori pentru că a fost foarte mare secetă. Apoi am primit câteva ploi, am intervenit și am pregătit terenul, am fertilizat cu îngrășământ 15.40 – 200 kg/ha și am semănat la final de august. Am erbicidat preemergent, iar în stadiul de 8 frunze am administrat un fungicid și un îngrășământ pe bază de bor. Prima intervenție în primăvară a constat în fertilizare cu uree – 200 kg/ha, am mai administrat în jurul datei de 15 martie 100 kg/ha de uree, iar la începutul lunii aprilie am aplicat îngrășământ pe bază de azot și sulf – 180 kg/ha. În ceea ce privește tratamentele, am administrat mai întâi un fungicid simplu, apoi constant am intervenit cu insecticide, foliare și aminoacizi, cred că o dată la 10 zile am intervenit, probabil că au fost 5-6 treceri, ultima dată am mai administrat un fungicid și un insecticid. Cultura a fost în neirigat, iar recoltatul a avut loc la finalul lunii iunie, început de iulie și am fost mulțumit de producția obținută. În această toamnă deja am semănat rapiță, hibridul PT298 pe o suprafață

de 40 ha, iar PT315 pe 20 ha”, a declarat fermierul campion.

Hibrizii Pioneer PT298 și PT303 au oferit rezultate foarte bune și în fermele familiei Târziu din Cenad, respectiv TSV Bilagri și Agrobilan. Domnul inginer **Silviu-Vasile Târziu** a obținut **5.200 kg/ha** cu hibridul PT298/Agile, pe o suprafață de 22 ha, iar domnul **Vasile-Lucian Târziu** a obținut **4.400 kg/ha** cu hibridul PT303 Sclerotinia Protector, pe o suprafață de 85 ha. Ce tehnologie au aplicat cei doi și cât de mulțumiți au fost de rezultatele obținute ne-a specificat domnul inginer Silviu-Vasile Târziu: „Cultura de rapiță a fost semănată după grâu și în cazul ambilor hibrizi a fost aplicată aceeași tehnologie. Mai întâi terenul a fost dezmiriștit la 25-30 cm, apoi am intervenit cu un disc fin pentru mărunțire, după care am intervenit cu un tăvălug cu piteni, am fertilizat cu 5 zile înainte de semănat, atunci am administrat 150 kg/ha îngrășămintă NP cu sulf, apoi am semănat, în perioada 1-10 septembrie și am aplicat erbicid preemergent. În luna octombrie, după răsărirea frunzelor reale, am administrat 250 kg/ha de nitrocalcar, precum și un tratament cu fungicid și îngrășământ foliar pe bază bor. În primăvară am fertilizat cu 250 kg/ha de uree și am mai fertilizat o dată în luna aprilie cu nitrocalcar -150 kg/ha. În ceea ce privește tratamentele, pot spune că au fost trei la număr. Prima oară am intervenit în luna martie cu un tratament pe bază de tebuconazol, amestecat cu

protioconazol, împreună cu un insecticid sistemic. Al doilea tratament a fost compus din protioconazol cu procolaz, iar în luna iulie, după căderea florilor, am aplicat strobilurină împreună cu tebuconazol. Bineînțeles, din cauza apariției dăunătorilor, am aplicat insecticide sistemice și de contact, în total au fost 3 treceri. Am recoltat la final de iunie, început de iulie. În această toamnă situația este mai dificilă din cauza lipsei umidității din sol; sperăm să avem parte de precipitații pentru că am semănat PT298 – 154 ha și PT303 – 120 ha.“

În cadrul societății **Maragro** din Giera, județul Timiș, domnul inginer **Sergiu Curchi** se ocupă de o suprafață de 7.000 ha, dintre care, în campania trecută, rapiță a fost semănată pe 180 ha, după grâu. Hibridul PT303 Sclerotinia Protector s-a comportat foarte bine în această fermă, media obținută fiind de **4.277 kg/ha**. „În fermă au fost semămate 2.500 ha cu rapiță, hibridul PT303 ocupând o suprafață de 180 ha. În funcție de specificitatea terenului, ori am scarificat, ori am intervenit cu un utilaj topdown, apoi am fertilizat cu îngrășămintă complexe triplu 15 cu 11% sulf – 200 kg/ha, după care am efectuat o lucrare cu combinatorul și am semănat după data de 20 august, la 1.5 cm adâncime, 50.000 - 55.000 b.g/ha. Am erbicidat preemergent și după răsărire am administrat un tratament pe bază de tebuconazol, îngrășămintă foliar pe bază de bor și insecticid de contact. După 1 martie am fertilizat cu uree 200 kg/ha, apoi am efectuat o trecere cu insecticid și bor. A urmat primul tratament cu tebuconazol și protioconazol, dar am folosit și un îngrășămintă NPK cu aminoacizi – 3 kg/ha. De specificat că la fiecare intervenție adăugăm îngrășămintă foliar pe bază de bor sau sulf. A mai urmat o administrare de îngrășămintă cu azot și sulf, iar la începutul înfloritului am făcut un tratament cu strobilurină și boscalid, împreună cu insecticid sistemic și de contact. Recoltatul a avut loc la începutul lunii iulie, iar producțiile au fost mulțumitoare“, a specificat domnul Curchi. Acesta a mai adăugat faptul că și în această toamnă hibridii Pioneer PT298 și PT303 au ocupat un loc important în alegerile din fermă, suprafața totală ocupată de acești doi hibridi fiind de 600 ha.

Programul TalentA continuă

74 de femei din România și Republica Moldova au finalizat TalentA 2023

Cu ocazia Zilei Internaționale a Femeilor din Mediul Rural, sărbătorită pe 15 octombrie, Corteva Agriscience anunță încheierea celei de-a patra ediții a programului educațional TalentA 2023 cu un atelier practic pentru femeile-fermier. 64 de femei din România și 10 femei din Republica Moldova au participat activ la procesul de învățare și dezvoltarea de proiecte pentru a-și susține comunitățile și afacerile, iar cele mai bune propuneri vor fi premiate de Corteva Agriscience cu granturi la sfârșitul lunii octombrie.

Pe lista participantelor la TalentA-2023 se află femei cu vârste cuprinse între 18 și 56 de ani din diferite regiuni ale celor două țări, care lucrează în diverse domenii ale agriculturii – cultivarea cerealelor, legumelor și fructelor, creșterea animalelor și a păsărilor de curte, apicultura și horticultura. Este pentru prima dată când programul a fost deschis și pentru studente aflate la începutul carierei, ceea

ce întărește angajamentul Corteva de a le oferi oportunități de dezvoltare tinerilor și de a îmbunătăți comunitățile lor.

Programul educațional, dezvoltat și sponsorizat de Corteva Agriscience pentru al patrulea an consecutiv, s-a desfășurat timp de cinci luni începând cu luna mai și a

inclus două module de studiu: modulul de afaceri cu 10 cursuri și modulul de agribusiness cu 4 cursuri. Cursurile au fost susținute și conduse de profesioniști Corteva și de membri ai echipei Starperforming, o firmă de consultanță în afaceri, care este partener oficial al programului încă de la prima ediție din România.

„La Corteva, credem cu tărie că femeile pot avea o contribuție semnificativă la progres, inovație și o mai bună calitate a vieții în zonele rurale. De aceea, programul TalentA inițiat de Corteva Agriscience a devenit un proiect de succes, solicitat de femeile din România, Republica Moldova și nu numai, precum și un punct de referință pentru industria agricolă la nivel național și în alte țări în care este implementat. Inițiativa Corteva reprezintă o oportunitate pentru femeile din mediul rural de a participa la cursuri gratuite, care le oferă participantelor noastre cunoștințele necesare pentru a dezvolta afaceri sustenabile, dinamice și competitive, cu impact pozitiv asupra progresului comunităților în care trăiesc“, a declarat Maria Cârjă, Marketing Manager România, Republica Moldova și Ungaria, Corteva Agriscience.

„TalentA este un proiect remarcabil care duce la nivel înalt dezvoltarea profesională a femeilor - fermier din România și Republica Moldova. Sunt onorat să fiu alături de compania Corteva în acest demers și să contribuie la îmbunătățirea abilităților de gestionare a afacerilor participantelor, aspect esențial pentru viabilitatea și sustenabilitatea agriculturii“, a completat Radu Stănescu, Managing Partner Starperforming, partenerul organizațional al Corteva Agriscience pentru proiectul TalentA în România și Republica Moldova.

Cursul final al programului TalentA 2023 a avut loc la sfârșitul lunii septembrie, în cadrul unui atelier de lucru de două zile, în care participanții la program s-au întâlnit personal cu consultanții și au interacționat pentru prima dată față în față cu colegii lor după modulele de webinar. Aceștia au dezbătut subiecte fundamentale pentru o afacere agricolă, cum ar fi analiza financiară, resursele umane și tehnici eficiente pentru o recrutare de succes într-un context demografic dinamic, modele de afaceri aplicate proiectelor agricole și impactul digitalizării asupra sectorului prin soluții inovatoare. În etapa actuală, participanții au început pregătirea proiectelor pentru concursul de granturi, care vizează îmbunătățirea securității alimentare a comunităților. În funcție de rezultate și pe baza conceptelor de proiect furnizate, un comitet de experți va alege trei câștigători care vor primi finanțare din partea Corteva Agriscience la sfârșitul lunii octombrie: Locul 1 – 6000 \$, locul 2 – 5000 \$, locul 3 – 4000 \$.

„Am participat la programul TalentA pentru a cunoaște mai multe femei ca mine, pentru că în zona din care provin, județul Neamț, sunt foarte puține femei fermier și mă simțeam singură. De curând m-am lansat în agricultură, alăturându-mă afacerii familiei mele, Baiagrogiv – Ferma familiei Buliga, iar venirea aici a însemnat pentru mine să

întâlnesc o mulțime de oameni de vârstă mea, care sunt dedicați în ceea ce fac și au idei de afaceri foarte bune, astfel încât acum nu mai simt acea singurătate.

Cursurile au fost foarte interesante, m-am implicat activ, iar informațiile pe care le-am primit au fost foarte utile pentru că nu s-au bazat doar pe teorii dintr-o carte, ci pe multă practică, lucru care ne-a plăcut foarte mult tuturor“, a declarat Alexandra Buliga, fermier la Baiagrogiv – Ferma familiei Buliga.

„Am 19 ani, studiez la Facultatea de Medicină Veterinară și vreau să studiez și Agronomie. Împreună cu părinții mei avem o fermă protejată de 6.000 m², Serele Dulci, unde cultivăm ardei, castraveți și roșii, și avem un contract cu un important lanț de supermarketuri din România. Anul acesta, pentru a reduce pierderile de producție, am făcut un experiment și am început să facem gem din resturile de sortare. A fost un succes și vreau să continui acest lucru pe viitor, dar vreau să învăț mai mult, motiv pentru care m-am înscris la cursurile TalentA. Este o oportunitate pentru mine, atât pe plan profesional, cât și personal, deoarece cursurile sunt foarte bine structurate și cred că voi reveni anul viitor pentru a continua acest proces de învățare. Am întâlnit o mulțime de oameni noi la acest workshop și este o cu totul altă comunicare cu toate colegile mele pentru că a fost plăcut să ne descoperim și să ne cunoaștem aici“, a adăugat Iris Maria Roșculet, fermier la Serele Dulci.

Programul TalentA a fost creat de Corteva Agriscience, al cărui scop este de a îmbogăți viața celor care produc și a celor care consumă, asigurând dezvoltarea generațiilor viitoare. Punerea în aplicare a inițiativei educaționale face parte din eforturile de sustenabilitate ale Corteva de a promova abilitatea femeilor în agricultură. TalentA a fost lansată în Spania în 2019, iar în 2020 a fost implementată pentru prima dată în România cu sprijinul echipei Starperforming. Până în prezent, aproximativ 1.300 de femei talentate din întreaga lume au devenit participante la programul TalentA de către Corteva Agriscience.

Molia verzei (*Plutella xylostella*) a ajuns un dăunător de temut al culturii rapiței

În România, cel puțin până acum câțiva ani, molia verzei era considerată un dăunător secundar al rapiței de toamnă, punând probleme mai mari verzei (de unde și denumirea în limba română a acestei specii) sau conopidei. În latină specia prezintă mai multe denumiri sinonime: *Plutella xylostella*, *Plutella maculipennis* sau *Plutella cruciferarum*. În literatura de specialitate străină – sau cu o simplă căutare pe Google – această specie se întâlnește mai ales sub denumirea în limba engleză *Diamondback moth*.

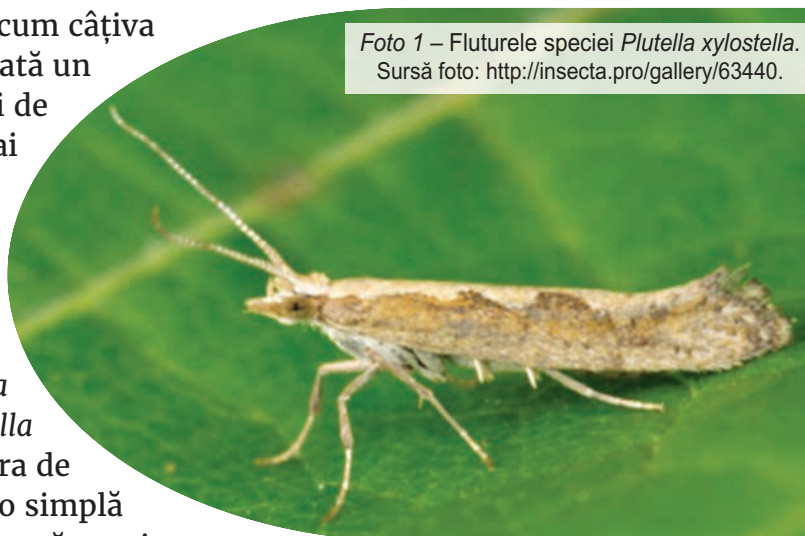

Foto 1 – Fluturile speciei *Plutella xylostella*.
Sursă foto: <http://insecta.pro/gallery/63440>.

Foto 2 – Molia verzei prinsă în capcanele feromonale la INCDA Fundulea.

Molia verzei iernează în stadiul de pupă, într-un cocon mătășos, fixat pe frunzele atacate. În literatura de specialitate s-a menționat faptul că, în condițiile țării noastre, specia prezintă trei generații pe an: prima se dezvoltă în perioada mai-iulie, cea de-a doua în perioada iulie-august, în timp ce generația a treia se dezvoltă din luna august până în luna mai, anul următor (aceasta poate pune probleme în toamnă culturii rapiței). Date mai recente sugerează că, în cazul unor toamne calde și lungi, molia verzei prezintă 4-5 generații/an.

Ca o descriere sumară, **adultul** este un fluture mic, cu anvergura aripilor de 12-15 mm, culoarea corpului brun cenușie, aripile anterioare sunt brune, iar cele posterioare sunt cenușii, prevăzute cu franjuri, fiind acoperite de perișori lungi (foto 1). **Moliile se pot deplasa pe distanțe mari, de sute de kilometri, cu ajutorul curenților de aer.**

Date și mai recente din literatura de specialitate sugerează că în zonele mai calde ale globului, pe parcursul întregii vieți, molia verzei poate călători, cu ajutorul curenților de aer, și **1.500 de kilometri**. Studii recente au scos în evidență faptul că micile molii pot să stea în aer câteva zile, deci putem spune că adulții acestei specii sunt niște mici mașini de zburat, care i-ar face invidioși și pe cei mai buni aviatori. **Larvele** sunt mici, nu depășesc 10 mm lungime, având corpul fuziform. În primele stadii de dezvoltare culoarea lor este cenușiu-albicioasă, ulterior devine verde, cu pete late, mai închise la culoare (foto 3-4).

Cum se recunoaște atacul larvelor la plantele de rapiță? În primul stadiu de dezvoltare, larvele minează frunzele, hrănindu-se cu parenchimul lor (fac galerii). După aproximativ 2-3 zile de hrănire, larvele părăsesc galeriile făcute în frunze și migrează pe fața inferioară a acestora, unde rod epiderma inferioară și parenchimul, sub formă de ferestre (foto 5). Frunzele atacate pot deveni cenușii; în acest mod simptomele se pot recunoaște ușor, dar, dacă s-a ajuns la acest stadiu, deja pagubele pot fi ridicate. **Anii cu ierni blânde și primăveri calde pot favoriza dăunătorul, având drept consecință creșterea populațiilor acestora.**

Pe plan mondial, molia verzei este considerată principalul dăunător al culturii rapiței, în special în zonele calde, dar și în cele cu climat temperat mediteranean. Pe plan mondial, pagubele produse de către

Foto 3, 4 – Larvele moliei verzei pe fața inferioară a frunzelor de rapiță, la INCDA Fundulea.

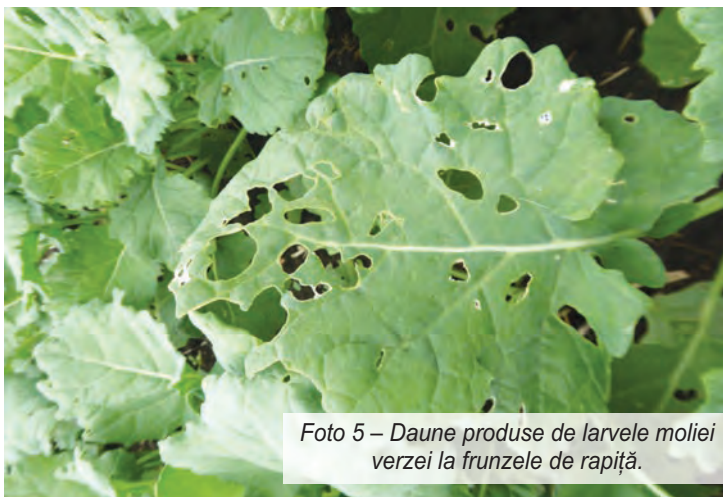

Foto 5 – Daune produse de larvele moliei verzei la frunzele de rapiță.

molia verzei în lume, numai la cultura rapiței, se ridică la **4-5 miliarde de dolari/anual**. De exemplu, în Australia dăunătorul a fost introdus accidental, iar în prezent provoacă pagube ridicate la cultura rapiței. Împotriva moliei verzei australienii au mai multe abordări. Cea clasică constă în aplicarea tratamentelor chimice la depășirea pragului economic de dăunare (PED). În acest mod, de-a lungul timpului, s-a realizat o protecție eficientă a culturii de rapiță, iar populațiile dăunătorului au fost ținute sub control. Numai că molia verzei este una dintre speciile dăunătoare care dezvoltă ușor rezistență la insecticide. Conform clasificării IRAC (Comitetul de Acțiune pentru Rezistența la Pesticide), molia verzei prezintă rezistență la **91 de substanțe active** din diferite

(Continuare în pag. 14)

Tetranychus urticae: major resistance problem

Species	Taxonomy	Pest type	Compounds	Cases
<i>Tetranychus urticae</i>	Acari: Tetranychidae	Crop	92	389
<i>Plutella xylostella</i>	Lepidoptera: Plutellidae	Crop	91	544
<i>Myzus persicae</i>	Homoptera: Aphididae	Crop	74	494
<i>Musca domestica</i>	Diptera: Muscidae	Urban	55	279
<i>Leptinotarsa decemlineata</i>	Coleoptera: Chrysomelidae	Crop	54	212
<i>Bemisia tabaci</i>	Homoptera: Aleyrodidae	Crop	49	392
<i>Helicoverpa armigera</i>	Lepidoptera: Noctuidae	Crop	48	671
<i>Panonychus ulmi</i>	Acari: Tetranychidae	Crop	46	189
<i>Boophilus microplus</i>	Acari: Ixodidae	Livestock	44	167
<i>Blattella germanica</i>	Dermaptera: Blattellidae	Urban	43	219

CO170 Long-term population selections and a chromosome-level assembly reveal the complex genetic architecture of acaricide resistance in *Tetranychus urticae*

Foto 6 – Clasificare IRAC, rezistența dăunătorilor la substanțe active, captură foto din prezentarea „Long term population selections and chromosome level-assembly reveal the complex genetic architecture of acaricide resistance in *Tetranychus urticae*”, Thomas Van Leeuwen (Belgia, Ghent University, Department of Crop Protection), în cadrul Congresului European de Entomologie, iulie, 2018, Napoli, Italia.

(Urmare din pag. 13)

grupe de insecticide, depășind în această privință musculița albă de seră (*Trialeurodes vaporariorum*) sau musculița albă a tutunului (*Bemisia tabaci*), specii cunoscute pentru rezistența căpătată la insecticide. Doar păianjenul roșu comun (*Tetranychus urticae*) depășește molia verzei la acest capitol. Din acest motiv, opțiunile chimice de combatere atât în Australia, dar și în alte țări, unde acest dăunător produce pagube mari, sunt din ce în ce mai limitate. Tocmai de aceea, cercetătorii australieni au încercat și o nouă abordare a problemei, și anume s-au orientat spre combaterea biologică pentru a reduce cantitatea de pesticide aplicată la culturile de rapiță. Principalul dușman natural al moliei verzei (*Plutella xylostella*) este o mică viespe, ce aparține speciei *Diadegma semiclausum* (Hymenoptera: Ichneumonidae). Aceasta parazitează larvele moliei verzei aflate în primele stadii de dezvoltare. În unele cazuri, gradul de parazitare este foarte mare, motiv pentru care acest dușman natural a fost folosit cu succes în programele de combatere biologică din Australia și din alte zone ale

globului. În ultimul timp, nici combaterea biologică nu a mai avut succesul scontat. Motivul îl reprezintă vremea, care a luat-o razna cam peste tot în lume, nu numai la noi. Datorită schimbărilor climatice, care pot duce la **nesincronizarea evoluției paraziților cu insectele gazdă**, populația moliei verzei a crescut foarte mult în ultimii ani, iar populația viespii parazitoide (*Diadegma semiclausum*) nu a putut să îi țină pasul. S-a apelat și la modelarea matematică pentru a încerca să se estimeze evoluția populațiilor moliei verzei în viitor. Conform diferitelor scenarii de schimbări climatice, s-a ajuns la concluzia, deloc îmbucurătoare, că populația dăunătorului ar putea crește în viitor (intervalul 2015-2070), în timp ce populația viespii parazitoide (*Diadegma semiclausum*) nu va avea o creștere la fel de mare. Prin urmare, molia verzei este o specie destul de greu de combătut.

În ultimii ani, molia verzei a început să își facă simțită din ce în ce mai des prezența în țara noastră. Toamnele lungi și calde, creșterea suprafețelor cultivate cu rapiță de toamnă, dar și a celor cultivate cu rapiță sau muștar pentru înverzire pot avea drept consecință creșterea populațiilor acestui dăunător.

Ca o concluzie generală, pe viitor vom avea probleme din ce în ce mai mari cu protecția culturilor de rapiță împotriva atacului larvelor diferitelor specii de lepidoptere, prin urmare trebuie aprofundate cercetările în acest domeniu.

Dr. ing. Emil GEORGESCU, INCDA Fundulea

Ștefania Rădoi:

„Supraproducția de varză a generat un preț mic în piață“

Omul sfințește locul. Datorită oamenilor care iubesc pământul și care au păstrat această știință a producerii de hrană la rang de mare cinste, mai avem încă bazine legumicole importante. În octombrie, pe câmpurile din comuna Lungulețu din județul Dâmbovița, recoltatul producției de varză era în toi. Sătenii,

agricultori renumiți pentru hărnicia lor, își împărțiseră reponsabilitățile. Unii erau în câmp, la recoltat, în vreme ce alții erau în piața de gros de la Lungulețu. Ștefania Rădoi provine din generații de agricultori cu tradiție și a preluat această muncă mai departe pe umerii propriei sale familii. A început cu un hectar de pământ, dar astăzi, împreună cu soțul ei, cultivă 10 hectare de pământ. Spune că, deși munca pământului este grea, are multe satisfacții și privilegiul de a se bucura de un soi de libertate.

„Eu am renunțat la regula de a cultiva doar varză și cartofi“

În Lungulețu, unii tineri aleg agricultura, alții nu. Ștefania și soțul ei fac parte din categoria celor pentru care agricultura nu este doar o activitate economică, ci chiar un mod de viață.

„Am început cu un hectar de teren când ne-am căsătorit, iar pe parcursul anilor am arendat și am cumpărat pământ. Acum cultivăm o suprafață mai mare și am diversificat culturile din

exploatare. Aveam posibilitatea să ne angajăm, dar având în vedere că aveam de la părinți utilaje și pământ, am avut un start în agricultură. Am vrut să avem afacerea proprie. Ne place să muncim și am avut și satisfacții.“

Ștefania spune că pentru propriii copii și-ar dori o altă viață pentru că, totuși, munca în agricultură este grea, dar, dacă lor le va plăcea să facă asta, atunci îi va sprijini.

„Eu zic că în Lungulețu se vor cultiva varză și cartofi și peste 20 de ani. Eu am început prin a sparge regula aceasta de a pune doar cartofi și varză și cultiv și un hectar și jumătate de gogoșari care au mers foarte bine. Sfatul meu pentru lungulețeni este să facă în continuare agricultură pentru că deja faima comunei Lungulețu a ajuns și peste hotare. Nu cred că se

(Continuare în pag. 16)

(Urmare din pag. 15)

va termina povestea comunei Lungulețu curând pentru că sunt sigură că și tinerii, cel puțin trei sferturi dintre ei, vor rămâne aici. Și eu am absolvit Facultatea de Marketing și tot m-am întors la Lungulețu și astăzi fac marketing pentru agricultură pe Tik Tok.“

„A scăzut foarte mult cererea de varză proaspătă“

Comuna Lungulețu este polul cultivării cartofului și verzei. De aici pornesc către piețe din țară, dar și din străinătate camioane întregi de legume. Uneori la prețuri derizorii, cu mult sub munca fermierilor. În pofida tuturor schimbărilor, Lungulețu a rămas un simbol al rezistenței în agricultură. Indiferent de provocări, aici se muncește pământul și se produce hrană.

„Lucrurile evoluează. Gusturile consumatorilor se schimbă. Foarte mulți ani a exista obiceiul de a pune varză murată la butoi, astăzi aproape că a dispărut acest obicei. Noi, de asemenea, am dus anul ăsta varza la o fabrică de murat din Slobozia Moară, o localitate de lângă Lungulețu. În această unitate varza se pune la murat pentru că în această direcție este cererea. Varza proaspătă nu mai este atât de căutată, la noi în târg nu mai este cerere aproape deloc. Oamenii stau lângă remorcă și se plâng de faptul că nu mai sunt clienți. Este foarte cald afară, temperaturile s-au schimbat și, odată cu ele, și obiceiurile consumatorilor. Anul acesta foarte mult din producție a fost gata de recoltat devreme. Avem noroc cu aceste fabrici de procesare care cer cantități mari de varză. Astfel ne-au mai salvat pe noi în aceste perioade în care legumele s-au făcut mai timpuriu decât au nevoie consumatorii, iar pierderile noastre sunt mai mici.“

„Centrele de colectare nu ar ajuta“

Agricultura este în esența ei un fel de joc de noroc. Fermierii, mai ales cei care au avut posibilități restrânse de a investi în sisteme de irigații, sunt la mila Celui de Sus. Anul acesta a fost unul secetos, iar costurile de producție au fost mai mari, dar fermierii nu au de ales. Munca lor trebuie să continue.

„Noi avem cultură dublă, primăvara devreme începem înființarea cu cartof timpuriu a celor 10 hectare de teren pe care le avem. Începând cu sfârșitul lunii mai, datorită foliei de agril, avem o producție timpurie pe care o recoltăm de pe un hectar și jumătate. Imediat începem să înființăm celelalte culturi. După cartofii la agril, vine ardeiul (cultivăm un hectar și jumătate cu gogoșar și capia), apoi urmează conopidă, varză roșie, varză albă, mai mulți hibrizi, plus soiul românesc din semințe produse de noi.“

În ceea ce privește înființarea unor centre de colectare-depozitare în comuna Lungulețu, Ștefania Rădoi spune că este ușor să spui că păstrezi marfa, dar având în vedere că trei sferturi din varza cultivată în Lungulețu este produsă din semințe autohtone, nu are niciun fel de rezistență. „Este foarte greu să combați dăunătorii, bolile care au apărut în ultima vreme. E ușor să spui că vrei să depozitezi, dar în momentul în care varza

are un început de boală sau dăunători nu poți să o depozitezi pentru că va afecta și alte produse din jurul ei, iar paguba ar fi mult mai mare. Plus că trebuie temperatură controlată, este destul de greu.“

„Suntem agricultori, nu ghicitori“

Ștefania este nu doar producător agricol, ci și manager al acestei afaceri de familie. Fiecare aspect economic al activității trebuie gândit, analizat, astfel încât banii să fie folosiți în mod eficient. Ștefania trebuie să se gândească la toate scenariile posibile, inclusiv la unul de criză, în care prețul de valorificare este sub limita decenței. La final de an, când se trage linie, trebuie să existe un echilibru în tot ceea ce s-a făcut.

„Datoria noastră este să producem legume, indiferent de consecințe. De fiecare dată când înființăm o cultură avem speranța că va fi un an bun și că poate o să fie ploaie. Anul acesta nu a plouat. Am plantat varza eșalonat începând din luna iunie și nu am avut nici măcar o picătură de apă. Am obținut aceste culturi doar din irigații, cu combustibil foarte scump și, din păcate, prețul nu ne ajută să acoperim costurile de producție. Nu suntem și agricultori și ghicitori ca să știm cum este vremea, datoria noastră este să producem hrană și, dacă Dumnezeu ne ajută să fie un an bun, e bine, dacă nu, asta e. De multe ori se întâmplă ca pe o parte din culturi să prinzi preț prost și să nu fii pe profit, dar la alte culturi profitul să fie foarte bun și atunci se compensează.“

„Profitul de la cartofi l-am reinvestit în varză“

Pentru familia Rădoi anul acesta agricol a fost unul foarte bun. Cartofii, cultură la care a obținut în jur de 40 tone la hectar, spune Ștefania, au avut un preț foarte bun de la început până la sfârșit, iar o parte din profitul obținut l-au reinvestit în cultura de varză. Producția de varză a fost de cca 30 tone la hectar. La

gogoșari a avut o producție foarte mare și a obținut un preț mediu de 5 lei/kg la angro.

„Având în vedere că am o varză de calitate superioară, am reușit să elimin pierderile și la această cultură și să nu o vând pe un preț foarte prost. M-a ajutat foarte mult colaborarea cu fabrica de procesare.“ Varza produsă de familia Rădoi este de calitate superioară și acesta a fost un criteriu datorită căruia a reușit să valorifice către fabrica de murat. Este important ca frunzele ei să fie sănătoase, fără boli sau semne ale unei boli, spune Ștefania. Nu se ține, în schimb, cont de dimensiunea verzei. În fabrică se pune la murat și varză de mici dimensiuni, dar și mai mare.

Explicația pentru prețul scăzut al verzei, spune Ștefania Rădoi, este supraproducția. Așa cum există ani foarte buni, cum a fost 2015, spre exemplu, când prețul kilogramului de varză de la Lungulețu a fost de 1,20-1,50 de bani, sunt și ani dificili.

„Fermierii întâmpină tot felul de dificultăți și trebuie să fie permanent atenți. Avem boli și dăunători pe care vrem să îi combatem și, în același timp, să facem și niște produse sănătoase. Îi îndemn pe consumatori să își schimbe obiceiul de a mânca. Să meargă la piață să cumpere varză românească pentru că este foarte bună, să revină la obiceiul de a băga la murat un butoi de varză. Să ne ajute în situații din acestea foarte dificile în care noi suntem pe supraproducție. Afară este foarte cald și nimeni nu cumpără varză.“

Laura ZMARANDA

Județul Neamț:

No-tillage: un risc asumat, un pariu câștigat pentru un tânăr fermier

Sistemul a început să fie recomandat în România în ultimii ani, dar practica este cunoscută de zeci de ani, adevărații creatori ai tehnologiei *no-tillage* fiind americanii. Aceștia au vrut să protejeze solul împotriva eroziunii eoliene, dar și împotriva eroziunii produse de apă. Asta, desigur, în funcție de zonarea culturilor. În țara noastră sunt puțini fermieri care au decis să producă în acest sistem. Unul dintre ei este Ștefan Năstase din comuna Stănița, județul Neamț.

Agricultorul neamțean în vârstă de 17 ani lucrează împreună cu familia o suprafață de 500 de hectare de teren agricol, în mare parte luat în arendă, pe două județe diferite, Neamț și Iași.

Totul a pornit de la tractorul U650, pe bucăți

„Este o fermă de familie, toți suntem implicați în activitatea de zi cu zi și fiecare știe ce are de făcut. Pe partea vegetală avem mai multe «tipuri» de culturi diferite, ele fiind floarea-soarelui, care este și cea mai profitabilă cultură pe zona noastră, precum și porumb, grâu, orz, rapiță, mazăre, triticale, soia și chiar lucernă. Totul a început în anul 2008, când tatăl meu a reușit să-și «construiască» propriul U650, pe bucăți. Ulterior, lucrând terenurile oamenilor din localitățile vecine, ușor-ușor a început să strângă pământ în arendă, puțin câte puțin, până în ziua de astăzi. A fost și încă este foarte multă muncă, ținând cont că s-a început totul de la zero. În 2014 am accesat fonduri europene pentru un tractor și o combină, un «proiect», cum îi spunem noi, care ne-a ajutat să ne dezvoltăm ferma radical. A fost un pas foarte mare spre tehnologia nouă, un pas cu foarte mare impact“, a specificat tânărul fermier din județul Neamț.

Pe drumul noilor inovații, cu o mai multă precizie

Tânărul fermier a ales acest domeniu datorită dragostei sale față de plante și chiar de utilaje.

„Sunt un mare pasionat de autovehicule. Pe lângă asta, e un sentiment aparte când îți vezi cultura semănată din propriile tale mâini, că începe să rodească și să se dezvolte, este un sentiment extraordinar.

Datorită aparaturii moderne și a utilajelor de ultimă generație ne putem desfășura activitatea cu o mult mai mare ușurință și precizie, tot ce deținem, pe partea de utilaje este de ultima generație, fapt care ne-a dus pe drumul cel bun, pe drumul inovațiilor“, mai adaugă acesta.

Agricultura fără plug...

În ferma de la Stănița se încearcă ușor-ușor să se treacă la sistemul de semănat pe sistem *no-tillage*, mai mult datorită schimbărilor climatice și a lipsei apei din sol.

„Cu ajutorul semănătorii Horsch Maestro DV, însămânțarea în acest sistem este posibilă și la cea mai mare precizie. Recomand din toată inima acest domeniu și îi îndemn pe toți să îmbrățișeze agricultura, mai ales pe tinerii din ziua de azi care vor să facă ceva cu adevărat în țara aceasta. Este cel mai important domeniu în momentul de față, de aici mănâncă o lume întreagă, fără noi, agricultorii, nu ar mai merge nimic în lumea asta. Toate domeniile se trag din agricultură. Doar împreună putem reuși“, încheie tânărul fermier din comuna Stănița, județul Neamț.

O tehnologie de prelucrare a solului fără răsturnarea brazdei

Agricultura conservativă are ca rezultat intensificarea producției agricole prin optimizarea utilizării resurselor materiale, reducerea degradării excesive a terenurilor și gestionarea integrată a solului, apei și resurselor biologice. Lucrarea mecanizată este înlocuită cu ameliorarea proprietății solului de către microorganismele din sol și echilibrarea de către acestea a caracteristicilor nutritive. Fertilitatea solului (substanțe nutritive și apă) este controlată prin gestionarea acoperirii solului cu resturi vegetale, rotația culturilor și controlul buruienilor. În plus, agricultura conservativă asigură reducerea consumului de combustibil de 2-3 ori și mai mult datorită micșorării numărului de intrări pe câmp a agregatelor. Sistemul de prelucrare zero a solului, cunoscut sub numele de tehnologie *no-till* este un sistem modern de agricultură în care pe câmpii nu se efectuează aratul tradițional, ci o afânare profundă, stratul superior al pământului rămânând neatins. Sistemul agricol în cauză previne eroziunea acvatică și eoliană a solului și păstrează mai bine umiditatea prețioasă. Acest lucru nu numai că va salva economisirea combustibilului, dar, de asemenea, va crește semnificativ productivitatea muncii și competitivitatea produselor agricole.

Utilajele folosite la tehnologia *no-tillage* pot fi următoarele:

- Subsolier + grapa rotativă;
- Plug Cizel + grapa rotativă;
- Grapa rotativă cu rotor orizontal;
- Grapa rotativă cu rotor vertical;
- Semănătoarea.

Avantajele tehnologiei *no-tillage*

Se realizează o economie de carburanți, lubrifianți și o uzură mai redusă a tractoarelor și mașinilor agricole (treckeri mai puține, mai puține lucrări etc.); crește productivitatea muncii; se reduce fenomenul de eroziune, provocat de apă sau vânt; se evită distrugerea structurii și tasării solului, prin reducerea numărului de lucrări; determină creșterea cantității de materie organică din sol; se reduc pierderile de apă prin evaporare datorită mulcirii parțiale a solului etc.; necesar scăzut de utilaje; cheltuieli mici de investiții; recolte mai constante, cerințele privind îngrijămintele și intervențiile pentru restabilirea solului scad.

Dezavantajele tehnologiei *no-tillage*

În mod normal, este nevoie de o perioadă de tranziție de 5-7 ani pentru ca sistemul de agricultură conservativă să se echilibreze. Este posibil ca productivitatea să fie mai redusă în primii ani. În cazul în care rotația culturilor, acoperirea solului sau soiurile de cultură nu sunt reglate la nivelul optim, este posibil să fie necesare cantități mai mari de produse chimice pentru combaterea dăunătorilor și a buruienilor. Fermierii trebuie să facă o investiție inițială în utilaje specializate și să aibă acces la semințe pentru culturi de acoperire, adaptate condițiilor locale, la costuri rezonabile. Fermierii au nevoie de instruire aprofundată și de acces la servicii specializate de consiliere. În comparație cu agricultura tradițională, este necesară o schimbare fundamentală în abordarea noului sistem.

Beatrice Alexandra MODIGA

Inventatorul care a pus titanii sorgului față în față

În numărul trecut vă spuneam că sorgul zaharat, cultivat pe suprafețe mari, ar putea rezolva substanțial problema poluării aerului pe care-l respirăm. S-a demonstrat faptul că 1 ha de sorg zaharat absoarbe anual din atmosferă până la 50-55 t de bioxid de carbon, asta în timp ce pădurile de foioase absorb 16 t/ha/an de bioxid, iar cerealele 3-10 t/ha/an.

Inventatorul Iuliean Horneț a început o colaborare cu mai mulți cercetători și fermieri în privința sorgului zaharat – o soluție energetică, o bună sursă de hrană?

Rep.: Domnule Horneț, vă rugăm să ne povestiți cum ați adus sorgul zaharat în România.

I.H.: În toamna anului trecut am fost onorat de invitația domnului Valeriu Cosarciuc, fost ministru și vicepremier al Republicii Moldova și organizator la Chișinău al conferinței: „**Soluții la crizele din Energie, Mediu și Agricultură**“, dedicată inventatorului român Iuliean Horneț și firmei ecoHORNET.

Au fost prezenți, într-o sală arhiplină, reprezentanți ai Guvernului Republicii Moldova, miniștrii și secretarii de stat de la mediu, industrie și agricultură, personalități din mediu academic și științific, numeroși fermieri și oameni de afaceri. Am avut prilejul ca, pe parcursul a 3 ore, să destăinui audienței soluții pentru evitarea crizelor programate de nebunii secolului.

Tehnologiile ecoHORNET dezvoltate, brevetate și aplicate în circa 84 de modele de echipamente mature și multe alte instalații constituie arsenalul meu cu care pot crea o planetă fără deșeuri (valorificarea lor energetică), oprirea încălzirii globale și un ecosistem stabil, pentru conversia celei mai abundente bogății a planetei, „biomasa“, în energie termică electrică și frig, pentru o viață sănătoasă într-un mediu curat și confort

ieftin, pentru însănătoșirea pământului, oprirea deșertificării și hrana abundentă și sănătoasă.

Am prezentat distinșilor participanți necesitatea implementării ca *Stare de Siguranță Națională* a noii revoluții a sustenabilității și profitabilității, ca armă letală împotriva crizelor programate.

În seara premergătoare conferinței ne-am retras la un restaurant, la un pahar de vorbă și, printre alte subiecte prietenul meu dnul Cosarciuc mi-a vorbit de un inventator moldovean care dorește să mă cunoască. După o scurtă convorbire telefonică, nu au trecut 10 minute și a apărut pe culoarul dintre mese un bătrânel sprintenel cu o sacoșă în mână, care a poposit la masa noastră. Nu i-aș fi ghicit niciodată vârsta, 88 de ani!

– „Gheorghe Moraru!“, zice el mândru și apăsat.

– „Iuliean Horneț!“, răspund eu și mai apăsat și mai mândru.

– „Vă cunosc și vă urmăresc d-nule Horneț, vă felicit pentru realizările dumneavoastră, sunt onorat să vă cunosc și vă sunt alături.“

– „Ce faceți d-voastră, cum e la pensie?“, întreb.

– „Ca și d-voastră stau pe baricade și mă lupt cu autoritățile să le determin să implementez rezultatele muncii

mele, a colaboratorilor mei, a institutelor cu care colaborez și la care am lucrat cândva, demult. Am câteva noutăți absolute în domeniul sorgului, atât al sorgului zaharat, sorgul pentru sămânță, dar și al sorgului sudan. Am creat hibrizi performanți, am obținut producții record, este rezistent la stresul hidric, crește viguros și folosește circa 30% din umiditatea necesară porumbului, este supranumit «cămila deșertului».

Nu te poți abține să nu felicităm un asemenea om, un specialist în agricultură, un temerar, deștept, ambițios și încăpățânat.

„Dar aveți și voi în România un Moraru, îmi zice șugubăț.

Doar că îl cheamă Antohe și el a dedicat zeci de ani din viața acestui sector, este un mare specialist al pământului, al culturii plantelor.”

M-a străfulgerat iar un gând; nu vom muri de foame, trebuie să fac ceva, trebuie să cultivăm această plantă, trebuie să ne adaptăm condițiilor meteo și, mai ales, vremilor ce vor veni.

Ce este sorgul? De ce ne trebuie?

În condițiile actualului climat, miroase a pământ uscat, se lasă apa, se ascunde în subsol, a început deșertificarea României, iar în sud și vest deșertificarea s-a accentuat. Oficialii au fost averizați de ceva vreme despre acest dezastru de către cei mai mari profesioniștii în domeniu, celebri și învățați, inventatori și inovatori, care au pus la dispoziție soluții de salvare reale, experimentate, aplicate și mature. Degeaba, incompetența nu vede, nu aude, nu vorbește, nu citește, nu pricepe.

Ei, și de aici începe greul, implementarea proiectului.

Am pus titanii sorgului față în față, am organizat mai multe întâlniri și vizite la Chișinău și București.

Am dat girul și numele ecoHORNET pentru 2 companii, una în România și alta în Moldova, am implicat oameni valoroși din ambele țări, am primit sămânță de cultură, am ales 10 fermieri români care au cultivat câte 3 ha în fiecare fermă. Trebuie să probăm această, minune mi-am zis.

Deși era târziu și neplanificată operațiunea, am găsit înțelegere la toți fermierii solicitați, unii chiar și-au întors alte culturi pentru a experimenta cultura de sorg.

Au urmat convorbiri cu institute de cercetare din ambele țări și ASAS, cu centre de atestare a hibrizilor de sorg zaharat și multe alte vizite

Care sunt beneficiile acestei plante energetice?

Sorgul, planta poate cea mai rezistentă la secetă, ne poate oferi hrană atât pentru oameni, cât și pentru animale. Semințele de sorg sunt mai bune ca cele de orez, jumătatea din compoziția sorgului fiind suc din care extragem siropul, un produs natural care poate înlocui orice alt îndulcitor în industria alimentară și poate fi consumat inclusiv de cei care suferă de diabet.

Sucul, introdus în hrana animalelor sub formă de condiment, poate preveni gripa aviară și porcină, după cum mi-a explicat profesorul Antohe. De asemenea, poate înlocui mierea în hrana albinelor pe perioada iernatului,

Și, nu în ultimul rând, avem un procent de 50% biomasă care asigură hrană pentru animale; se poate conserva, însiloza sau peletiza

Biomasa poate fi transformată în biochar (cărbune activ vegetal), hrană pentru sol. Trebuie să refacem urgent fertilitatea naturală a solului.

REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2088 AL COMISIEI din 7 iulie 2021 de modificare a anexelor II, III și IV la Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului în scopul adăugării materiilor obținute prin piroliză și gazeificare ca și categorii de materii componente în produsele fertilizante UE și, nu în ultimul rând, prin peletizare și utilizarea tehnologiilor avansate de conversie vom obținem independența energetică termică, electrică a întregii planete.

De aceea este atât de importantă această plantă. Sunt multe solicitări pentru cultura de sorg, sper să avem suficientă sămânță pentru anul viitor să satisfacem cerințele și să mărim suprafețele cultivate. Demonstrată, bonitatea acestei culturi atrage investitorii în industria de procesare, absolut necesară.

Anca LĂPUȘNEANU

ONG... Este timpul revizuirii legislației?!

În timp ce există o dezbatere, în desfășurare, la nivel european cu privire la produsele modificate genetic, este timpul ca guvernele să-și revizuiască pozițiile și să adopte un punct de vedere bazat pe o bază științifică solidă, așa cum au explicat oamenii de știință.

Comisia Europeană (CE) a început în aprilie 2021 o procedură de modificare a reglementărilor europene privind unele dintre noile tehnici genomice (NGT) care editează genomul. Aceste noi tehnici modifică foarte precis genomul țintit al organismelor. NGT-urile reprezintă tehnicile celei de-a doua generații de inginerie genetică. Acestea urmează să înlocuiască transgeneza, care este o tehnică foarte utilizată de către biotehnologiile de primă

generație, cele din secolul XX, și ale căror produse sunt reglementate ca OMG-uri.

Aceste reglementări aplicate OMG-urilor sunt foarte grele și aproape imposibil de acceptat de Uniunea Europeană (UE). Reglementările privind OMG-urile au fost stabilite în diferite țări care practicau cultura sau importul de produse transgenice într-un moment în care cunoștințele științifice privind riscurile asociate cu aceste organisme, rezultat al ingineriei genetice, erau slab identificate. Reglementarea europeană este costisitoare în ceea ce privește aprobarea dosarelor (numeroase teste preliminare,

inclusiv proiecții fictive privind condițiile extreme) și monitorizarea post-comercializare. Numai marile consorții internaționale au capacitatea financiară suficientă pentru a și le asuma.

Cercetarea foarte activă efectuată cu tehnici NGT deschide perspective imense în ceea ce privește sănătatea umană, sănătatea și bunăstarea animalelor și sănătatea plantelor, nu numai pentru a îmbunătăți controlul bolilor și al dăunătorilor culturilor, ci și pentru a face față schimbărilor climatice și încălzirii globale. Tehnica CRISPR, dezvoltată de Emmanuelle Charpentier și Jennifer Doudna, care au primit Premiul Nobel pentru Chimie în 2020 pentru această inovație tehnologică, este principala tehnică dezvoltată de cercetare în ultimii zece ani. Proiectele de cercetare și dezvoltare aflate în derulare se referă la peste 60% în cazul plantelor, 15% la animale și aplicații medicale în jur de 20%.

În acest context, multe țări din America de Nord și de Sud și din regiunea Asia-Pacific au decis să-și modifice reglementările naționale privind OMG-urile și să scutească de la reglementare numeroase produse modificate genetic. Această dereglementare este, de fapt, necesară atunci când majoritatea produselor obținute prin editarea genomului nu pot fi distinse de organismele rezultate din mutația naturală. Aceste produse editate rezultă din ADN separat în mod natural, fără adăugarea de ADN străin. Ele se numesc SDN1 (SDN for Site Directed Nuclease). Cele care rezultă prin inserarea alelelor omoloage (adică, având o origine evolutivă comună) se numesc SDN2. Aceste tipuri de modificări SDN1 și SDN2 sunt foarte frecvente în natură, deoarece apar spontan, oferindu-ne astfel biodiversitatea pe care o vedem în prezent.

Are atunci sens, în astfel de condiții, să reglementăm într-un cadru atât de diferit aceste produse de inginerie care sunt imposibil de distins de produsele naturale?

Spre deosebire de concluziile avocatului general Bobek (18 ianuarie 2018), Curtea Europeană de Justiție (CJUE) a decis contrariul prin decizia sa din 25 iulie 2018, care precizează că toate produsele obținute prin tehnici NGT post-directive intră sub incidența Directivei. 2001/18 și așadar trebuie reglementate ca OMG-urile.

Această poziție juridică nu se bazează pe nicio bază științifică solidă, deoarece piatra de

temelie a acestei decizii este de a distinge tehnicile anterioare anului 2001 (data directivei) și cele posteroare, într-o apreciere venită dintr-o postură uimitoare care poate fi rezumată astfel: înainte să știm și regulamentele au ținut cont de riscuri, dar după 2001 este *Terra incognita!*

În timp ce multe țări, în special atât din America, cât și din Asia, au decis să își ușureze reglementările naționale aplicate NGT-urilor, această hotărâre a CJUE a poziționat UE în singularitate, deci în afara jocului.

În consecință, multe reacții negative din partea diverselor agenții și personalități europene au apărut imediat. Grupul de consilieri științifici principali ai Comisiei Europene (sau mecanismul de consiliere științifică SAM) a publicat în noiembrie 2018 o declarație fermă în care susținea că Directiva 2001/18 este „nepotrivită”. Grupul a indicat că, având în vedere nedetectabilitatea modificărilor genetice efectuate în mare parte prin editarea genomului, este necesar să se evalueze caracteristicile produsului final și nu metoda de obținere a acestuia.

Oficiul parlamentar francez OPECST, care reunește senatori și deputați, în Raportul său din 2021 semnat de autorul principal, senatorul Catherine Procaccia, a ajuns la aceleași concluzii și a propus ca directiva să fie revizuită la fiecare cinci ani pentru a ține cont de progresele tehnicilor și de dezbaterile societății. În mod similar, o altă instituție, și anume Academia Franceză de Agricultură, a subliniat faptul că o astfel de revizuire ar contribui la evitarea unui decalaj între știință și drept.

În același an, Uniunea Europeană a Academiei de Agricultură (UEAA) a cerut Comisiei Europene să revizuiască și să ajusteze regulamentul european în proiectul său actual (Directiva 2001/18) și să ia în considerare atât producția vegetală, cât și producția animală, multe personalități politice franceze și germane (în special membrii Parlamentului Grünen), de

(Continuare în pag. 24)

(Urmare din pag. 23)

asemenea Frans Timmermans, vicepreședinte al Comisiei Europene (CE) și Stella Kyriakides, comisar european pentru sănătate și siguranță alimentară, au subliniat interesul deosebit al editării genomului în strategia de dezvoltare durabilă a Uniunii.

În acest context, la invitația Consiliului European a fost inițiată o inițiativă strategică de revizuire a regulamentului pentru NGT. Procedura este complexă și include mai multe etape. Comisia Europeană a încredințat Centrului Comun de Cercetare (JRC) să elaboreze un stadiu al tehnicii privind NGT-urile și să examineze progresele proiectelor de cercetare și dezvoltare.

JRC a prezentat două rapoarte până în primăvara anului 2021. În urma acestui pas, a fost inițiată o etapă de analiză a impactului (foaia de parcurs) în septembrie-octombrie 2021. În consecință, a avut loc o consultare publică între aprilie și iulie 2022, iar rezultatele acesteia au fost publicate în septembrie 2022. Din cele 2.300 de răspunsuri validate, 80% au fost favorabile revizuirii reglementărilor UE, în timp ce 17% au susținut menținerea reglementărilor actuale privind OMG-urile pentru a fi aplicate NGT-urilor. Pe baza acestor rezultate, procesul de revizuire a reglementărilor UE va ajunge la final, iar Comisia Europeană ar trebui să propună Parlamentului European termenii unui nou regulament până la vacanța parlamentară din vara anului 2023.

Cincisprezece academicieni francezi au simțit nevoia să scrie un punct de vedere divergent, acești academicieni au remarcat că „până în prezent, pentru niciunul dintre OMG-urile utilizate în întreaga lume nu există niciun motiv serios pentru a afirma existența unui anumit pericol, fie pentru sănătatea umană, fie pentru mediu în ansamblu. Deoarece au descoperit că tehnicile de editare a genomului erau mai precise și că NGT-urile reduc considerabil efectele nedorite observate cu tehnicile de prima generație (mutagenză aleatoare și transgenză), acești 15 academicieni au reiterat că „ar fi absurd să luăm măsuri de precauție exagerate și fără legătură cu amploarea riscurilor potențiale în ceea ce

privește beneficiile pe care le aduc“. Ei s-au îngrijorat de importurile din străinătate, de cantități mari de produse modificate genetic sau editate reglementate într-un mod mai flexibil, deci „sfidând regulile concurenței“. Aceștia au subliniat că această situație ar crea condiții „care ar putea să ruineze proprii producători“.

Foarte recent, Academia Franceză de Tehnologii (AT) a abordat pe rând subiectul cererilor de NGT-uri către fabrici la cererea guvernului francez care dorește să primească recomandările sale înainte de a defini o poziție oficială. Astfel, a publicat foarte recent „Opinia asupra noilor tehnici genomice aplicate plantelor“ (15 februarie 2023). Acest raport este în continuitatea Opiniei Academiei Franceze de Agricultură din 2020, care nu a „îmbătrânit“ în ultimii trei ani.

Această opinie a AT subliniază cinci principii generale și douăsprezece recomandări scrise sub conducerea lui Bernard Chevassus-au-Louis, un academician aparținând atât Academiei Franceze de Agricultură, cât și Academiei Franceze de Tehnologii.

Reafirmă ferm următoarele principii conform cărora:

- trebuie aplicat principiul precauției (consacrat în Constituția Franței);
- este necesar să se depășească „clivajul“ dintre reglementările bazate pe caracteristicile finale ale produsului și cea care are în vedere modalitatea de obținere a acestuia;
- este necesar să se țină seama în mod pragmatic de contextul creat de controversa asupra OMG-urilor care constituie de facto un cadru cultural... pentru a defini politicile publice cu privire la NGT.

Cele 12 recomandări se referă la metodele de evaluare pentru discriminarea „cazurilor în care modificările efectuate sunt similare sau nu cu cele care pot rezulta din mutații spontane sau induse“. Aceștia impun „să se ia în considerare în mod diferențiat soiurile care prezintă un bilanț beneficii/risc foarte favorabil cu impact pozitiv pentru fermier, consumator sau mediu“ (recomandarea 2) și pledează pentru înființarea unor sisteme de biomonitorizare în câmpuri și o rețea care ține cont de opinia oamenilor numită „biovigilență“.

Recomandările indică, de asemenea, că zonele în care ar fi cultivate plante NGT ar trebui limitate la început pentru a studia ce se va întâmpla în aceste câmpuri. Cel puțin, recomandarea nr. 12 are în vedere nivelul legal acesta precizează că NGT-urile trebuie reglementate în cadrul Directivei 2001/18, fie prin articolul 7 care menționează „proceduri diferențiate“, fie printr-un „nou anexă, specifică NGT“.

Deoarece propune să existe o procedură de evaluare diferențiată bazată pe o bază, de la caz la caz, pentru modificările SDN1 și SDN2, acest Aviz al AT poate fi considerat ca solicita un cadru de reglementare mai ușor pentru NGT în comparație cu reglementarea actuală a OMG-urilor (produse transgenice). Dar, cu toate acestea, se

încadrează și într-o abordare de precauție care liniștește cadrul Directivei 2001/18 și al regulamentelor și directivelor asociate acesteia: un organism de reglementare care este recunoscut că guvernează autorizațiile de cultivare a OMG-urilor „printre cele mai restrictive modalități din întreaga lume” după cum a subliniat. Acest organism de reglementare care a încetinit puternic, de mulți ani în UE, dezvoltarea de soluții genetice inovatoare și, de asemenea, a frânat îmbunătățirea rapidă a soiurilor/hibridilor pentru a oferi un răspuns corect la urgențele parazitare și climatice.

Dintre numeroasele întrebări ridicate de această lucrare de opinie, putem fi surprinși și de această afirmație a dorinței de a depăși „clivajul” existent între reglementările bazate pe caracteristicile produsului final și cele care au în vedere modalitatea de obținere. Mai multe țări au abandonat într-adevăr a doua opțiune, deoarece pare dificil să reglementeze diferit un produs final modificat genetic, care nu poate fi deosebit genetic de un produs natural.

De ce ar trebui să se discrimineze între două produse total identice care, prin urmare, au în mod riguros același nivel de riscuri asumate? Și cum s-ar putea să le discrimineze în funcție de metoda prin care au fost obținute, metodă care, de altfel, este în majoritatea cazurilor neidentificabilă? Ce logică științifică se supune acestei dorințe de a depăși acest „clivaj”?

De asemenea, trebuie menționat că Directiva 2001/18 ar trebui revizuită în corectarea definiției OMG-urilor pentru a ține seama de progresele științifice recente. Aceste progrese demonstrează că există în mod natural nu numai organisme care provin din foarte multe mutații spontane, ci și organisme transgenice naturale, cum ar fi cartoful dulce. Dar și aici raportul tace asupra acestui aspect și preferă să se refere la Directiva 2001/18 existentă fără a cere nicio rectificare.

În 2021, Comisia Europeană a publicat o inițiativă intitulată „Legislație pentru plantele produse prin anumite tehnici genomice noi”. Această inițiativă intenționează să propună un cadru legal pentru plantele obținute prin mutagenză și cisgenză direcționată și pentru produsele lor alimentare și furajere. Aceste modificări genetice pot fi obținute și prin mutație naturală sau selecție clasică. Nu sunt vizate microorganismele și animalele și nici tehnicile de modificare genetică care nu sunt nici cisgenză, nici mutagenză. În aceste condiții, Comisia

Europeană a restrâns, prin urmare, domeniul de aplicare a viitoarei revizuirii a regulamentelor.

Această decizie de excludere a regnului animal din domeniul de aplicare al revizuirii este contestată de Academia Veterinară Franceză, care a subliniat public că cercetarea privind editarea genelor la animalele de fermă ar contribui la îmbunătățirea nu numai a sănătății animalelor pentru bolile epizootice cruciale, ci și la bunăstarea animalelor. Această poziție este pe deplin împărtășită de Uniunea Europeană a Academiei de Agricultură (UEAA), care subliniază că, în aceste vremuri de zoonoze (variola maimuțelor, Covid-19 și altele), lucrările europene de cercetare privind bolile animalelor vor fi îngreunate odată cu această excludere.

NGT-urile au nevoie de texte de reglementare europene noi și adaptate. Toate aceste noi tehnici trebuie luate în considerare în gama de aplicații complete și nu trebuie limitate numai la plante. Guvernele trebuie să încurajeze inovațiile științifice și tehnologice în care editarea genomului este o parte a dezvoltării agriculturii durabile, o agricultură care privește atât producția vegetală, cât și creșterea animalelor.

Dr. ing. Daniel BOTĂNOIU

Producție agricolă responsabilă prin practici de ambalare circulară

În prezent, protecția mediului și a resurselor naturale este fundamentală pentru fermierii din România, pentru a îmbunătăți sănătatea și fertilitatea solului, precum și pentru a proteja resursele de apă și biodiversitatea. Numai prin acțiuni care minimizează impactul asupra mediului putem îmbunătăți rezistența la schimbările climatice.

Soluțiile și cele mai bune practici pentru a asigura sănătatea oamenilor și a ecosistemelor sunt strâns legate de modul în care este gestionat procesul de producție. Viitorul fermierilor și capacitatea lor de a prospera sunt interconectate, iar probleme precum condițiile meteorologice extreme și diminuarea resurselor naturale trebuie abordate cu o atenție sporită.

Unul dintre cei mai importanți factori care afectează mediul înconjurător este gestionarea deșeurilor provenite din activitățile agricole, cum ar fi materialele plastice din ambalajele produselor și reziduurile provenite din sistemele de irigare, mulcirea și alte procese implicate. Există soluții pentru atenuarea impactului acestora: reducerea nivelului lor, reciclarea și reutilizarea lor în continuare într-un nou ciclu de viață și utilizarea de materiale durabile în activitățile agricultorilor.

Compania internațională de agricultură Corteva Agriscience adoptă o abordare de economie circulară în ceea ce privește utilizarea materialelor de ambalaj care sunt introduse pe piață, pentru a crește potențialul ca aceste materiale de ambalaj să fie reciclate și/sau reutilizate în timp. Urmărind provocările actuale de mediu, echipa Corteva din România este angajată în astfel de acțiuni pentru a îmbogăți viața fermierilor și a consumatorilor prin aplicarea unor bune practici de sustenabilitate. Astfel, modul de gestionare a ambalajelor și materialelor folosite în activitățile zilnice a

devenit o prioritate pentru echipa Corteva și oferă soluții în conformitate cu strategia de sustenabilitate a companiei.

În ambalarea semințelor marca Pioneer® de la Corteva România sunt folosite materiale reciclabile, precum hârtia și lemnul. Astfel, pungile de hârtie și paleții din lemn reprezintă o soluție alternativă pentru a folosi cât mai puține materiale poluante. În cazul paleților din lemn, dacă aceștia necesită reparații, acestea vor fi efectuate cu prioritate, înlocuirea cu paleți noi nefiind prima opțiune luată în calcul de Corteva.

Accesoriile, cum ar fi folia de împachetare sau benzile de plastic folosite pentru ambalarea produselor, se încadrează în programul intern de gestionare a deșeurilor nepericuloase, împreună cu hârtia sau materialele din lemn nepotrivite. Alături de aceste deșeuri, materialele periculoase care pot dăuna mediului sunt, de asemenea, colectate separat de către companie. Împreună cu un consultant de mediu, lunar, echipa Corteva se asigură că operatorii de colectare respectă condițiile de mediu, iar prin intermediul acestora, în funcție de tipul de deșeu, acesta este valorificat ulterior pentru a nu afecta ecosistemul în alte forme de utilizare.

Portofoliul Corteva România cuprinde o gamă de soluții de diversificare a protecției plantelor care aduc rezultate excelente în orice fermă. Pentru a urma strategia de sustenabilitate, compania a dezvoltat de-a lungul timpului o infrastructură de colectare și reciclare necesară printr-o inițiativă de prevenire și reducere a cantității de deșeuri generate de propriile operațiuni și a devenit membră a Sistemului de Colectare a Ambalajelor de Pesticide (SCAPA).

Prin participarea la programul de colectare a SCAPA, Corteva Agriscience se alătură inițiativei de a oferi fermierilor mai multe informații privind gestionarea corectă a ambalajelor goale de pesticide. Fiecare fermier sau distribuitor la nivel național poate beneficia gratuit de serviciile de colectare și poate recupera deșeurile de

Să Facem Viitorul Agriculturii Sustenabil pentru Toți

ambalaje din plastic, metal și hârtie de la produsele de protecție a plantelor.

Mai mult, în calitate de partener responsabil în grija pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii și a sistemului alimentar global pentru fermieri, terenuri, comunități și planetă, Corteva recomandă

adoptarea celor mai bune practici. Doar împreună cu toate părțile interesate putem contribui la construirea unei agriculturi durabile care să ajute la utilizarea eficientă a resurselor, benefică pentru planetă și pentru activitățile fermierilor.

**Maria CÎRJĂ, Marketing Manager România,
Republica Moldova și Ungaria**

A renunțat la munca de birou pentru „a pilota“ utilaje agricole

Andreea-Oana Arnăutu are 20 ani și este studentă la Facultatea de Agricultură USV Iași. Este din comuna Călărași, județul Botoșani, acolo unde se află și ferma pe care o administrează împreună cu familia, 400 de hectare de teren agricol, 50 hectare pășune, bovine pentru carne din rasa Charolaise și ovine din rasa Suffolk, Karakul, carabașe, un efectiv de aproximativ 500 de animale.

Agricultura – Iozul câștigător

„Exploatăm o fermă de circa 50 hectare de pășune și 400 hectare de teren agricol, unde cultivăm porumb, rapiță, floarea-soarelui, grâu și câteva hectare de lucernă, reprezentând o parte de hrană pentru animale, respectiv bovine pentru carne din rasa Charolaise și ovine din rasa Suffolk, Karakul și carabașe, undeva la un efectiv de 500 animale. Ferma noastră s-a dezvoltat treptat cu animale, teren și utilaje agricole, iar pe parcursul anilor ne-am implicat și noi, copiii, mai precis eu și fratele meu Claudiu, absolvent al Facultății de Agricultură USV Iași, în prezent inginer agronom. Eu de mică am fost înconjurată de animale și utilaje, iar cu timpul am prins drag de tot ceea ce înseamnă agricultură, unde fac totul cu plăcere. De aceea am ales să urmez și studiile la această facultate“, specifică tânăra.

Mâna dreaptă a tatălui

Tânăra urmează pașii fratelui său pentru că vrea să ducă tradiția mai departe. „Nu mă văd făcând altceva și am gânduri mari pentru viitor, fiind o afacere profitabilă dacă muncești pentru aceasta. Da, sunt implicată fizic alături de familia mea. Forța de muncă

„Ne place să încercăm diferite metode în pregătirea terenului, însămânțarea și erbicidarea plantelor, până o găsim pe cea mai eficientă; bineînțeles, dacă la acestea contribuie și vremea favorabilă“, mai menționează aceasta.

Când vine vorba de animale, în trecut familia Arnăutu a avut și ovine de lapte, dar de ceva ani buni s-a orientat spre cele de carne și instalarea gardurilor electrice pentru acestea.

„O mare parte din an, gardurile electrice oferă și posibilitatea unei parcelări simple și rapide a oricărui perimetru, fiind un mare avantaj pentru noi când vine vorba de forța de muncă care este greu de găsit și timpul ce trebuie alocat animalelor“, a încheiat Andreea-Oana Arnăutu.

fiind foarte greu de găsit, am învățat pe parcursul anilor, iar de ceva ani știu să folosesc în mare parte toate utilajele, dezvoltând o pasiune pentru acestea și devenind împreună cu fratele meu mâna dreaptă a tatălui nostru. Pentru a reuși într-un domeniu, indiferent care ar fi, nu poți reuși fără încredere, muncă și pasiune. Agricultură este un domeniu pe care îl recomand cu încredere tinerilor, fiind o experiență frumoasă și, totodată, de viitor pentru că din acest domeniu ne hrănim cu toții, iar agricultura și zootehnia nu vor dispărea niciodată, indiferent de vremuri. Bineînțeles, cu voință poți porni și de jos ca mic fermier, prin accesarea anumitor fonduri europene, viitorul agriculturii fiind în mâinile tinerilor fermieri“, mai adaugă Andreea.

Utilaje și echipamente de ultimă generație

Familia Arnăutu se orientează mereu spre utilaje și echipamente necesare pentru a lucra cât mai ușor.

Beatrice Alexandra MODIGA

Doi tineri antreprenori din Botoșani dețin singura cramă autorizată din județ, după modelul viilor südtiroleze

Sebastian și Ioana Alexandra Jitariu, doi soți în vârstă de 33 de ani din Frumușica, județul Botoșani, au ales să investească într-o cramă de familie, unde fac vinuri artizanale, în ediție limitată. Crama Jitar este o cramă de familie, singura de acest tip din județul Botoșani, unde se produc, cu dragoste pentru sănătatea omului și a pământului, vinuri artizanale în agricultura ecologică.

Cramă butic

Povestea Cramei Jitar a început relativ recent când, întorși din Italia, proprietarii – doi soți pasionați de vin – au investit într-o plantație de vie și o cramă situate în nordul Moldovei. Experiența în domeniul culturilor și a vinurilor ecologie i-a ajutat pe cei doi amatori de vin să se lanseze repede în afacere și să obțină un vin bio, de cea mai bună calitate.

Vinurile de la Crama Jitar sunt fabricate din struguri aleși bob cu bob, pentru a se putea obține un gust și o aromă deosebită. Se pune mult accent pe detalii în cadrul acestei crame. De exemplu, dacă o viespe înțeapă o bobită de strugure, aceasta trebuie

aruncată pentru că miezul ei se oțetește și poate scădea calitatea întregii cantități de vin produs. Cei doi tineri folosesc pentru vinurile lor struguri din soiurile: Fetească Neagră, Fetească Albă, Pinot Gris și Sauvignon Blanc. La aroma deosebită a vinurilor Crama Jitar contribuie și butoaiile de stejar folosite pentru învechirea vinului. Procesul de fabricație al vinului artizanal este puțin diferit de cel al vinului tehnic. Acesta implică mai mult lucru manual și o atenție deosebită la fiecare detaliu. Chiar și presarea se face tot manual, iar apoi, după ce fermentează și se sedimentează, se filtrează foarte puțin, doar o dată înainte de a fi comercializat și a ajunge în paharele iubitorilor de vin de pretutindeni. Și astfel se

obține un gust altfel, mai fresh, mai brut, mai natural.

„Povestea noastră începe în urmă cu zece ani în Alpii din Sudtiroil, când am descoperit pasiunea pentru viticultură și oenologie. Pe atunci lucram la Schnalshuber hof, o renumită pensiune agroturistică din Merano, unde am și deprins arta vinificării. În 2017, am decis să ne întoarcem în țară pentru a planta o vie nouă după modelul viilor sudtiroleze și pentru a reproduce și pe meleagurile natale o părticică din dragostea și

respectul agricultorilor italieni pentru consumatori și natură. Cultivăm gustul bun și credem cu tărie în agricultura ecologică și durabilă. Avem Fetească Neagră, Sauvignon Blanc și Fetească Neagră, pe o suprafață de 1 hectar, cu potențial de extindere. Putem spune că avem o Fetească Neagră deosebită, în inox și maturată în baric 6 luni. Noi am făcut investiția pe termen lung, cu banii noștri, iar tot ceea ce am câștigat am reinvestit. Pentru a accesa fonduri europene avem nevoie de o suprafață mult mai mare. Ca planuri de viitor, dorim să ne îndreptăm spre un public de calitate, care să aprecieze adevăratul produs artizanal”, a specificat Sebastian Jitariu, producător.

Beatrice Alexandra MODIGA

Câteva observații la „Făbrița cu brichete a Elenei din Vaslui”

La articolul apărut în revista *Lumea Satului* nr.14/2023 cu titlul de mai sus, aducem felicitări tinerei ing. agronom Elena din Vaslui pentru inițiativă și curajul de a întreprinde astfel de măsuri încă din studenție.

Totodată, o scuzăm pentru lipsa de experiență practică, fiind doar la început de drum. Iată câteva pasaje din materialul publicat:

„Tone de resturi vegetale rămân pe câmp, irosind o oportunitate de a face bani.”

„... paiele reprezintă un produs secundar lipsit de valoare economică.”

„Prin fabricarea brichetelor se valorifică eficient resturile vegetale și se evită poluarea mediului.”

Cu ceva timp în urmă, tot în revista *Lumea Satului*, un întreprinzător isteț, care avea o asemenea făbriță ca să aibă sursă sigură și ieftină de materie primă, le spunea fermierilor că resturile vegetale îmbolnăvesc pământul.

Atenție! Să fim bine înțeleși.

Nimic nu este mai valoros în prezent și, mai ales, în viitor decât hrana pentru o populație în continuă creștere. Nici banii, nici metalele prețioase, nici averea, de niciun fel, nu pot avea valoarea hranei. Dar sursa de hrană pentru întreaga omenire o constituie solul și nu există sol fără materie organică.

Rocile și mineralele din litosferă, prin degradarea fizică și prin alterare chimică, au format un material mărunțit inert. Acesta a devenit sol numai după ce au apărut materia organică și viețuitoarele însoțitoare în materialul respectiv.

Prin urmare, nu se poate vorbi de sol decât în prezența materiei organice care poate proveni din diferite surse.

Materia organică cea mai sigură și la îndemâna fermierului și fără nicio cheltuială o constituie resturile vegetale care sunt tocate și împrăștiate uniform pe teren de către combină. Din paie și alte resturi vegetale, sub acțiunea microorganismelor din sol, se formează substanțele nutritive pentru plante și componentul esențial al fertilității, humusul, socotit depozitul trofic și energetic al fertilității, aurul negru al pământului. Mai putem spune că resturile vegetale sunt un produs secundar fără valoare economică?

În trecut, cei care aveau asemenea păreri despre resturile vegetale, pentru a asigura eliberarea terenului, le dădeau foc. Este o crimă agrotehnică arderea resturilor vegetale. Desigur că sunt necesare și surse de materiale pentru foc, având în vedere că tot spațiul rural folosește focul cu lemne sau alte surse vegetale atât pentru încălzit, cât și pentru prepararea hranei. Folosind alte surse se protejează pădurea socotită un plămân perfecționat al pământului.

Însă pădurea, exploatată în regim silvic controlat, poate asigura lemn pentru construcții, pentru mobilă și alte întrebuintări, dar rămân suficiente cantități și pentru foc.

Dar de ce pentru fabricarea de brichete pentru foc nu avem în vedere munții de gunoai care sufocă orașele și care conțin destule materiale din care se pot fabrica brichete? În fiecare an, se consumă 10 t materie organică pe fiecare hectar de teren. Aceasta trebuie înlocuită pentru a menține în echilibru procesele de humificare/mineralizare. Cum din alte surse sunt slabe posibilități de aplicat materia organică, rămâne ca cel puțin cele 4-5 t/ha, cât pot asigura resturile vegetale, să se folosească cu maximă atenție.

Renunțând și la resturile vegetale, prin folosirea lor în alte scopuri, fertilizarea solului va scădea continuu, cu reducerea corespunzătoare a nivelului producției agricole.

De aceea îndemnul este: cât mai multă materie organică pentru sol și chiar e interzisă folosirea resturilor vegetale în alte scopuri.

Prof. dr. ing. Vasile POPESCU

Genetica Pioneer® confirmă în fiecare an!

Producții remarcabile și stabile
Caractere agronomice excepționale
Plasticitate ecologică deosebită

Ziua Mondială de Luptă împotriva rabiei (turbării)

Din datele statistice rezultă că rabia este considerată principala zoonoză la nivel mondial, boala fiind diagnosticată în peste 150 de țări sau teritorii, în special în mediul rural sau în zone geografice izolate. Aproximativ 55.000 de oameni mor anual din cauza rabiei (mai ales în Africa și Asia), 40% din cei mușcați de animale suspecte de a fi infectate cu rabie fiind copii cu vârsta sub 15 ani. Se consideră că în decesele umane câinii reprezintă sursa de virus în proporție de 90%. Anual, peste 15 milioane de persoane primesc profilaxie postexpunere, estimându-se că se previn astfel aproximativ 325.000 de decese.

Ca urmare a deciziei Alianței Mondiale pentru Controlul Rabiei, anual, la 28 septembrie, se marchează Ziua mondială de luptă împotriva rabiei (turbării), având ca scop de a sensibiliza populația despre riscul de îmbolnăvire și de a informa asupra modului de prevenire și a modalităților prin care

cetățenii și autoritățile responsabile pot determina eliminarea principalelor surse de rabie la nivel național și global.

Reamintim că rabia (turbarea) este o boală produsă de un virus care afectează sistemul nervos central (creierul și măduva spinării) atât la animale, cât și la oameni. Apare foarte rar la animalele domestice vaccinate, dar poate fi contractată foarte ușor în cazul în care un animal domestic nevaccinat intră în contact cu un alt animal domestic sau sălbatic bolnav și este mușcat de acesta.

Oamenii pot dobândi boala în urma mușcăturilor produse atât de animale domestice, cât și sălbatice.

La om, perioada de incubare este în medie de 30-40 de zile. Primele simptome sunt: dureri și o senzație de amorțire a părții mușcate, febră, iritație în gât, amețeli, halucinație, tahicardie (bătăi cardiace frecvente), vomă, diaree, dureri abdominale, teamă,

agitație, nervozitate. Evoluția bolii este rapidă, ducând la paralizie, spasme ale gâtului, delir, comă și, în final, deces (în 2-3 zile). Tratatamentul eficient se instituie în perioada de incubație a bolii.

Animalul bolnav prezintă următoarele semne clinice: agitație, irascibilitate, apetitul este capricios și pervers, înghite diferite obiecte (pietre, bucăți de lemn), se repede la obiecte imaginare și are tendința de a mușca, privirea este rătăcită, fără expresivitate, apoi devine fixă, pânditoare, rece, feroce; nu mai poate înghiți, limba îi iese afară din gură, cu hipersalivație și în ultima fază se instalează paralizia generală a mușchilor, urmată de decesul animalului.

Vulpea, fiind un vector important de transmitere a bolii, prezintă schimbarea comportamentului specific, dispare teama caracteristică animalelor sălbatice, pătrunde în localități ziua, în adăposturi de

Programul de prevenire și combatere a rabiei este direcționat pe acțiuni de supraveghere prin examane de laborator, efectuate din probele recoltate de la animale moarte sau suspecte de boală, prin măsuri de profilaxie generală și prin vaccinarea preventivă a animalelor receptive, acțiuni prin care se urmărește:

- Catagrafia lunară a câinilor și pisicilor cu stăpân cunoscut din localitățile județului și a animalelor receptive din mediul silvatic.

- Identificarea și confirmarea cazurilor de rabie prin teste de laborator și depistarea originii bolii.

- Oprirea răspândirii bolii prin delimitarea de zonele infectate.

- Controlul permanent al stării de sănătate a animalelor domestice și sălbatice, receptive.

animale, permite apropierea omului de ea și, fără să devină agresivă, mușcă animalele și omul, are privire fixă, uneori cu mers nesigur, urmat de paralizie și moarte.

Din motive de ordin social și economic, rabia este în atenția serviciilor veterinare din România și din întreaga planetă, fiind întocmite în acest sens programe de supraveghere, de prevenire și combatere a bolii, specifice fiecărei țări, dar cu aceeași țință, protejarea populației și a animalelor receptive.

- Reducerea numărului de animale cu potențial ridicat de infectare și de răspândire a bolii din zonele rabigene, prin măsuri specifice.

- Identificarea câinilor prin microcipare și înregistrarea, de către medicii veterinari cu liberă practică, autorizați, în Registrul de Evidență a Câinilor cu Stăpân cunoscut (RECS).

- Imunoprofilaxia antirabică prin vaccinarea carnișierilor domestice și a vulpilor din zona silvatică.

(Continuare în pag. 36)

(Urmare din pag. 35)

➤ Implicarea autorităților locale pentru gestionarea, conform normelor legale, a câinilor fără stăpân (capturarea, sterilizarea, vaccinarea antirabică și efectuarea tratamentelor antiparazitare).

➤ Respectarea legislației în vigoare, precum și a regulilor de recoltare, ambalare și transport al probelor la laborator pentru diagnosticul rabiei.

Un rol foarte important pentru a evita răspândirea turbării îl are populația și în special proprietarii de câini, care au următoarele îndatoriri:

- să prezinte animalele la medicul veterinar arondat pentru efectuarea identificării, înregistrării în RECS și vaccinării antirabice în campania organizată sau în termen de 90 zile de la fătare, ori înainte de vânzarea, donarea cu titlu gratuit ori scoaterea în spații publice a acestora, dacă nu a fost vaccinat antirabic;

- să dețină carnetul de sănătate al câinelui completat la zi în cazul deplasării animalelor în spațiile publice pe teritoriul României;

- să nu lase câinii în afara curților, să țină câinii de pază legați în permanență astfel încât să nu poată ieși din curți;

- să anunțe imediat orice mușcătură produsă la om de către câinii sau pisicile aflate în proprietatea

sau în îngrijirea lor ori mușcături produse de către animale sălbatice;

- persoanele mușcate de un animal trebuie să se prezinte de urgență la medic;

- proprietarii adăposturilor de câini fără stăpân și de animale de companie (primăriile sau persoane fizice, asociații, fundații etc.) sunt obligați să vaccineze animalele pe care le gestionează;

- este interzisă jupuirea animalelor domestice sau sălbatice găsite moarte. Se anunță medicul veterinar arondat pentru a se intervenii profesional, în consecință.

În derularea acțiunilor prevăzute în programul de prevenire și combatere a rabiei, serviciile veterinare colaborează cu alte instituții județene și cu autoritățile locale cu scopul de a monitoriza și controla respectarea legislației privind identificarea, înregistrarea și efectuarea acțiunilor sanitare veterinare obligatorii pentru aceste specii în termenile stabilite prin actele normative, precum și respectarea obligațiilor impuse prin lege proprietarilor de carnivore domestice și proprietarilor fondurilor de vânatoare.

Dr Ioan Viorel PENȚEA – Secretar al Colegiului Medicilor Veterinari Filiala Sibiu

Performanta oriunde in ferma!

NHR
AGRO
PARTNERS

0%
DOBANDA

OFERTA FINANTARE

UniCredit
Leasing

Incarcatoare cu brat telescopic JCB de max 8 m, cu o capacitate de ridicare pana la 6 tone si o gama larga de accesorii: cupe, furci pentru paleti, clesti pentru baloti, etc.

Dobanda fixa 0% pentru finantare pana la 2 ani, 0.99% pe 3 ani, 2.99% pe 4 ani si 3.89% pe 5 ani, avans de la 5%.

Oferta valabila in limita stocului disponibil, supusa unor termene si conditii. Imagini cu titlu de prezentare.
Pentru mai multe informatii, contactati reseaua NHR Agropartners.

NHR AGROPARTNERS / Telefon +40 21 300 79 06 / office@vait.ro
www.nhr.ro www.facebook.com/NHRAgropartners/

On into new Fields!

**FURAJE COMBinate COMPLETE
ȘI COMPLEMENTARE (FCC)
PENTRU PUIUL DE CARNE**

Puiul de carne este cea mai răspândită categorie de păsări domestice crescute de fermieri, fie ei mai mari sau mai mici. Popularitatea acestei categorii se datorează performanțelor manifestate atunci când cele trei puncte cheie ale succesului zootehnic sunt optimizate: rasa, casa și masa. Dacă, în cazul primului, putem interveni doar prin alegerea hibridului, managementul celorlalte două depinde strict de cunoștințele și flerul fermierului. Având în vedere toate acestea, institutul nostru și-a dedicat activitatea de cercetare-dezvoltare pentru dezvoltarea unor nutrețuri combinate care să răspundă tuturor cerințelor, atât tehnice, cât și comerciale, pe care fermierii le au. Astfel, IBNA Balotești a dezvoltat următoarea gamă de produse pentru fermierii avicultori:

- FURAJE COMBinate COMPLETE FCC (NC);
- FURAJE COMBinate COMPLEMENTARE (Concentrate proteino-vitamino-minerale);
- PREMIX (Zooforturi).

La rândul lor, acestea se diferențiază nutrițional în funcție de faza de creștere, de sistemul de creștere, de forma de prezentare (pulbere, brizurate sau granulate), de modul de ambalare etc.

**FURAJE COMBinate COMPLETE
pentru pui (sistem intensiv / semiintensiv)**

Parametrii analitici	NC 21 - 1 S Pentru pui de 1 - 10 zile	NC 21 - 1 G Pentru pui de 11 - 28 zile	NC 21 - 1 F Pentru pui de 29 zile - final
Proteină brută	22,70%	21,50%	19,80%
Energie metabolizabilă	3.050 kcal/kg	3.170 kcal/kg	3.200 kcal/kg
Metionină	0,50%	0,47%	0,42%
Lizină	1,36%	1,30%	1,10%
Calciu	1,00%	0,91%	0,90%
Fosfor	0,70%	0,70%	0,70%
Sare	0,30%	0,30%	0,30%
Coccidiostatic	Da	Da	Da/nu
Forma de prezentare	Pulbere / Brizură	Pulbere / Granulat	Pulbere / Granulat

INGREDIENTE: Cereale, șroturi (soia, floarea-soarelui), gluten de porumb, fosfat și carbonat de calciu, aminoacizi, premix vitamino-mineral.

FURAJE COMBinate COMPLEMENTARE (Concentrate proteino-vitamino-minerale)

Parametri analitici	CPVM A1-10 Pentru pui de 0 - 28 zile	CPVM A2-10 Pentru pui de 29 zile - sacrificare
Proteină brută	36,00%	33,00%
Energie metabolizabilă	2.450 kcal/kg	2.300 kcal/kg
Metionină	2,35%	1,70%
Lizină	2,60%	2,10%
Calciu	8,60%	7,70%
Fosfor	3,70%	3,40%
Sare	2,20%	2,00%
Coccidiostatic	Da/nu	Da/nu
Mod de utilizare	CPVM - 10% Porumb - 60% Șrot soia 44 PB - 30%	CPVM - 10% Porumb - 65% Șrot soia 44 PB - 25%

Concentrate proteino-vitamino-minerale pentru pui (sistem semiintensiv)

Parametri analitici	CPVM A1-40 Pentru pui de 0 - 28 zile	CPVM A2-35 Pentru pui de 29 zile - sacrificare
Proteină brută	38,00%	37,00%
Energie metabolizabilă	2.200 kcal/kg	2.150 kcal/kg
Metionină	1,16%	0,94%
Lizină	2,45%	2,20%
Calciu	2,84%	2,40%
Fosfor	1,79%	1,60%
Sare	0,50%	0,70%
Coccidiostatic	Da/nu	Da/nu
Mod de utilizare	CPVM - 40% Porumb - 60%	CPVM - 35% Porumb - 65%

INGREDIENTE: cereale, șrot de soia, gluten de porumb, fosfat de calciu, carbonat de calciu, aminoacizi, premix vitamino-mineral.

ALTE PRODUSE DESTINATE HRĂNIRII PĂȘĂRILOR DOMESTICE

Nutrețuri combinate complete

Cod	Detalii
NC 21 - 3	Tineret aviar înlocuire 0 - 16 săptămâni
NC 21 - 4	Tineret aviar înlocuire 17 - 21 săptămâni
NC 21 - 5	Găini ouă consum
NC 21 - 6	Găini reproducție rase ușoare
NC 21 - 7	Găini reproducție rase grele
NC curci start	Pui de 0 - 8 săptămâni
NC curci creștere	Pui de 9 - 12 săptămâni
NC curci finisare	Pui de 13 săptămâni - sacrificare
NC fazani F100	Start 0 - 6 săptămâni
NC fazani F 110	Creștere faza I: 7 - 12 săptămâni
NC fazani F120	Creștere faza II: peste 12 săptămâni
NC fazani F200	Reproducție
NC prepelețe	Start, creștere, ouat

FURAJE COMBinate COMPLEMENTARE (Concentrate proteino-vitamino-minerale)

Cod	Detalii
CPVM A3 - 40	Tineret înlocuire 0 - 16 săpt. semiintensiv
CPVM A5 - 40	Găini ouă consum semiintensiv
CPVM A3 - 10	Tineret înlocuire 0 - 16 săpt. semiintensiv
CPVM A5 - 10	Găini ouă consum semiintensiv

Premixuri vitamino-minerale

A1 - 1%	Pui de carne, faza I (1 - 28 zile) cu coccidiostatic
A2 - 1%	Pui de carne, faza II (28 zile - sacrificare) fără cocc.
A3 - 1%	Tineret înlocuire găină, curcă, faza I (0 - 16 săptămâni)
A6 - 1%	Tineret înlocuire găină, curcă, faza II (17 - 21 săptămâni), găini ouă consum, găini reproducție rase ușoare
A7 - 1%	Găini reproducție rase grele

Institutul nostru vă pune la dispoziție, pe lângă o gamă variată și calitativă de nutrețuri combinate, și alte servicii și produse:
Analize valoare nutrițională nutrețuri;
Consultanță de specialitate.

Date de contact pentru vânzări: ing. Filip ILIESCU – specialist marketing
 Tel.: (0733) 679 823; Tel.: (0733) 679 819
 Mail: marketing@ibna.ro www.ibna.ro

Reguli pentru implementarea legislației privind activitatea de ecarisare a teritoriului

Supravegherea stării de sănătate a animalelor și a oamenilor constituie o prioritate, dar și o obligație a serviciilor sanitare veterinare și a administrației publice centrale și locale.

O importanță deosebită pentru prevenirea izbucnirii și răspândirii unor boli transmisibile la animale și de la animale la om, ca pericole biologice care pot apărea, cum ar fi antraxul, EST, botulismul, leptospiroza, tuberculoza, bruceloza, rabia, salmonelozele, diverse boli parazitare, o constituie implementarea normelor de ecarisare a teritoriului, care definește activitatea de colectare a deșeurilor de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman, în scopul distrugerii, fiind inclusă și depozitarea, manipularea și transportul la untatea specializată pentru neutralizare prin transformarea lor în produse stabile biologic, nepericuloase pentru mediul înconjurător, animale sau om.

Strategia privind organizarea și desfășurarea etapelor de colectare, transport și neutralizare a deșeurilor de origine animală constituie o activitate publică, de interes național. Are la bază un cadru legal prin care sunt stabilite obligațiile și responsabilitățile persoanelor fizice și juridice în acțiunea de ecarisare a teritoriului, respectiv norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a deșeurilor de origine animală, precum și modalitatea de raportare lunară la DSVSA județeană a cantităților de subproduse de origine animală care nu sunt destinate consumului uman pe categorii, din localități, ferme cu animale, unități de abatorizare, unități de procesare și unități de comercializare.

Deșeurile de origine animală sunt reprezentate de cadavre întregi sau porțiuni de cadavre, alte subproduse provenite de la animale, improprii consumului uman, cu mențiunea că în această

categorie nu este inclus conținutul tractusului intestinal, recoltat în abator, bălegarul și purinul.

Conform legislației în vigoare, la nivelul județelor, consiliile județene organizează și sunt

responsabile pentru desfășurarea activității de neutralizare a deșeurilor de origine animală provenite din gospodăriile crescătorilor individuali de animale, având obligația de a asigura cadrul contractual pentru realizarea acestei activități cu o unitate de ecarisare autorizată.

În acest sens, autoritățile locale competente au obligația de a încheia un contract, în condițiile legii, cu o unitate specializată (PROTAN), asigurând spații de depozitare care sunt folosite exclusiv pentru păstrarea deșeurilor colectate până la efectuarea transportului la unitatea de neutralizare.

Proprietarii individuali de animale sunt obligați să anunțe în cel mult 24 de ore medicul veterinar arondat și responsabilul stabilit de consiliul local asupra morții unor animale din gospodărie.

Autoritățile administrației publice locale sesizate informează de îndată consiliul județean care anunță în cel mai scurt timp posibil prestatorul de servicii contractat, acesta având sarcina de a transporta cadavrele de animale la unitățile de neutralizare a acestora.

Autoritățile administrației publice locale vor întocmi, potrivit legii, registre de evidență a transporturilor, categoriilor și cantităților de deșeuri de origine animală trimise către unitățile de neutralizare, iar la nivelul consiliului județean se întocmește un centralizator al acestor registre de evidență.

În cazul localităților izolate, greu accesibile, neutralizarea cadavrelor de animale se poate efectua prin îngropare în locuri special amenajate, pe baza autorizării sanitare veterinare și a autorităților competente privind protecția mediului, și este organizată de către autoritățile administrației publice locale pe a căror rază administrativ-teritorială are loc decesul animalelor.

Fermele de animale, unitățile de producție, procesare, depozitare sau de comercializare a cărnii sau a altor produse de origine animală pot funcționa în condițiile în care au încheiat contract cu unități de neutralizare autorizate sau dețin instalații proprii de neutralizare, autorizate în condițiile legii.

Neutralizarea deșeurilor de origine animală provenite de la animalele moarte în timpul transportului și care aparțin unităților de creștere a animalelor, unităților de producție, depozitare sau de procesare revine în responsabilitatea acestora.

Mișcarea internă, importul, tranzitul, exportul și comerțul cu produse și subproduse de origine animală care nu sunt destinate consumului uman sunt supuse certificării sanitare veterinare, în condițiile legii.

Activitatea de neutralizare a deșeurilor de origine animală, care includ colectare, depozitare, transport, manipulare, este supusă inspecției și controlului sanitar veterinar, în scopul prevenirii și răspândirii de boli la animale și oameni.

Pentru ca această activitate să se desfășoare în cadrul legal și cu eficiența dorită, persoanele responsabile cu gestionarea SNCU (subproduse de origine animală care nu sunt destinate consumului uman) desemnate din fiecare localitate, crescătorii de animale, alte persoane sau autorități implicate trebuie să dețină cunoștințe și să respecte obligațiile privind:

- Importanța colectării SNCU (cadavrelor de animale) ca măsură de protejare a sănătății

(Continuare în pag. 42)

(Urmare din pag. 41)

publice, sănătății animale și a mediului înconjurător, precum și evitarea apariției și propagării bolilor la animale și de la animale la om.

- Cadrul legal cu normele europene și naționale prin care sunt stabilite obligațiile și responsabilitățile persoanelor fizice și juridice în acțiunea de ecarisare a teritoriului.

- Este interzisă abandonarea, îngroparea sau depozitarea deșeurilor de origine animală în alte condiții decât cele stabilite de legislația în vigoare.

- Întocmirea evidențelor (registre și documente de mișcare) necesare pentru demonstrarea trasabilității a raportărilor obligatorii la DSVSA Județeană, respectând modalitatea corectă de completare a acestora.

- Să cunoască procedura de comunicare a deficiențelor înregistrate și a modului de remediere a acestora.

- Verificarea listei de unități autorizate pentru neutralizarea SNCU de pe site-ul ANSVSA sau consultarea specialiștilor din domeniu.

Persoanele împuternicite de autoritățile centrale și locale verifică modul de respectare a prevederilor legale în domeniile lor de competență și, totodată, asigură consultanță de specialitate în această importantă acțiune, de interes economic și social pentru comunitățile respective, în contextul în care ecarisarea teritoriului constituie un factor esențial de igienizare și de asigurare a unui mediu curat și cu prioritate în prevenirea apariției și răspândirii bolilor transmisibile la animale și de la animale la om.

Dr. Ioan Viorel PENȚEA – Secretar al Colegiului Medicilor Veterinari Filiala Sibiu

Cresc preocupările pentru practici agroecologice în rândul fermierilor

Recent, a avut loc întâlnirea anuală în cadrul proiectului Agroecology-TRANSECT (ID101060816). Obiectivul general al proiectului este acela de a sprijini realizarea obiectivelor agroecologice prin centre de inovare, prin dezvoltarea unor dovezi solide ale efectelor pozitive ale agroecologiei asupra schimbărilor climatice, atenuarea și adaptarea, biodiversitatea și reziliența socio-economică a fermelor, ținând cont în același timp de dimensiunile ecologice, sociale și politice. Clusterul Bio Danubius a fost selecționat în proiect ca centru de inovare, prin susținerea primită din partea Universității Spiru Haret, prin centrul său antreprenorial USH Pro Business, proiectul sprijinind astfel progresul clusterului în acest domeniu.

Proiectul va oferi fermierilor, consilierilor și factorilor de decizie cunoștințe atât despre practicile agroecologice, cât și despre barierele în calea adoptării efective la nivel de fermă și teritoriu, contribuind la crearea unei baze de cunoștințe de încredere pentru elaborarea și implementarea politicilor UE în domeniu. Acest obiectiv va fi atins prin: promovarea cunoștințelor co-create local, prin implicarea în contextele agroecologice din viața reală, furnizarea de instrumente și soluții, de indicatori relevanți la nivel local, care permit monitorizarea progresului spre obiectivele Green Deal, identificarea oportunităților și constrângerilor derulării locale a agroecologiei.

În cadrul întâlnirii s-au trecut în revistă activitățile proiectului la scurgerea unui an de la început, fiind analizați factorii cheie și blocajele în calea realizării unor practici agroecologice bazate pe indicatori, care să contribuie la obiectivul general de combatere a schimbărilor climatice.

„Putem constata la nivel european o accelerare a preocupărilor din domeniul agroecologiei, respectiv de identificare a unui nou model sustenabil agricol care să înlocuiască vechiul model intensiv, agroindustrial bazat pe folosirea pesticidelor, a organismelor modificate genetic sau alte practici intensive și nesustenabile care pot

duce la dispariția solurilor fertile sau extinderea emisiilor de carbon în atmosferă. Obiectivele proiectului vizează noi practici ale comunităților de mici fermieri care împărtășesc o viziune comună pornind de la principiile agroecologiei. Proiectul în sine sprijină tranziția către agroecologie prin dinamica de co-inovare, o colaborare transdisciplinară, iar clusterul nostru aduce argumente solide ale potențialului agroecologiei în zonele umede învecinate, în special Deltei Dunării”, a declarat Costin Lianu, coordonator al proiectului „IH Bio Danubius” din cadrul Agroecology-TRANSECT și director general USH Pro Business.

Proiectul Agroecology-TRANSECT susține impactul agroecologiei asupra biodiversității și potențialul de îmbunătățire a rezilienței socio-economice a fermelor, prin combinații optime de practici, și urmărește obținerea de date calitative/cantitative despre agroecologie, strategii ce contribuie la o bază transparentă de cunoștințe pentru elaborarea și punerea în aplicare a unor mecanisme europene de susținere. (I.B.)

Lucrările apicole ale lunii noiembrie

În rândurile următoare prezentăm un material de interes pentru apicultori. În luna noiembrie, în stupină se realizează o serie de lucrări pentru bunăstarea familiilor de albine și pentru pregătirea lor pentru iarnă. Sursa informațiilor de față o reprezintă Asociația Crescătorilor de Albine din România.

Observații în stupine

Deși ultima lună de toamnă se caracterizează în general prin vreme nefavorabilă intervențiilor în familiile de albine, apicultorii pot profita de unele zile călduroase atunci când acestea apar, la începutul lunii, pentru a mai îndrepta dacă este necesar o serie de nereguli apărute.

În această perioadă familia de albine se găsește, în funcție de temperatura exterioară, în diverse situații privind formarea ghemului (ușor afânat sau strâns), activitățile acesteia fiind limitate la consum de hrană pentru asigurarea temperaturii interne a ghemului necesară supraviețuirii (24-25°).

Dacă până la acest moment s-au efectuat lucrările pregătitoare iernării, nu există motive de

îngrijorare privind evoluția familiilor de albine pe timp de iarnă. Cu toate acestea, vizitele la stupine pot avea în vedere: observații asupra zborurilor de curățire (când timpul permite), foarte benefice pentru o bună iernare și care oferă informații despre starea coloniei de albine, ascultarea acestora când timpul

Pregătirea stupinelor pentru iarnă este foarte importantă. Prin lucrări specifice și prin administrarea de hrană de calitate, familiile de albine pot traversa cu bine această perioadă a anului.

este mai puțin favorabil, asigurarea cu materiale izolante atât la nivel de stup (salteluțe, pernețe, împachetări laterale), cât și de stupină (garduri, perdele protectoare), asigurarea că nu există dăunători (păsări, animale) care să le deranjeze.

Stările anormale conduc la neliniștirea albinelor, intensificându-le activitatea de consum și prin urmare uzura organismului și încărcarea rectumului. De aceea trebuie acordată o atenție deosebită evaluării situației din stupină la acest moment, cât timp mai permite intervenția în stup.

Activități concrete

Lucrări de efectuat în această perioadă:

– În zilele favorabile se pot continua mai multe lucrări de pregătire a familiilor de albine din luna trecută și remedierea stărilor anormale apărute: hrană insuficientă, hrană de proastă calitate (poate

Potrivit datelor statistice ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, România ocupă locul doi în Europa la numărul de familii de albine, după Spania, cu un total de 2,3 milioane. În ceea ce privește producția de miere, România obține aproape 30.000 de tone anul, iar consumul pe cap de locuitor este de 1,2 kg/locuitor.

produce diaree), pierderea mătcii, umiditatea exagerată, pătrunderea șoarecilor în stupi. Trebuie accentuat faptul că, pentru iernare, familia de albine are nevoie de aproximativ 18 kg de miere și 1,5-2 kg de păstură pentru creșterea puietului în partea a doua a iernii și în primăvară.

– În zilele nefavorabile se poate aprecia starea familiei de albine prin ascultarea zumzetului albinelor cu un tub de cauciuc introdus pe urdiniș și vizualizarea foii de control.

Umiditatea excesivă se înlătură prin mutarea stupilor într-un loc însorit pe vatră și îmbunătățirea aerisirii prin asigurarea unui spațiu de 1-2 cm în podișor care va fi acoperit de salteluță;

Pe lângă lucrările efectuate în stupină, interesele apicultorilor în această perioadă au în vedere valorificarea produselor apicole obținute, planificarea pe perioada de iarnă a altor lucrări ce țin de pregătirea viitorului sezon apicol cu materiale și echipamente (întreținere, reparare, reformare, achiziție), completarea cunoștințelor prin participarea la cursuri, conferințe apicole, studiu autodidact.

Laura ZMARANDA

Afacere cu finanțare nerambursabilă de 40.000 euro în peisagistică

Pasiunea pentru peisagistică l-a adus pe Călin Ababi din comuna Holboca, județul Iași, student al Facultății de Horticultură USV Iași, pe drumul antreprenoriatului, în momentul în care a decis că vrea să fie propriul șef. A accesat prin intermediul proiectului e-Antreprenor suma de 40.000 de euro și așa a apărut un business în peisagistică.

„Cine nu vrea să fie propriul șef? Ideea de a lucra pentru tine, de a face ceea ce ai visat mereu este ceea ce cu toții ne imaginăm în secret. Marele avantaj este libertatea pe care o ai, dar care vine cu un preț: mult mai multe ore de muncă. Trebuie doar să ai curaj și o intuiție bună”, ne spune tânărul Călin Ababi.

Arta amenajării peisagistice, o afacere românească profitabilă

Călin Ababi (22 ani) din comuna Holboca, județul Iași, student în cadrul Facultății de Horticultură USV Iași, face parte din rândul acelor tineri care pun în practică idei valoroase, susținute de cunoștințe bine dobândite, pe parcursul unei facultăți de profil. Încă din timpul facultății, tânărul ieșean a studiat profund domeniul peisagisticii. Apoi, a decis că vrea să facă un business doar al lui.

Hortimpact, experții în grădina ta

Împreună îl cunoaștem pe Călin Ababi de la Hortimpact – Amenajări Grădini, student în anul IV la Facultatea de Horticultură USV Iași. Tânărul și-a deschis o afacere în domeniu, încă de pe băncile facultății, prin intermediul proiectului e-Antreprenor.

„Mă ocup cu amenajarea grădinilor. Firma mea se numește Hortimpact și am beneficiat de un ajutor de minimis în cadrul proiectului e-Antreprenor. În anul 2022 am accesat aceste fonduri, mai exact 40.000 de euro. Suma primită m-a ajutat în achiziționarea a două utilaje, unul dintre ele care nivelează și însămânțează terenul, și un excavator care mă ajută foarte

mult în mutarea și îndreptarea terenului. Doresc să mă dezvolt, să achiziționez din ce în ce mai multe utilaje, mai performante, să am mai mulți angajați”, a precizat Călin Ababi.

Grădina este cartea de vizită a unei case, iar amenajarea oricărui petic de pământ se poate transforma într-un loc de poveste. În ultimii ani, din ce în ce mai mulți români s-au mutat de la bloc la casă pentru a-și crea cea oază de confort și relaxare, cu efecte benefice asupra stării de spirit a unei familii.

Oamenii au înțeles că relația cu natura este una ce trebuie apreciată și alocă sume importante de bani pentru a avea grădina mult dorită.

e-Antreprenor

Proiectul s-a adresat studenților (minimum anul II de studii), masteranzilor, doctoranzilor și cursanților din universitățile acreditate publice și private din Regiunile Nord Est și Sud Est. Acesta a fost structurat pe două dimensiuni:

- dezvoltarea competențelor antreprenoriale a 350 de studenți (minimum anul II de studii), masteranzi, doctoranzi sau cursanți prin furnizarea de cursuri de formare profesională;

- susținere financiară prin alocare de granturi în valoare de maxim 40.000 euro/afacere pentru minimum 33 de planuri de

afacere selectate în cadrul unei competiții, business-uri care activează în domeniul economic cu potențial competitiv, identificate conform SNC, și domeniul de specializare inteligentă conform SNDCl.

Beatrice Alexandra MODIGA

Festivalul Fanfarelor la Pădureni

Duminică, 8 octombrie 2023, de la ora 12.00, la Pădureni fanfarele din județul Vaslui și-au etalat calitățile interpretative în cadrul concursului propriu-zis, festival – concurs, ce a fost precedat de o paradă a participanților.

Festivalul Fanfarelor se află la a XVII-a ediție și a fost organizat de Centrul Cultural Județean Vaslui și Consiliul Județean Vaslui, cu sprijinul Primăriei comunei Pădureni. În acest an au fost așteptați să participe 12 fanfare de copii și seniori, între care ansamblurile de la Gârceni, Dragomirești, Cozmești, Zorleni, Lipovăț sau Hoceni, alături de Fanfara Rotaria, Fanfara Trandafirul cu instrumentiști din Vaslui și Valea Mare – Ivănești, precum și Fanfara lui Stamate, din județul Suceava, ori Fanfara de la Chetriș, județul Iași. De asemenea, Fanfara Bârlădeanca, din Bârlad, a susținut un concert.

„Am acordat și în acest an premiul „Romeo Tâlmăciu“, în valoare de 4.000 lei, care se acordă prin rotație celor mai buni

instrumentiști, iar la această a XVII-a ediție a ajuns la doi membri ai fanfarei Slobozia din Gârceni. Sperăm ca și în acest an festivalul să adune sute de iubitori ai muzicii de promenadă, dornici să vadă și parada instrumentiștilor. Îi așteptăm la Pădureni pe toți iubitorii de muzică de fanfare”, a declarat Lucian Onciu, directorul Centrului Cultural Vaslui, în deschiderea festivalului.

La Pădureni se desfășoară Festivalul Fanfarelor, în fiecare an în septembrie. Comuna a găzduit, a fost și este partener cu Consiliul Județean Vaslui și cu Centrul de Creații Populare Vaslui în Festivalul Internațional de Folclor.

„Avem și festivalul nostru în fiecare primă duminică din septembrie, de 45 de ani. L-am înființat când m-au pus director de cămin cultural aici. A căpătat o rădăcină extraordinară în sufletul oamenilor și își doresc să se întâlnească. E întâlnirea cu fiii satelor și toată suflarea din cele șapte localități”, a spus Temistocle Diaconu, primarul comunei Pădureni.

Beatrice Alexandra MODIGA

O altfel de educație prin meșteșuguri la Comana (II)

Țesutul și torsul reprezintă unele dintre cele mai răspândite îndeletniciri casnice care au rezistat trecerii timpului. Trăim vremuri în care cele mai bogate sortimente ale produselor fabricilor de textile n-au reușit să elimine complet din casa țărănească un obiect lăsat moștenire de la străbunici: războiul de țesut. La sate sunt case în care se aude și azi bătaia lui ritmică, în special în zilele friguroase de iarnă.

La Comana se poate vedea și exersa țesutul: covorul, pătura, cuvertura, păretarul, făcute din lână toarsă și vopsită. Țesăturile de lână cu motive florale reprezintă produse și obiecte de zestre îndrăgite la sate. Țesutul covoarelor vopsite, îndeletnicire reînnoită, prin bogăția de culori și motivele ornamentale, este înscris în regimul păstrării tradițiilor.

Țesutul artistic ocupă un loc aparte în arta tradițională. Țesutul și cusutul se făceau în familie și erau

ocupațiile de bază ale femeii. De la piesele de port zilnic la cele de sărbătoare și până la textilele care îmbrăcau locuința, totul era lucrat de mâinile harnice ale femeilor de la sate. Femeile țeseau din materiile prime existente în gospodărie, fibre având origine animală (lâna oilor, părul caprelor, borangic) sau vegetală (câneapă, bumbac, in).

Cele mai importante țesături decorative ale artei tradiționale românești sunt reprezentate de covoarele de lână și de scoarțe. Covoarele sunt lucrate la război vertical și sunt alcătuite din fire înnodate, iar scoarțele sunt țesute în război orizontal și sunt mai subțiri. Erau considerate piese foarte valoroase, transmițându-se prin zestre, de la o generație la alta. Culorile folosite la vopsitul firelor de țesătură erau naturale, obținute din diferite rădăcini, tulpini și flori sau insecte. Erau cunoscute proprietățile

fiecărei plante și insecte, momentul cel mai bun de recoltare și rețetele de prelucrare pentru a se obține o anumită intensitate a culorii. Cu timpul, obținerea pe cale naturală a culorilor a început să devină tot mai rară.

Anca LĂPUȘNEANU

Sfânta Ecaterina, sufletul oglindit al fecioarelor creștine

Chip angelic, creștină și fecioară, Sf. Ecaterina s-a născut în Alexandria din Egipt în anul 287. Cu o minte scilpitoare, tânăra Ecaterina a dat dovadă în anii studenției de o capacitate extraordinară de învățare mai ales în domeniul filozofiei. Ea a devenit creștină pe când avea 14 ani, a fost martirizată la vârsta adolescenței și este prăznuită la data de 24 noiembrie de Biserica Ortodoxă.

momentul când Fecioara Maria i-a dăruit un inel de aur Ecaterinei, ceea ce semnifică ascunsă căsătorie cu Iisus.

Torturată, biciuită și ținută închisă, Ecaterina a adus simpatia și susținerea a peste două sute de oameni ce au venit să-i fie alături, printre aceștia și împărăteasa Valeria Maximilla. Toți au fost martirizați după ce au trecut la creștinism. Împăratul nu a avut sorți de izbândă cu Ecaterina în a reuși să o facă să renunțe la alegerea sa creștină, ceea ce l-a determinat să mai încerce o dată, cerând-o în căsătorie. Însă acesta s-a lovit de un categoric refuz, fiindcă Ecaterina susținea că ea este sortita lui Iisus și pentru El și-a păstrat virginitatea.

Sf. Ecaterina provenea dintr-o familie de seamă. Tatăl său, Constus, era guvernator al Alexandriei în vremea împăratului Maximian de la începutul anilor 300. Ea s-a convertit la creștinism după ce a avut o viziune cu Maica Domnului și Iisus; apoi i-a convins și pe cei mai elevați filozofi să se declare creștini, fapt ce a adus ura împăratului Maxentius. Adept al credinței păgâne, împăratul i-a condamnat la moarte.

Curtată de mulți tineri care mai de care mai iscușiți, Ecaterina îi refuza pe motiv că trebuie să fie bogați, frumoși, înțelepți, să depășească criteriile obișnuite ale unui om de rând. Greu de explicat în cuvinte, fapt ireal a fost atunci când Sf. Ecaterina i-a cerut Maicii Domnului să-L vadă pe pruncul său, lucru ce s-a împlinit după ce Iisus a fost de acord că aceasta este demnă de el. Apoi, a urmat

Plin de invidie și ură, Maxențiu a ordonat ca fecioara să fie trasă prin roata cu vârfuri, dar aceasta s-a împrăștiat în toate direcțiile în momentul contactului cu corpul Ecaterinei. Ulterior, Sf. Ecaterina a fost decapitată de împărat. Se spune că din corpul ei nu curgea sânge, ci un lichid precum laptele.

Se pare că trupul martirei a fost purtat de îngeri la Muntele Sinai, acolo unde a fost construită Mănăstirea Sf. Ecaterina de către împăratul Iustinian cel Mare în secolul al IV-lea; 500 de

ani trupul ei a rămas neîngropat, până când într-o zi a fost zărit de un călugăr.

În partea de jos a Muntelui Horeb se afla Mănăstirea creștină consacrată Sf. Fecioare Maria, care a fost redenumită după Sf. Ecaterina. După 1.700 de ani, mâna martirei Ecaterina se află aici intactă, iar cine pășește în acest loc i se oferă cadou un inel cu monograma prințesei ce semnifică inelul primit de Sf. Ecaterina de la Hristos la mistica lor căsătorie.

Sfânta Bisericii Catolice, Ioana d'Arc, a recunoscut-o pe Ecaterina drept sfânta ce a protejat-o și a îndrumat-o în clipele de răscruce ale vieții sale. Numele Sf. Ecaterina este prezent în multe colțuri ale lumii, printre acestea Insula Santa Catarina din Brazilia, Golful Santa Catalina din Oceanul Pacific, Univ. Santa Catherine din St. Paul (Minesota), Școala de Fete St. Catharine (Hong Kong).

Purtătorii numelor Cătălina, Catrina, Cati, Cătălin își aniversează ziua de Sf. Ecaterina. Conform tradiției populare din România, Ecaterina era sora Sf. Nicolae. Ecaterina este sfântă leucitoare de boli

mentale și de alte afecțiuni grele ale corpului, este rugătoarea elevilor și a celor ce iubesc cărțile, a copiilor săraci și a mamelor, este protectoarea medicilor, teologilor și avocaților. De ziua sa nu se muncește pentru a nu primi foc distrugător de la aceasta.

Focul semnifică și binele, astfel că la sate se sare peste flăcări pentru chemarea soarelui pe porțiunile de pășunat ale vitelor, iar fumul trebuie îndreptat către grajduri pentru înlăturarea strigoilor. Fetele necăsătorite este bine să postească în ziua Sfintei Ecaterina pentru a-și găsi sufletul pereche, iar cele măritate de asemenea. Dacă au probleme cu soțul, acestea se vor rezolva.

Moăștele Sf. Ecaterina le găsim pe meleagurile românești în București, la Biserica Sf. Ecaterina și Mănăstirea Mihai Vodă, Bisericile Belvedere și Precupeții Noi și la Biserica Voidenia din Botoșani.

Cu ochii înmărmuriți o privesc acum: stă zugrăvită cu chip tânăr și în putere pe zidul bisericii, unde liniștea s-a amestecat cu o rază de soare pătrunsă printr-o fereastră, îmbrăcămintea-i înzestrată cu broderie și imprimeuri fine demnă de o împărăteasă, iar crucea strălucește în mâna sa stângă, căci nu a lepădat-o nicicând, ci i-a fost cale dreaptă până la ultima suflare pentru numele Domnului.

Aurora GRIGORE

Mănăstirea Dragomirna, mireasa cu veșminte binecuvântate din piatră

La câțiva kilometri de orașul Suceava, pe lângă adierea și foșnetul frunzelor pădurii Dragomirna, se află ansamblul monahal fortificat Dragomirna, monument istoric construit la începutul anilor 1600 pe locul unor pășuni uitate de lume. Ctitorită de mitropolitul Moldovei Anastasie Crimca, mănăstirea cuprinde câteva puncte de seamă: Biserica Pogorârea Sf. Duh, Paraclisul Sf. Nicolae, egumenia, trapeza, zidul de incintă.

În vremuri deloc prielnice, Mănăstirea Dragomirna a fost atacată de cazacii lui Timuș Hmelnițki și jefuită de tătari, fiind furate obiecte de preț, dar și lăsând în urmă un gust amar pe chipurile femeilor aflate aici, așa cum amintește chiar cronicarul Miron Costin în scrierile sale.

După jumătatea anilor 1700, pe vremea ieromonahului Paisie cel Mare, mănăstirea a fost reabilitată, cunoscând chip înfloritor și prosper. Zaporojanul, clopotul de 1.100 kg și un policandru de cristal, au fost făcute cadou mănăstirii de către împărăteasa Ecaterina a II-a a Rusiei, ambele obiecte regăsindu-se și azi în incinta locului sfânt.

Acapararea nordului Moldovei de către austrieci a adus cu sine și impunerea de reguli stricte privind mănăstirile. Astfel nu puteau fi decât un număr de 25 de călugări într-un lăcaș de cult, fapt pentru care Paisie Velicovschi părăsește locul alături de o mare parte a comunității monahale și se îndreaptă către Mănăstirea Secu din județul Neamț. În anul 1960, Mănăstirea Dragomirna a devenit mănăstire pentru maici în urma unei decizii a mitropolitului Iustin Moiescu.

Îngustă și alungită, Biserica Sf. Duh este asemeni unei nave, iar înălțimea sa de 42 de metri impresionează negreșit la prima ridicare a privirii-n spre cerul albastru. Piatra cioplită rânduiește în trepte, pilaștri atent șlefuiți, ornamentele de

natură florală, sculpturile complexe sunt mângâiate de privirea turlei, ea însăși decorată cu motive variate aparținând spectrului geometric și vegetal; ferestrele mari ce luminează interiorul și ușile împrăștie o aromă gotică de jur-împrejur.

Pictura în frescă a mănăstirii, vizibilă acum doar în naos și altar, a fost măiestria zugravilor popi Ignat, Crăciun Mătieș și Gligorie; printre altele, episoade din „Coborârea de pe cruce”, „Răstignirea”, „Judecata” le putem admira, nefiind foarte afectate de condițiile trecerii vremii.

În urma săpăturilor arheologice au fost descoperite morminte cu inscripții grecești și slavone; somnul de veci și-i dorm aici mitropolitul Anastasie Crimca, Maria Balș (fiica lui Constantin Mavrocordat, domn al Țării Românești și Moldovei), Daniil Vlahovici (episcop al Bucovinei).

Printre obiectele de patrimoniu ale Mănăstirii Dragomirna regăsim manuscrise, argintărie de cult, cărți bisericești, icoane; de o importanță aparte sunt o cruce din lemn de abanos din anul 1542, un evangheliar de la Măn. Voroneț ce datează din 1557, o psaltire din 1616, un epitaf din mătase cusut cu fir de aur și argint din Rusia (1588).

Zidurile din piatra brută de carieră dimprejurul bisericii Pogorârea Sf. Duh au fost construite la îndemnul domnitorului Moldovei, Miron Barnovschi-Movilă, ce a urmărit apărarea locului în timpuri deloc liniștite. Astfel, cu turnurile înalte și rezistente, perimetrul a căpătat înfățișarea unei fortărețe. O pisanie în limba slavonă de pe unul dintre pereții turnului clopotniței amintește despre dorința lui Miron Barnovschi-Movilă de a fi pomenit peste veacuri împreună cu familia sa și faptul că arhiepiscopul Anastasie Crimca a binecuvântat acest sfânt loc. Turnul clopotniță este folosit ca poartă de intrare în interiorul mănăstirii, are două etaje, cu paraclis și încăperea clopotelor cu arcade pe toate părțile.

Trapeza sau Sala Gotică, locul unde luau masa călugării, este formată dintr-o sală mare ale cărei bolți gotice sunt sculptate cu motive florale. Aici se află și chiliile și un paraclis cu hramul „Nașterii Maicii Domnului”, unde se fac slujbe religioase în perioadele reci din an.

Icoana Maicii Domnului îmbrăcată cu argint așteaptă ruga celor care cred în minunile Florii Neveștejite ale pelerinilor ce calcă pragul acestui lăcaș sfânt îmbrăcat ca o mireasă în veșminte din piatră binecuvântată atinsă de cer, Mănăstirea Dragomirna.

Aurora GRIGORE

Cordoba, orașul unde fluturii zboară printre umbre maure (III)

În peste 2.000 de ani de istorie, romanii, vizigoții, evreii, maurii, spaniolii au amprentat tărâmul Cordobei, transformându-l într-unul dintre cele mai strălucitoare și fascinante orașe din Spania prin spiritul înflăcărat, luminat și plin de speranță.

Bisericile Fernandine

Construite în sec. al XIII-lea și începutul sec. al XIV-lea la inițiativa lui Ferdinand al III-lea, Bisericile Fernandine au marcat momentul eliberării Cordobei de stăpânirea maurului. Creștinismul a fost restaurat, iar pe proprietățile unde erau construite moschei s-au ridicat biserici. Bisericile Fernandine aveau rol religios și administrativ, fiind implicate în activitățile guvernamentale. Însemnătatea lor l-a făcut pe Cabildo de Cordoba să propună trei trasee, Axerhie I (bisericele Sf. Andrei, Marina, Lorenzo, Pablo) și Axerhie II (bisericele Sf. Petru, Francisc, Magdalena) și Traseul Vilelor din centrul orașului (bisericele Sf. Nicolae, Miguel, Domingo de Silos).

Sculpturile, picturile italiene, marmura albă, pânze de valoare, podoabe arhitecturale medievale, nuanțate de frumusețea stilului baroc, inspirația gotică și mudejară fac din Bisericile Fernandine comori neprețuite ale orașului Cordoba.

Sinagoga din Cordoba

Situată în Cartierul Evreiesc, sinagoga din Cordoba datează din anul 1315 și este singura sinagogă ce a rămas în picioare după expulzarea evreilor din 1492. Cartierul Evreiesc este locul unde a viețuit rabinul Moses Maimonedesc, savantul ce a scris codul sistematic de drept evreiesc. Proiectată în

stil mudejar de arhitectul Isaac Mojob, sinagoga este construită la exterior din cărămidă simplă, iar la interior gingășia arcaadelor cu forme maure, mozaicurile sofisticate și stucaturile cu modele geometrice cu stele în patru, șase sau opt colțuri dau o culoare ascunsă pe care tinzi să o descifrezi. Sala

de rugăciune, secția pentru femei de la etajul superior, focarele poartă cu ele tradiția mudejar, formele organice vegetale, dar și inscripții din Psalmi în limba ebraică sculptate fin cu multă măiestrie.

La sfârșitul anilor 1400 reliefurile mudejar au fost acoperite, iar sinagoga a fost folosită ca spital pentru cei ce sufereau de rabie, peste aproximativ un secol a fost capelă catolică, ulterior fiind utilizată ca grădiniță. Cu timpul, sinagoga a fost declarată monument național și restaurată, azi fiind muzeu pentru vizitatori, aducând aminte de cultura, credința și obiceiurile evreilor din Cordoba.

Muzeul Arheologic

În 1867 a fost înființat Muzeul Arheologic. Acesta a avut mai multe sedii până când, în anul 1960, a fost stabilit în Palatul Renașterii Paez de Castillejo și a fost numit oficial după doi ani Monument istoric și artistic. Palatul, construcție a secolului al XVI-lea, a fost ridicat pe ruinele teatrului roman antic din oraș. Terasele porticate desenate și fațada principală au fost realizate de Hernan Luiz cel Tânăr în anii 1500, iar iconografia a fost concepută în așa fel încât să iasă în evidență familia Paez de Castillejo.

Camerele muzeului aduc în prim-plan *Preistoria*, cu rămășițe ale paleoliticului inferior, epoca bronzului și revoluția neolitică, *Protoistoria*, cu vestigii ale culturii ibero-turdetană și resturi ale siturilor cordovene, *Cultura Romană*, cu morminte, mozaicuri din vremurile când orașul a fost capitala Beticii, apoi Colonia Patricia; urmează *Arta Vizigotă*, cu capitelluri sculptate și ceramică colectată de la bisericile din munți, *Al-Andalus*, unde este prezentă cultura islamică, rămășițe din Medina Azahara și obiecte lucrate în bronz.

Mai regăsim aici *Leul iberic din Nueva Carteya* (din calcar) ce, conform legendei, păzea mormintele de tâlhari și alungau spiritele rele, *Afrodita ghemuită* (din marmură de pe insula Paros, Grecia), care stă aplecată fără mâini precum cursul râului în mișcare, *Mitra de capră* (din marmură albă), unde zeul Soarelui sacrifică taurul, câinele bea din sângele acestuia, șarpele creează plante, iar din scorpion ies animale și oameni.

De-o parte și de cealaltă pereții văruiți în alb curg ca un pârâu prin priviri, iar ghivecele albastre cu flori multicolore, roșii, roz, albe, ce atârnă gingaș pe Strada Florilor, cântă despre pacea și traiul liniștit din această perioadă, pe care o simțim ca un parfum venit din zumzetul frunzelor, al fluturilor ce zboară printre umbre maure, al norilor ce se plimbă nestingheriți deasupra acestui loc cald, limpede și atât de aproape de inima noastră, Cordoba.

Aurora GRIGORE

Bulz adevărat de la stână

Rețeta originală a acestui fel de mâncare este cu brânză de burduf (fiind cea mai comună printre ciobanii de la stână). Pentru a te bucura de un bulz adevărat, extrem de gustos, să guști o delicată tradițională, avem rețeta de la restaurantele de munte:

- Se gătește o mămăligă vârtoasă și se lasă la răcit câteva minute.
- Se alege o bucată de mămăligă de mărimea unui pumn și se modelează ca un bol.
- Se pune la mijloc brânză de burduf și se acoperă cu a doua bucată de mămăligă.
- Se modelează foarte bine pentru a se contopi cele două bucăți.

- Apoi se face un foc (de preferat din lemn din brad) și se aruncă direct în jar bulgării de mămăligă.

Sfaturi pentru o mămăligă perfectă

- ◆ Alege întotdeauna să fierbi mălaiul în apă simplă, nu în lapte sau în supă, pentru ca mămăliga să nu capete un gust aparte.
- ◆ Adaugă în apă un vârf de sare.
- ◆ Nu pune niciodată tot mălaiul de la început. Se pune o lingură de mălai, iar când apa a dat în clocot, se adaugă și restul.
- ◆ Amestecă tot timpul pentru a evita cocloașele.
- ◆ Adaugă o cantitate mare de mălai, circa 1 kg, pentru o mămăligă perfectă pentru bulz.

Anca LĂPUȘNEANU

agroBUSINESS

Anul XIV, nr. 21 (333) • 1 – 15 noiembrie 2023

România

Revista **Lumea
Satului**
Lumea afacerilor tale

Suplimentul
agroBUSINESS

Emisiunea
Din lumea satului

Difuzată pe postul național

www.lumeasatului.ro

www.agro-business.ro

www.tv.lumeasatului.ro

AAC insistă la nivel european pe SUR-NGT și pe impactul importurilor masive din Ucraina asupra agriculturii românești

62-64

Producțiile la grâu, porumb și orz ar putea fi în scădere de la an la an

65

ARSC: 50% din satele din România pot deveni digitalizate până în 2030

66-67

**Finanțarea nu are un impact clar asupra competitivității viticultorilor
Politica vitivinicolă a UE lasă un gust acru**

68-69

Cu ce risc?

Antreprenorii români mizează mult pe încrederea clienților pentru creșterea afacerii

70-71

**Sondaj eJobs:
4 din 10 angajați sunt nemulțumiți de salariu**

74-75

Hidrogenul viitorului ar putea fi... pulbere!

76-79

Evoluții pe piața de capital

80-81

agroBUSINESS
România

Dacă ți-a plăcut, contactează-ne pentru abonament!

Editor general: Ion BANU – 0744.68.25.47

Redactor-șef: Bogdan PANȚURU – 0770.69.12.41

Redactor corector: Oana PETRE-DASCĂLU

Redactori: Anca Lăpușneanu,
Laura Zmaranda

Colaboratori: Andrei Oprea-Banu, Teofilia Banu,
Ion Bogdan, Daniel Botănoiu,
Beatrice Modiga

Marketing, abonamente, difuzare:

e-mail: marketing@lumeasatului.ro

Nicușor Oprea-BANU: – 0752.15.01.46;
0722.27.13.38

e-mail: nopreabanu@yahoo.com

Compartiment financiar:

ec. Adina ALBU
dr. Niculae SIMION – 0741.21.76.27

Grafică & tehnoredactare: Mariana CISMARU, Mariana SORESCU

Editura: ALT PRESS TOUR București: Director general: ing. Ion BANU
Director executiv: ing. Nicușor Oprea-BANU

Redacția: str. Moinești nr. 12, Bl. 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, București. Tel./fax: 021.311.37.11

Pentru corespondență: OP 16 CP 39; E-mail: lumeasatului@gmail.com; www.agro-business.ro

ISSN 2501-3971; ISSN-L 2501-3971

Toate drepturile asupra acestei ediții a revistei sunt rezervate SC ALT PRESS TOUR SRL, reproducerea (integrală sau parțială) a materialelor publicate nefiind permisă fără aprobarea, în scris, a editorului. Precizăm că întreaga răspundere privind corectitudinea informațiilor din articolele pe care le publicăm revine autorilor.

Tipar executat la Tipografia ART PRINT

Jurnaliștii publicației noastre sunt membri ai Asociației Presei Agricole din România – APAR, asociație afiliată ENAJ (The European Network of Agricultural Journalists) din 2013.

Noi să fim sănătoși!

A făcut multă vâlvă în ultimul timp faptul că autoritățile vor să limiteze plățile cash, cu bani lichizi. Iar, dacă inițial se vorbea ca acestea să fie limitate la două mii de lei, apoi cineva a avut un vis în care i se spunea că suma ar trebui să fie de cinci mii. Cu alte cuvinte, tot ce trece de suma care la un moment dat va fi stabilită de guvernanți nu va mai putea fi platită cu bani lichizi, ci doar cu cardul. Lăsând la o parte faptul că într-o țară în care, probabil, nici jumătate din cetățeni nu au card bancar sau, chiar dacă-l au, nu se descurcă cu tehnologia, ideea în sine este o aberație. Sigur, pentru o țară super-dezvoltată din punct de vedere tehnologic poate părea ceva firesc. Dar nu pentru noi... Nu pentru zona balcanică... În această parte a Terrei, oamenii au un fel de a fi aparte. Le place să se simtă liberi, necontrolați de nimeni și nimic. Și chiar atunci când au dat peste ei toate urgiile posibile și imposibile, inclusiv comunismul, indiferent de situația lor exteriară, în suflet s-au simțit liberi. Mai mult decât atât, toate nenorocirile nu au făcut decât să-i împingă să-și descopere libertatea interioară. O libertate despre care știau că nu le-o poate lua nimeni și nimic. De exemplu... Cum priveau dacia moartea? Ca o eliberare... Ce s-a strigat la Revoluția din '89? „Murim și vom fi liberi!” Sigur, pentru un tânăr din ziua de azi cele de mai sus pot părea absurde. Numai că, așa cum a demonstrat istoria până acum, indiferent de concepția balcanicilor despre viață, în momentele de criză socială profundă se declanșează „ceva”... Un „ceva” ce nu poate fi explicat pe cale rațională... Oamenii se schimbă cumva în profunzime și nu pot fi atinși de nimeni și de nimic...

Revenind la banii lichizi. Un deputat a afirmat că limitarea plăților cash nu este despre combaterea evaziunii, este despre control... „Limitarea libertății nu înseamnă să fii civilizată. Germania, Estonia, Austria, Cipru, Suedia, Olanda, Ungaria, Irlanda, Malta, Luxembourg, Anglia nu au nicio limită la plata cu cash. Toate aceste țări nu doar că își lasă cetățenii să-și aleagă cum vor să-și folosească banii, dar au și evaziune mai mică decât România. Limitarea plăților cash nu este despre combaterea evaziunii sau a corupției. Și acum sunt limitate la 10.000 de lei pe tranzacție și tot avem și evaziune, și corupție. Este despre control”, scrie deputatul și fost ministru pe o pagină de socializare.

La rândul său, premierul a simțit nevoia să explice: „Nu aveți bani cash? Cu adevărat, nu am sacoul ăla făcător de bani, dar prin mașină am bani, ca să nu se mai întâmple... Cineva a interzis banii cash? Este vorba ca într-un singur loc să nu poți cheltui mai mult de 5.000 de lei ca persoană fizică. Presupun că e o măsură de combatere a evaziunii, discutată nu de liderii politici, că nu suntem experți în combaterea evaziunii fiscale. (...) Are cineva 5.000 de lei la el acum? Eu nu am. Ca să cheltui într-un singur loc 5.000 de lei este o nenorocire. Tu poți să cheltui în zece locuri de 5.000 de lei. Deci, 50.000 poți să cheltui de la un colț al străzii până la celălalt colț al străzii. (...) Nu mă aveți client în acest joc. Un joc ipocrit, speculat de anumiți politicieni, care nu are nicio treabă cu adevărul”. Până la urmă, ce nu este speculație în politica românească? Ce nu este balcanism în această politică? Probabil că înseși politicile UE sau cele total străine de spiritul românesc.

Până la urmă, cei care se gândesc să ia aceste măsuri într-o țară ca România ignoră însă cel mai important lucru: balcanismul intrinsec. Să presupunem că s-ar interzice plățile cash... Ce ar face românii? Ar reintroduce trocul... L-ar reinventa, mai exact... Cu consecințe neașteptate pentru finanțele țării, bineînțeles...

Cum vor face acest lucru? Nu știu să vă spun... Dar, așa cum s-au descurcat pe vremea lui Ceaușescu, așa se vor descurca ori de câte ori vor fi puși în situații critice. Este scris în codul nostru genetic și nimeni și nimic nu poate schimba asta.

Bogdan PANȚURU

AAC insistă la nivel european pe SUR-NGT și pe impactul importurilor masive din Ucraina asupra agriculturii românești

Alianța pentru Agricultură și Cooperare (AAC) a fost reprezentată la întâlnirile Prezidiilor COGECA și COPA, desfășurate la Bruxelles, în zilele din prima parte a lunii octombrie, în format fizic, de către Florentin Bercu – UNCSV, Alina Stancu – UNCSV, Marius Mihai Micu – PRO AGRO și Vlad Macovei – AFF.

În cadrul reuniunii COGECA Praesidium, COPA Praesidium, a ședinței comune a COPA și COGECA și ședința grupului de la Visegrad extins, delegația română a dezbătut și intervenit, pe cele mai recente poziții ale COPA-COGECA privitoare la: Impactul și efectele importului și tranzitului produselor agricole din Ucraina, elemente cheie de integrat într-o strategie europeană a proteinelor, necesitatea acordării derogărilor pentru 2024 pentru GAEC 7 (rotația culturilor) și GAEC 8 (teren lăsat pârloagă) și stadiul discuțiilor privind propunerea Regulamentului de utilizare

sustenabilă a pesticidelor (SUR) și prelungirea autorizării pentru Glifosat, după cum se arată într-un document al Alianței pentru Agricultură și Cooperare.

Delegația română a avut următoarele intervenții în ordinea cronologică a întâlnirilor:

Florentin Bercu, director executiv al UNCSV-AAC:
„Fac un apel la toate organizațiile naționale din cele 27 de state să susținem, prin intermediul poziției COPA COGECA, întărirea mecanismelor existente pentru a repartiza cantități maxime care să fie exportate și tranzitate pentru toate statele membre. Astfel, nu vom mai pune un efort prea mare doar pe

umerii a două sau cinci state, ci către toate cele 27 sau cât mai multe pentru a atenua impactul într-un mod mai echitabil. Nu am avut un partener corect în Ucraina. Am făcut concesii semnificative și am făcut multe compromisuri, dar Ucraina pare să continue să ridice provocări și să acționeze într-un mod agresiv, abuziv și lipsit de respect. Chiar plângerea depusă la Organizația Mondială a Comerțului pare a fi mai degrabă o tactică de intimidare decât o soluție adecvată. Trebuie să subliniem că doar 10-15% din suprafața agricolă din Ucraina este afectată sau se află în zona afectată de conflicte, restul suprafețelor fiind în condiții de siguranță. Marfa poate fi depozitată în aceste zone în siguranță, fără a fi necesară o evacuare urgentă, care ar putea supraîncărca piața europeană.

Vă rog să fim solidari și să ne susținem pentru a depăși această situație dificilă. Nu dorim să împiedicăm ajutorul către Ucraina, dar trebuie să ne asigurăm că fermierii noștri pot să-și continue activitatea fără să întâmpine dificultăți majore sau să intre în faliment.

În privința fondurilor sau compensațiilor, există mai multe aspecte de luat în considerare. În primul rând, sumele alocate sunt de cca 2% din impactul provocat, sunt insuficiente pentru a acoperi daunele cauzate și se acordă cu o întârziere foarte mare. În al doilea rând, efectele se răsfrâng la o scară largă, inclusiv asupra infrastructurii rutiere, feroviare, portuare și a altor aspecte conexe. Aș dori să subliniez încă o dată necesitatea de a mobiliza resursele și a construi o infrastructură de capacitate mult mai mare pentru viitor.”

Vlad Macovei, președinte AFF – AAC: „Este nevoie să accentuăm presiunea asupra Comisiei Europene în a lua decizii pentru fermierii statelor-membre din Europa Centrală și de Est. Este datoria Comisiei Europene de a veni cu compensații financiare substanțiale pentru țările din vecinătatea Ucrainei, ale căror piețe agricole sunt puternic afectate din cauza războiului. Repet, este obligația Comisiei de a găsi soluții pentru a-i salva pe agricultori, într-o conjunctură în care aceștia nu au nicio vină, iar organizațiile de fermieri din aceste state ar trebui să ceară acest lucru într-un mod mult mai persuasiv decât s-a făcut până acum. Trebuie să luptăm pentru a învinge nivelul de ipocrizie care există în acest moment la Bruxelles. La ultimele dezbateri din Parlamentul European, majoritatea europarlamentarilor care au luat cuvântul, fiind din țările care nu suferă de distorsiuni ale pieței pe urma mărfurilor agricole din Ucraina, le cereau și fermierilor din România să nu blocheze circulația cerealelor ucrainene către țările sărace din Africa. Tocmai tranzitul mărfurilor agricole din Ucraina a fost permis, în permanență, în România, în discuție fiind exclusiv importurile. Mi-e greu să cred că la acest nivel se pot face asemenea erori grosolane, și repetate, din neștiință.”

Marius Micu, vicepreședinte PRO AGRO – AAC și vicepreședinte COPA: – „Este foarte important să existe o distribuție echitabilă în toate cele 27 de state membre a cantității de cereale și semințe oleaginoase care urmează să fie importate, respectiv tranzitate. De asemenea, este necesar să se creeze mai multe rute

(Continuare în pag. 64)

(Urmare din pag. 63)

de tranzit și să se stabilească un prag maxim de cantitate pentru fiecare produs agricol pe fiecare rută de tranzit. Astfel de dispoziții ar diminua povara asupra producătorilor de EU din țările vecine și ar asigura că produsele de bază ajung în țările mai puțin dezvoltate din țări terțe.

Doresc să subliniez că România a avut o poziție clară și constantă în ceea ce privește regulamentul SUR și utilizarea pesticidelor. Suntem conștienți de necesitatea reducerii utilizării pesticidelor, precum și de situația specifică a fiecărei țări. Comisia Europeană ar trebui să prezinte un pachet legislativ la nivel european care să asigure utilizarea cât mai rapid cu putință a noilor tehnici de ameliorare genomică și abia după ce acestea se pot folosi la scară largă de statele membre care vor dori să discutăm de regulamentul SUR.

În procedura legislativă ar trebui să evităm să înaintăm sau să oprim discuțiile privind regulamentul SUR până când nu vom avea discuțiile consolidate referitoare la acest pachet legislativ privind tehnicile de ameliorare genomică. Este important să fim sinceri în această privință și să recunoaștem că fermierii nu vor putea beneficia de aceste noi soiuri mai tolerante

la secetă și dăunători mai devreme de opt ani, moment în care se vor aplica prevederile din regulamentul SUR.“

Florentin Bercu, director executiv al UNCSV- AAC:

„Acordăm o atenție deosebită solicitării de derogări privind GAEC 7 și GAEC 8. România dorește să exprime recunoștința sa pentru eforturile depuse de Secretariatul COPA-COGECA și pentru documentele transmise în acest sens. Cu toate acestea, vă rugăm să insistăm în continuare în vederea obținerii acestor derogări pentru anul 2024 cât mai prompt posibil. Această urgență se datorează faptului că fermierii au deja demarat procesul de însămânțare a culturilor de toamnă. În absența acestor derogări, există riscul ca aceștia să renunțe la terenurile mai sărace, care sunt în mod obișnuit destinate culturilor de cereale de toamnă și să nu le mai cultive în sezonul următor. Situația se complică și mai mult în primăvară, când există un risc crescut de secetă, așa cum au menționat și colegii noștri. Prin urmare, vă rugăm să susținem în unanimitate, atât la nivelul COPA-COGECA, cât și în cadrul organizațiilor membre în relația cu autoritățile naționale, reprezentanțele permanente, acordarea derogărilor pentru GAEC 7 și GAEC 8 pentru anul 2024, așa cum s-a întâmplat și în anul 2023. Avem încredere că, prin eforturile noastre comune, vom depăși aceste crize și această perioadă dificilă.“ (I.B.)

Ca urmare a insistențelor reprezentanților Alianței pentru Agricultură și Cooperare, organizațiile profesionale ale fermierilor și cooperativelor din grupul extins al țărilor de la Vișegrad vor transmite un punct de vedere comun către COPA-COGECA și autoritățile europene, mesaj care va fi preluat și susținut oficial și de COPA-COGECA, prin care se va sublinia necesitatea creșterii numărului rutelor de tranzit cel puțin cele din Grecia și Italia și împărțirii cantităților de produse agricole cu proveniență Ucraina pe fiecare punct/rută de import și tranzit.

Producțiile la grâu, porumb și orz ar putea fi în scădere de la an la an

Din cauza secetei, fermierii europeni ar putea pierde, în medie, în fiecare an, până la 10% din producție, cele mai mari riscuri fiind localizate în Spania și România. Cel puțin aceasta este concluzia primei ediții a Atlasului european al riscului de secetă, care evaluează riscurile pentru diferite sectoare și sisteme din UE în condițiile actuale și în scenariile climatice preconizate de +1,5°C, +2°C, +3°C, în comparație cu perioada preindustrială.

Regiunea mediteraneană este cea mai expusă riscului din cauza unei tendințe clare de creștere a condițiilor de secetă cauzate de încălzirea globală, ceea ce se observă deja în Spania, unde producțiile sunt deja cu peste 5% mai mici în cazul culturilor de grâu și cu peste 10% în cazul orzului, informează raportul preluat de economica.net.

În România, ca și în restul zonei estice și vestice, s-ar putea resimți efecte mai complexe cauzate de dinamica uscării/umidificării și variabilitatea precipitațiilor.

„România se confruntă deja cu un risc relativ ridicat de secetă, iar proiecțiile arată o creștere a riscului în mai multe sectoare“, se mai specifică în Atlas.

De altfel, cea mai mare reducere procentuală medie anuală a randamentului la hectar cauzată de secetei este estimată pentru Spania, România, sudul Italiei și Cipru.

Cele mai afectate culturi

Având în vedere că este al patrulea cel mai mare producător de grâu din UE (conform producțiilor din 2022), România se va confrunta cu cele mai mari pierderi absolute de producție cauzate de secetă, se mai arată în documentul citat care pune Spania pe aproximativ aceeași poziție cu țara noastră din punctul de vedere al riscului.

Anul trecut, unul extrem de secetos, România a recoltat, potrivit INS, 8,5 milioane de tone de grâu de pe 2,1 milioane de hectare, față de 10,4 milioane de tone cu un an în urmă, iar estimările analiștilor europeni nu sunt deloc îmbucurătoare – randamentele la hectar ar putea scădea, în medie, cu 5-7,5% în fiecare an.

Anul acesta, conform ultimelor date disponibile, producția de grâu a României a fost de 9,1 milioane de tone.

În pericol este și porumbul. Reducerea relativă medie anuală a randamentului porumbului din cauza secetei se va resimți cu precădere în Europa de Est și în special în România, mai spun experții.

Potrivit acestora, România „se evidențiază ca fiind principalul punct în cadrul Uniunii Europene, cu o creștere substanțială a pierderii de producție de porumb (în tone) cauzate de evenimentelor de secetă”. Mai exact, conform estimărilor, fermierii români ar putea obține în fiecare an cu 10-12,5% mai puțin de pe fiecare hectar cultivat. „România, în special, prezintă deja riscuri relativ ridicate pentru mai multe sectoare, iar proiecțiile viitoare indică o creștere a acestor riscuri (de exemplu, pentru agricultură, aprovizionarea cu apă, hidroenergia, ecosistemele terestre și de apă dulce)”, se mai arată în raport. (I.B.)

ARSC: 50% din satele din România pot deveni digitalizate până în 2030

Fie că ne place sau nu, procesul de digitalizare a satelor românești prinde tot mai mult contur. Astfel, potrivit unui studiu al Asociației Române pentru Smart City (ARSC), jumătate dintre satele din România (50%) pot deveni inteligente până în anul 2030. Rata de digitalizare depinde de mai mulți factori, cum ar fi gradul de implicare a autorităților locale, accesul la finanțare și gradul de adopție a tehnologiei în zonele rurale, inclusiv dezvoltarea competențelor digitale necesare.

După ce primele proiecte destinate orașelor inteligente (smart city) au apărut în 2016, tranziția către comunitățile inteligente a cuprins mai multe zone din țară. În prezent, aceste proiecte sunt tot mai des întâlnite în mediul rural, în condițiile în care conceptul de sate inteligente (smart village) a luat amploare în Europa în ultimii ani, iar România are un potențial major. Progresele în infrastructura digitală și creșterea accesului la tehnologie, cu aproape 7 din 10 gospodării din mediul rural conectate la Internet, au contribuit la această evoluție.

„Când vorbim despre sate inteligente, exemplul care ne vine cel mai rapid în minte este Ciugud, însă desigur că există multe alte forme de *smart village* și sunt sute de proiecte în derulare în mediul rural. România

a început să se alinieze la această tendință europeană, dar mai este o cale lungă de parcurs și va depinde de mai mulți factori, precum: implicarea autorităților locale, accesul la finanțare, gradul de adopție a tehnologiei în zonele rurale, inclusiv dezvoltarea competențelor digitale minimum necesare atât la nivelul personalului autorităților publice, cât și la nivelul societății a celor care, în cele din urmă, fac parte din «comunitățile inteligente». Cu eforturi susținute și investiții adecvate, este posibil ca un procent semnificativ din comunele din România să devină inteligente până în 2030. Un obiectiv realist ar putea fi de 50% din comunele țării, ținând cont că în acest moment sunt mai mult de 220 de inițiative în peste 140 de comune“, este de părere Eduard Dumitrașcu (foto), președinte ARSC.

Cum ar arăta un sat inteligent în România

Proiectele de *smart village* sunt cele din: școli – sisteme de învățământ la distanță, biblioteci digitale și programe educaționale adaptative bazate pe inteligență artificială (IA); administrația locală – servicii publice accesibile online, plata taxelor online, digitalizarea relației cu cetățenii și companiile, alocarea de resurse administrative în baza analizei datelor, sisteme de alertă publice în caz de urgență; infrastructură – iluminat public inteligent cu un consum eficient de energie, colectarea deșeurilor pe baza datelor de la senzori, transport public integrat cu alte forme de mobilitate (transport alternativ) sau agricultură inteligentă – sisteme de monitorizare cu drone sau cu senzori, integrarea producției agricole cu cea de energie alternativă pe același teren.

Dimensiunile reduse ale comunelor pot fi un avantaj în implementarea de soluții inteligente, dar în același timp există o reticență mai ridicată în rândul populației rurale față de digitalizare. Cu toate acestea, comunitățile mai mici pot beneficia de o agilitate mai mare în implementarea tehnologiei și pot crea legături strânse între locuitori pentru a sprijini proiectele smart village.

„Nu există o limită de tehnologizare pe care o localitate trebuie să o atingă pentru a fi considerată smart. A transforma un sat într-un sat inteligent este despre modul în care tehnologia este implementată și integrată pentru a îndeplini obiectivele strategice și pentru a răspunde nevoilor comunității. A fi smart nu înseamnă doar tehnologie, este și despre utilizarea inteligentă a acesteia pentru a îmbunătăți eficiența, durabilitatea și calitatea vieții. Este, totodată, și despre competențele digitale ale cetățenilor”, a declarat Eduard Dumitrașcu, președinte ARSC.

Bani europeni...

Cu toate că Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) al României nu are o linie bugetară dedicată conceptului de „Smart Village”, multe dintre componentele sale se aliniază direct cu domeniile care fac parte din ceea ce înseamnă un proiect de „sat inteligent”.

Pe lângă fondurile PNRR, România are la dispoziție și fondurile de coeziune, în actualul exercițiu financiar, unde sunt aproape 30 de miliarde de euro. Acești bani sunt mult mai clar repartizați, pe anumite domenii, inclusiv Programul Operațional Regional gestionat de cele 8 Agenții de Dezvoltare Regională.

Totodată, ARSC a lansat serviciul de finanțare Smart Finance, prin care autoritățile locale pot obține fonduri europene și guvernamentale pentru digitalizarea și modernizarea localităților. Prin acest serviciu, autoritățile locale au acces la o gamă completă de servicii, de la identificarea surselor de finanțare până la asistență tehnică post-implementare în comunitățile lor.

Modernizarea infrastructurii de apă și canalizare, îmbunătățirea gestionării deșeurilor, tranziția spre surse de energie regenerabile sau digitalizarea serviciilor publice sunt doar câteva direcții prin care se pot atrage fonduri nerambursabile. Drept urmare, comunitățile locale pot beneficia de multiple oportunități de finanțare pentru a dezvolta astfel de proiecte, care să le aducă în era digitală, să le facă mai reziliente, mai durabile și, în final, mai inteligente.

Potrivit ARSC, printre tehnologiile care contribuie la tranziția către comunități inteligente pot fi enumerate:

- Senzori IoT: monitorizare, începând de la trafic, până la calitatea aerului.
- Sisteme de gestionare a energiei: panouri solare inteligente, rețele de distribuție inteligente.
- 5G: pentru o conectivitate rapidă și eficientă.
- Platforme de ticketing digital: aplicații mobile pentru transportul public.
- Camere de supraveghere cu IA: pentru securitate și gestionarea traficului.
- Telemedicină: aplicații și dispozitive pentru consultări la distanță.
- Big Data: Centre de date pentru analiza și optimizarea serviciilor publice.

La nivel național, sunt peste 1.000 de proiecte și inițiative Smart City și Smart Village dezvoltate din 2016 până în prezent.

Ion BOGDAN

Finanțarea nu are un impact clar asupra competitivității viticultorilor

Politica vitivinicolă a UE lasă un gust amar

Într-un raport publicat recent, Curtea de Conturi Europeană (CCE) își exprimă îngrijorarea cu privire la efectul acțiunilor prevăzute de UE pentru viticultori. Politica vitivinicolă a UE nu reușește să răspundă obiectivelor de mediu și, în plus, măsurile aferente nu reușesc nici ele să vizeze în mod direct competitivitatea sectorului.

Prea reglementat?

Sectorul vitivinicol din UE este foarte reglementat și bine subvenționat. Viticultorii primesc anual aproximativ 500 de milioane de euro din fonduri UE pentru a-și restructura plantațiile viticole și pentru a deveni mai competitivi. De asemenea, din 2016, viticultorii pot solicita autorizații pentru a planta noi vii. Scopul este de a permite o creștere controlată a potențialului productiv (până la o creștere anuală

de cel mult 1 %), evitându-se în același timp producția excedentară.

„Promovarea competitivității sectorului vitivinicol este esențială și deosebit de relevantă pentru UE, dar ar trebui să meargă mână în mână cu îmbunătățirea sustenabilității de mediu“, a declarat doamna Joëlle Elvinger, membra Curții care a condus auditul. „Putem spune, ca minimum, că acțiunile UE încă nu au dat rezultate pentru niciunul dintre aceste două obiective“, se arată în documentul CCE.

În UE, vinul poate fi roșu, alb și rosé, dar modul în care este cultivată vița-de-vie arareori este „verde”. Auditorii deplâng faptul că, în pofida volumului mare de finanțare implicat, politica vitivinicola a UE nu a făcut multe pentru mediu. În special, măsura de restructurare acordă puțină atenție obiectivelor verzi. În practică, banii UE nu au fost direcționați către proiecte care vizează reducerea impactului viticulturii asupra climei și/sau a mediului. Dimpotrivă, fondurile acordate ar putea avea chiar efectul opus, de exemplu determinând trecerea la soiuri care au nevoie de mai multă apă. La fel, creșterea anuală cu 1% a suprafeței acoperite de vița-de-vie, care a fost prelungită cu încă 15 ani (până în 2045), nu a fost niciodată evaluată din perspectiva mediului.

Probleme la noul PAC?

Viitorul nu se arată cu mult mai promițător: în noua politică agricolă comună (PAC), nivelul de ambiție în materie de mediu rămâne scăzut pentru sectorul vitivinicol. În trecut, auditorii Curții au recomandat ca plățile către fermieri – inclusiv cele efectuate către viticultori – să fie condiționate în mod explicit de cerințe de mediu. În noua PAC, însă, astfel de condiții pentru finanțarea restructurării au fost sistate. De asemenea, proporția minimă din fondurile alocate sectorului vitivinicol pe care țările din UE trebuie să o consacre acțiunilor legate de schimbările climatice, de mediu și de sustenabilitate este de doar 5%. În opinia auditorilor, această cifră de 5% este cam scăzută, având în vedere că, în contextul înverzirii PAC,

40% din totalul cheltuielilor agricole ar trebui să vizeze obiective legate de climă.

Politica UE nu s-a dovedit a fi un succes nici pentru creșterea competitivității viticultorilor. În cele cinci țări auditate, proiectele sunt finanțate indiferent de conținutul sau de nivelul lor de ambiție și fără a se ține seama de criteriile privind stimularea competitivității. Se acordă finanțare și pentru schimbările nestructurale sau pentru reînnoirea normală a plantațiilor viticole, chiar dacă astfel de acțiuni nu sunt eligibile. De asemenea, beneficiarii nu au obligația de a raporta cu privire la modul în care restructurarea le-a îmbunătățit competitivitatea. În plus, nici Comisia Europeană, nici statele membre nu evaluează modul în care proiectele sprijinite contribuie efectiv la creșterea competitivității viticultorilor.

Același lucru se poate spune și despre sistemul de autorizații pentru plantări. În primul rând, procentul maxim pentru creșterea anuală – de 1% – a fost propus și adoptat fără să se furnizeze vreo justificare sau fără să se analizeze dacă acesta este adecvat și pertinent. În al doilea rând, atunci când se acordă astfel de autorizații, sunt utilizate puține criterii de eligibilitate și de prioritate legate de competitivitate.

UE este cel mai mare producător, consumator și exportator de vinuri din lume. În 2020, în UE existau 2,2 milioane de exploatații vitivinicole, iar plantațiile viticole acopereau aproximativ 2% din suprafața agricolă utilizată din Uniune. Aproximativ 80% din vinul produs în UE provine din Italia, Franța și Spania. Viticultorii și producătorii de vinuri sunt eligibili pentru sprijin financiar din PAC. Poate fi vorba de sprijin specific în cadrul organizării comune a pieței vitivinicole (în principal prin programe naționale de sprijin), dar și de plăți directe și de sprijin pentru măsuri rurale și/sau pentru măsuri de promovare orizontale.

Bogdan PANȚURU

Cu ce risc?

Antreprenorii români mizează mult pe încrederea clienților pentru creșterea afacerii

Între încredere și profitabilitate există o strânsă corelație, fapt confirmat de o analiză PwC care arată că încrederea consumatorilor este unul dintre principalii factori determinanți ai variației de performanță, precum și de sondajul recurent privind afacerile de familie care trage concluzia că încrederea este un avantaj competitiv vital. Vestea bună este că afacerile de familie se bucură de o mai mare încredere decât alte companii în general, având un scor mai mare cu 12 puncte procentuale la acest indicator, potrivit barometrului de încredere Edelman.

Iar nivelurile mai ridicate de încredere au șanse foarte mari să se reflecte în performanța financiară dacă sunt menținute și constant alimentate, contribuind la atingerea obiectivelor ambițioase pe termen lung pe care și le propun afacerile de familie din România. Conform sondajului PwC Family Business Survey 2023, 76% dintre afacerile de familie locale se așteaptă să crească în următorii doi ani, iar mai mult de un sfert dintre acestea mizează chiar pe o creștere „rapidă și agresivă”. Următoarele priorități sunt creșterea loialității clienților (61%), lansarea de noi produse/servicii (58%) și extinderea pe noi piețe sau segmente de clienți (45%).

Există patru piloni pe care se construiește încrederea: competența (este compania bună în ceea ce face), motivul (interesele cui le servește compania), mijloacele (compania folosește mijloace corecte pentru a-și atinge obiectivele) și impactul (care este impactul tangibil pe care îl are compania, spre deosebire de impactul pe care pretinde că îl are). Pentru antreprenori, sondajul arată că preocuparea este să le câștige încrederea clienților, acționarilor și angajaților, în această ordine a priorităților. Chiar dacă primele două grupuri sunt decisive pentru succesul afacerii, antreprenorii ar trebui să fie mai atenți la consolidarea acesteia în rândul angajaților și al publicului larg. Revenind la sondajul nostru, observăm că jumătate dintre antreprenorii respondenți spun că beneficiază de încrederea totală a clienților și angajaților. De asemenea, nivelul de încredere între membrii familiei poate fi considerat ridicat, deși unul din cinci respondenți admite contrariul.

Încrederea clienților

Marea majoritate a afacerilor de familie respondente din România (91%) sunt conștiente că încrederea clienților în companie este esențială. Totuși, aproape jumătate (47%) spun că se bucură cu adevărat de ea, iar 42% investesc energie și resurse considerabile pentru a înțelege nevoile consumatorilor. Așa se explică faptul că, în următorii doi ani, printre prioritățile cheie ale afacerilor de familie din România se regăsesc creșterea loialității clienților și introducerea de noi produse și servicii și că 52% sunt foarte avansați în utilizarea unui sistem de colectare a feedback-ului de la clienți.

Un aspect la care antreprenorii români trebuie să mai lucreze și care se află tot mai mult pe radarul clienților îl reprezintă politicile ESG (politicile de mediu, sociale și de guvernanta corporativă). Liderii afacerilor de familie din România admit că, în acest moment, ESG nu este domeniu de maxim interes pentru ei și că se concentrează asupra altor obiective: satisfacția clienților și creșterea business-ului, în vreme ce semnificativ mai puțini au stabilite ținte pentru diversitate și incluziune sau pentru impactul social și cel asupra mediului.

Încrederea angajaților

Antreprenorii trebuie să fie atenți pentru că încrederea se construiește din interior spre exterior; iar o companie nu va fi de încredere pentru clienții săi dacă nu este de încredere pentru angajații săi. Conform PwC, companiile care creează activ oportunități pentru ca angajații lor să își dezvolte competențele demonstrează o capacitate superioară de a atrage și de a păstra talentele.

Peste 60% dintre întreprinderile de familie din România înțeleg că încrederea angajaților este esențială, dar, la o privire mai atentă, această convingere nu este însoțită de acțiuni: doar 39% spun că nivelul de încredere din partea angajaților este una dintre cele mai importante cinci priorități pentru următorii doi ani și doar 27% spun că investesc energie și resurse considerabile în atragerea și păstrarea angajaților talentați.

Încrederea familiei

Antreprenorii înțeleg că încrederea între membrii familiei lor este imperativă, iar 74% consideră că ea există. Dar tot ei spun că încă există conflicte în cadrul familiei (64%) și că gestionarea lor nu a fost niciodată ușoară și face parte dintr-o căutare continuă pentru a stabili structuri puternice de guvernare. Două treimi dintre afacerile de familie din România susțin că au în vigoare cel puțin o politică/procedură de guvernare corporativă, cele mai des utilizate fiind acordurile sau convențiile între acționari (39%) și politicile privind dividendele (39%).

Comunicarea între membrii familiei este considerată foarte bună, iar 74% dintre antreprenorii locali sunt de părere că există o aliniere a familiei cu privire la direcția în care se îndreaptă compania comparativ cu 59% dintre antreprenorii la nivel global.

Trăgând concluzia, nu mai este suficient ca afacerile de familie din România să facă doar ajustările necesare în cadrul modelului lor de afacere pentru a construi încredere, ci trebuie să comunice mai clar și mai convingător eforturile lor și să le facă vizibile părților interesate relevante – membrii familiei, angajații, clienții și, la fel de important, publicului larg.

**Mihai ANIȚA, Partener Lider
Audit PwC România**

Claudiu Cazacu, XTB România:

Se anunță o toamnă volatilă pentru economia europeană. România, pe valul incertitudinii

Se adună indicii numeroase că toamna va fi una dificilă în Europa. Datele strânse între 10 și 25 august de S&P Global arată că zona euro a înregistrat în luna august cea mai aspră contracție din ultimii trei ani. Indicatorul PMI compozit a ajuns la 46,7 puncte, un minim al ultimelor 33 de luni.

Dacă în trecut sectorul serviciilor contrabalansase „înghețul” din industrie, luna august a adus o scădere de 3 puncte, la 47,9, a indicelui de activitate în servicii, sugerând contracție în acest domeniu, pentru prima dată anul acesta arată într-o analiză Claudiu Cazacu, Consulting Strategist XTB România, preluat de financialintelligence.

Potrivit acestuia, viitorul apropiat e sub umbra scăderii comenzilor noi în cel mai rapid ritm din ultimii trei ani. „Dacă privim în urmă, dincolo de pandemie,

abia în 2012 am mai avut o reducere similară a stocului de comenzi (produse și servicii în așteptare). Situația e și mai delicată în Germania, unde abia în 2009 regăsim o situație similară”, precizează analistul XTB România.

Inflația la „poarta de intrare” a fabricilor a crescut neașteptat. Decizia Arabiei Saudite și Rusiei de a păstra tăierile de producție până la sfârșitul anului, care au împins marți petrolul Brent la 90 de dolari pe baril, nu ajută la domolirea presiunii pe prețuri.

Germania, cheia problemei...

În tabloul european, economiile din sud, precum Italia și Spania, au postat cifre relativ mai bune, ajutate și de apetitul dezlănțuit pentru călătorii. Turisții au venit nu doar din interiorul UE, ci și dinspre SUA sau alte zone geografice.

Irlanda continuă să iasă din linie în sens pozitiv, cu indicele PMI compus la 52,6, vârful ultimelor 4 luni. Irlanda e pe cale să înregistreze un surplus bugetar de 3,5% din PIB anul acesta. Însă și aici datele arată o încetinire, influențată de exporturi, care ar putea să aducă creșterea economiei pe tot anul 2023 la doar 0,1%.

Potrivit lui Claudiu Cazacu, economiile bătrânului continent sunt strâns legate de Germania, iar cifrele sunt sursă de preocupare. Indicele PMI compus, care dă o imagine atât despre industrie, cât și servicii, a coborât la 44,6, un minim al ultimelor 39 de luni, comparându-se nefavorabil cu Spania (48,6), Italia (48,2) și chiar Franța (46).

Este Germania – din nou – „bolnavul Europei”? „Titlurile de presă încep să semene cu cele din anii '90, când economia nu arăta deloc ca un motor, ci mai degrabă ca o piatră de moară în ansamblul european”, arată analistul XTB România.

Inflația în sectorul serviciilor a rămas foarte ridicată în special în Germania. Încetinirea Chinei a tras în jos segmentul de export din Franța și Germania. Deși costul energiei s-a ajustat, iar cel al gazelor naturale a scăzut și mai pronunțat, industria are nevoie de predictibilitate și un profil solid al cererii pentru a reporni activitatea.

În plus, sectorul auto german, un motor esențial în trecut, e între Scia și Carybda, fiind supus presiunilor din două direcții. Tesla, pe de o parte, și producătorii chinezi, pe de altă parte, s-au arătat mai agili în conectarea la trendul electric, câștigând cotă în piețele foarte importante din Asia. În același timp, producătorii germani sunt într-o cursă a investițiilor pentru recâștigarea poziției competitive. Consumatorii germani sunt ușor mai pesimiști față de începutul verii, potrivit GfK, deși nu atât de preocupați pe cât au fost în toamna-iarna anului trecut. Investitorii, potrivit indicatorului Sentix, sunt la cel mai scăzut nivel de încredere din

octombrie până acum. Potrivit analistului XTB România, riscul de recesiune e ridicat, după semnele curente. BCE, observând dinamica salariilor, nu poate închide ochii în fața inflației pentru a opera scăderi rapide ale dobânzii de referință.

Recesiunea Estului

Estul Europei se află deja în unele părți ale sale în recesiune. În Ungaria și Polonia PIB-ul a scăzut. Cheia este în stagnare, dar vulnerabilă prin expunerea la sectorul auto și canalul de export.

Mediul unor dobânzi înalte are, de asemenea, efecte pe termen lung – deși ele sunt cerute de reperele actuale de inflație. Potrivit unui studiu foarte recent al San Francisco Fed, creșteri de dobândă neașteptate de 1 punct au un efect potențial de diminuare a PIB-ului cu până la 5 puncte, față de scenariul de bază, peste un deceniu. În contrast, stimularea monetară are efecte mai ales în orizontul 5-10 ani, diluându-se ulterior aproape în totalitate.

Germania a fost destinația pentru 20% din exporturile României, iar volumul total al schimburilor comerciale a atins 40 de miliarde de euro anul trecut. România se confruntă cu propria sa dilemă privind deficitul public. România caută să majoreze veniturile bugetare fără a sufoca elanul economiei, fiind prinsă în tabloul european – și în special german – de încetinire.

„Estimările pentru economia României anul acesta sunt monitorizate spre a fi ajustate în sens descendent, luând în calcul datele macro din ultimele săptămâni din Europa. Piețele și actorii economici așteaptă pachetul de măsuri fiscale, iar sectorul bancar a resimțit deja corecții de peste 2%, marți”, precizează analistul XTB România.

Piețele bursiere europene, inclusiv cea locală, ar putea avea în față o toamnă care urmează statistica:

septembrie și octombrie tind să aducă reparații după „vacanța” de vară și o volatilitate mult peste media anuală. (I.B.)

Sondaj eJobs: 4 din 10 angajați sunt nemulțumiți de salariu

39,4% dintre participanții la un sondaj eJobs declară că nu sunt mulțumiți de salariul lor, în timp ce 49,8% spun că este ok, dar s-ar putea și mai bine. Doar 10,7% nu au niciun motiv de nemulțumire din acest punct de vedere.

Cu toate acestea, o eventuală renegociere salarială pare a fi o soluție pentru un procent destul de mic de angajați, în condițiile în care nu cred că ar putea veni cu argumente care să-i convingă pe manageri să acorde majorarea dorită. Astfel, 42% spun că o discuție în acest sens ar putea să le aducă un plus de maximum 10%, 37,7% cred că ar putea obține între 10% și 20%, iar 13,1% între 20% și 30%. 3,1% au încredere că o renegociere le-ar putea crește salariul cu 30% - 40%, 2% între 40% și 50% și 2,1% peste 50%.

„Mulți candidați se plâng de faptul că nu sunt buni negociatori ai propriilor salarii și că o astfel de discuție cu managerul lor le provoacă o stare accentuată de disconfort. Asta se

întâmplă nu doar atunci când poartă discuția din poziția de angajat, ci și în fazele finale ale recrutării. De asta, spre exemplu, aproape jumătate dintre respondenți au spus că, de-a lungul carierei, cele mai multe majorări salariale le-au primit fără să le ceară. 35,3% le-au primit doar după ce le-au cerut, în timp ce pentru 16,6% este greu să facă o estimare”, declară Ana Călugăru (*foto*), Head of Communications în cadrul eJobs.ro, cea mai mare platformă de recrutare online din România.

Negocieri „eșuate“

32,1% dintre respondenți se plâng de faptul că, deși încearcă să negocieze, rar li se întâmplă să obțină suma dorită. 20,9% recunosc că nu le place și nu se descurcă deloc să negocieze, de aceea acceptă mereu oferta propusă de angajator. Mai puțin de o treime au încredere în ei înșiși că se descurcă foarte bine, de vreme ce aproape întotdeauna au reușit să obțină sumele dorite, în timp ce pentru 20,7% este greu să facă o evaluarea a capacităților de negociere pe care le au.

În plus, sondajul mai arată că 39,6% dintre participanți nu și-au mai negociat salariul de la angajare, în timp de 19,5% au făcut acest lucru la începutul anului. Pentru 18,4% a trecut mai mult de un an de la ultima negociere, iar 6,5% au trecut prin această etapă în ultima lună. 15,8% spun că nici nu-și mai amintesc când s-a întâmplat ultima oară acest lucru.

Atunci când vor să obțină o mărire salarială, 54,6% adoptă metoda clasică de a prezenta managerului realizările profesionale pe care le-au avut în ultima perioadă. 14,8% spun direct că nu se mai simt motivați de salariul actual, 10% justifică această cerere prin creșterea prețurilor din ultimul an și tot atâția fac o cercetare prealabilă asupra salariilor care se oferă în piață pentru aceeași poziție și prezintă datele

managerului. „O altă strategie la care angajații au apelat destul de mult în ultimul an a fost aceea de a veni cu o contraofertă primită din partea unui alt angajator. Nu este neapărat o variantă câștigătoare și mulți manageri tind să aibă o reacție adversă față de angajații care procedează astfel“, explică Ana Călugăru.

Un job nou?

Pe de altă parte, în cazul în care nu primesc mărirea salarială așteptată, 41% dintre angajați încep să își caute un job nou, iar 23,9% chiar îi spun textual managerului că vor începe să facă demersuri în acest sens. 22,6% declară că înțeleg situația și, în consecință, așteaptă o perioadă în care lucrurile să meargă mai bine din punct de vedere financiar pentru companie. Aproape 10% privesc un refuz din partea managerului ca pe un puternic factor demotivator.

Cu toate acestea, cei mai mulți dintre respondenți nu s-ar grăbi să accepte un nou job dacă oferta salarială nu ar fi de cel puțin 30% peste salariul actual – asta declară o treime dintre participanții la sondaj. 22,6% ar pleca în altă parte pentru cel puțin 20% și 14,3% pentru cel puțin 50% în plus. 12,2% nu ar face schimbarea pentru mai puțin de 40%, iar 10,2% și-ar da demisia doar dacă ar avea în față o ofertă dublă. Cei foarte nemulțumiți de jobul actual (11,2%) ar accepta și un salariu cu maximum 10% mai mare.

Ion BOGDAN

Hidrogenul viitorului ar putea fi... pulbere!

Oamenii de știință australieni au făcut o descoperire care ar putea reduce semnificativ consumul de energie al industriei petrochimice. Aceasta constă în simplificarea și securizarea depozitării și transportului hidrogenului, sub formă de pulbere.

Potrivit cercetătorilor, această „ispravă“ poate fi realizată bazându-se pe un proces mecanochimic precis care necesită utilizarea unui compus chimic numit „nitrură de bor“.

Demersul constă în introducerea nitrurii de bor sub formă de pulbere într-un rezervor, în interiorul căruia se introduc diversele gaze de separat, precum și bile metalice. Rezervorul este apoi rotit cu viteză mare pentru a permite absorbția gazelor de către pulbere.

Oamenii de știință cred că produsul rezultat poate menține în siguranță gazele la temperatura camerei atât timp cât este necesar. Ele pot fi apoi eliberate, prin încălzirea pulberii la o anumită temperatură.

Această metodă ar putea fi o alternativă mai ecologică la procesele actuale. Potrivit

cercetătorilor, pentru a trece de la laborator la producția la scară industrială, trebuie verificat dacă acest proces este economic, mai eficient și mai rapid decât metodele tradiționale de separare și stocare a gazelor.

Pe măsură ce se apropie iarna, Europa încearcă să facă față unei crize energetice masive, cu creșterea prețurilor la energie, agravată de ceea ce pare a fi o închidere permanentă a gazoductului Nord Stream I care face legătura între producătorul rus de gaz și consumatorul german.

Deși sunt probleme și în restul lumii, există două motive principale pentru care situația din Europa este mult mai gravă.

Prima este, bineînțeles, invadarea Ucrainei de către Rusia, care a dus la sancțiuni occidentale și livrări de arme către Ucraina, urmată de contramăsuri rusești pentru a restricționa livrările de gaze către Ucraina.

Al doilea motiv pentru care prețurile energiei au ajuns „la cer“ în Europa, mai mult decât în alte părți, este, desigur, experimentarea politicii europene de aprovizionare cu energie, în numele luptei împotriva schimbărilor climatice și a reducerii emisiilor de CO₂. De anul trecut, cu mult înainte de invazia lui Putin, prețurile la energie au crescut, parțial și din cauza consecințelor opririlor cauzate de Covid, care arată din ce în ce mai mult ca o greșeală epică de politică.

Schimbarea sistemului nostru energetic pe care guvernele europene au încercat să o implementeze, la instigarea Comisiei Europene, a fost creșterea ponderii surselor de energie nesigure – în principal energia solară și eoliană – cu scopul de a reduce ponderea cărbunelui și gazelor, în timp ce se dorește eliminarea treptată a centralelor nucleare perfect funcționale, în ciuda faptului că acestea nu produc emisii de CO₂.

Raționalitatea nu a fost tocmai principiul călăuzitor în toate acestea. Pentru început, din perspectiva securității energetice, evident că nu este cea mai bună idee să promovezi surse de energie nesigure. Comisia Europeană, la rândul ei, a ignorat astfel propria strategie de securitate energetică, elaborată în 2000.

În timp ce guvernele europene au făcut eforturi mari pentru a opri producția internă de cărbune și gaze, ele pur și simplu au crescut importurile acestor combustibili fosili, dependența tot mai mare a Germaniei de gazul rusesc fiind exemplul cel mai evident. Cu toate acestea, Țările de Jos au decis să închidă și zăcămintul său de gaz Groningen, care este cel mai mare zăcămint de gaze din Europa și unul dintre cele mai mari din lume. Această decizie a fost motivată și de pagubele cauzate locuințelor private prin explorarea gazelor, dar obținerea despăgubirilor a fost un proces anevoios, în timp ce majoritatea veniturilor au fost destinate bugetului guvernului național, care a prejudiciat sprijinul de care se bucura la Groningen.

Politicienii verzi au justificat înlocuirea combustibililor fosili europeni cu combustibili fosili importați de la vecinii autoritari, susținând că aceasta va fi doar temporară, în ciuda faptului că niciun expert serios nu ar fi

de acord cu ideea că un mix energetic format din energii 100% regenerabile este realist.

Evident, nu este nimic rău în folosirea energiei eoliene și solare, atât timp cât aceasta nu este subvenționată. Aceste forme de energie au fost puternic subvenționate.

Guvernul spaniol, de exemplu, a injectat „averii“ în acest sector în 2007, înainte de a schimba regimul de subvenții în 2013, ceea ce a prejudiciat grav investitorii, arătând clar că sectoarele energiei solare și eoliene sunt și ele victime ale abordării de sus în jos a politicii energetice europene.

Spania a fost obligată să plătească despăgubiri de către tribunalele de arbitraj în acest proces, Comisia Europeană chiar încurajează Spania să nu plătească niciun euro, folosind drept pretext argumente dubioase privind ajutorul de stat, întrucât Comisia redefinește compensația acordată de tribunalele de arbitraj drept „ajutor de stat“.

Astfel, Comisia nu se mulțumește să-și politizeze propriile politici de ajutor de stat din ce în ce mai slabe, renunțând la sprijinul arbitrajului, în timp ce companiile europene și spaniole precum BBVA profită de acest sistem, devenit indispensabil pentru comerțul și investițiile internaționale, dar dăunează investițiilor în energii regenerabile pe care se presupune că ar trebui să le promoveze. Pe scurt, subvențiile sunt cu adevărat toxice, pentru că merg mână în mână cu politizarea unui sector economic.

Da, invazia rusă a adus Europa față în față cu realitatea. Marea Britanie și-a repornit centralele pe cărbune, Belgia a închis parțial centralele nucleare, iar Germania ar putea face acest lucru, dar experimentele cu furnizarea de energie continuă, deoarece UE și unele state membre doresc acum să construiască mai multe surse regenerabile, în ciuda faptului că tocmai acestea au cauzat dependența excesivă de gazul rusesc.

După eșecul energiei eoliene și solare, precum și al altor energii regenerabile de a asigura securitatea energetică, Comisia Europeană și guvernul german își pun acum toate speranțele în „hidrogen“. Profesorul Samuele Furfari, un înalt funcționar public în cadrul Departamentului de Energie al Comisiei Europene de mai bine de treizeci de ani, explică în cartea sa „Iluzia hidrogenului“ de ce aceasta înseamnă o iluzie. Poate fi exagerat de pesimist, dar în sine este îndoielnic faptul că politicienii pariază pe soluții tehnologice care nu au ajuns încă la maturitate, pentru a evita consumul de combustibili fosili sau de energie nucleară.

Într-o încercare disperată de a face ceva, UE propune acum o planificare centralizată pentru a rezolva problemele create tot de EA. Măsurile propuse, venite atât din partea statelor membre, cât și din partea Comisiei Europene, variază de la plafonarea prețului gazului până la suspendarea tranzacționării cu derivate de energie electrică.

(Continuare în pag. 78)

(Urmare din pag. 77)

Între timp are loc o dezbatere paralelă despre formarea prețurilor pe piețele energetice, unde prețurile sunt determinate de cea mai scumpă sursă de energie. Chiar dacă acest principiu a fost aparent consacrat în reglementările europene și, prin urmare, ar trebui liberalizat, multe alte piețe funcționează după această logică. Prin urmare, se pare că oponenții liberalizării energiei folosesc aceasta ca o scuză pentru a reduce liberalizarea destul de incompletă a piețelor europene de energie.

Nu toate statele membre UE sunt convinse de ideea unui plafon pentru prețul gazelor – modalitatea de a o atinge este departe de a fi clară. Exemplul Spaniei, care a manipulat prețurile gazelor cu un cost ridicat pentru contribuabili, ar trebui să fie instructiv. Țara a consumat mai mult gaz în prima jumătate a anului 2022 decât în prima jumătate a anului 2021. Acest lucru ar trebui să fie clar că manipularea prețurilor pieței este ca și manipularea termometrului. Nu face decât să înrăutățească situația și nu face nimic pentru a aborda cauzele fundamentale ale crizei.

Între timp, pe măsură ce IMM-urile europene și marii producători sunt nevoiți să suspende operațiunile, guvernele europene recurg la salvări financiare care nu fac decât să crească nivelul datoriilor.

Un prim pas este ca UE să suspende Sistemul de comercializare a certificatelor de emisii de gaze, care este asemănător cu o taxă climatică europeană pentru producători și, prin urmare, pentru consumatori, pentru a contracara creșterea prețurilor, așa cum au solicitat Polonia și Belgia. Președintele Comisiei Europene, doamna von der Leyen, se opune totuși ferm. Noile reglementări europene sunt chiar pe punctul de a lărgi domeniul de aplicare al EU, afectând astfel mai multe sectoare economice.

O a doua măsură destul de evidentă este de a nu închide centralele nucleare care funcționează, ceea ce Belgia și Germania încă plănuiesc să o facă, fapt incredibil. În acest sens, trebuie menționat și faptul că instituția Comisiei Europene este teoretic obligată să promoveze energia nucleară, în conformitate cu Tratatul

Euratom. Cu toate acestea, influența ONG-urilor verzi de la Bruxelles împiedică acest lucru. Doar sub presiunea Franței, Comisia Europeană a ajuns să o includă în „regulamentul de taxonomie“ al UE ca energie durabilă din punct de vedere ecologic, în anumite condiții.

Al treilea pas ar trebui să fie stimularea exploatării interne a combustibililor fosili și explorarea posibilităților oferite de gazele de șist. Chiar și oponenții combustibililor fosili sunt de așteptat să prefere exploatarea gazului european din Groningen în detrimentul importurilor din Qatar sau exploatarea gazului de șist european intern în detrimentul importurilor scumpe din SUA.

Noul prim-ministru britanic, Liz Truss, și-a arătat interesul spre consumul de gaze de șist. Premierul bavarez a spus că este timpul să se reconsidere interdicția acestuia. După cum a subliniat deputatul britanic David Davis: „Academia Regală de Inginerie și Președintele Agenției de Mediu au spus că fracking-ul este sigur. Gazul de șist este mult mai curat decât cărbunile sau gazul convențional. Nu știm încă cât de profitabil ar putea fi șisturile pentru Europa, dar merită cel puțin studiat în mod corespunzător.

Este greu de crezut, dar în acest moment UE pregătește mai multe bariere pentru intrarea energiei și a materiilor prime în UE, de parcă constrângerea producției interne nu ar fi suficientă.

Face acest lucru nu numai prin „taxa climatică externă“ planificată (CBAM), care ar putea încălca regulile OMC, ci și prin noi restricții la importurile de ulei de palmier, de exemplu. Planul UE de eliminare treptată a biocombustibililor până în 2030 nu a fost încă suspendat, în ciuda faptului că biocarburanții pe bază de ulei de palmier provin în principal din locuri geostrategice sigure, cum ar fi Malaezia, Statele Unite sau Indonezia.

Ai crede că acum nu este momentul să reducem și mai mult securitatea energetică, oare ce se întâmplă cu decidenții noștri?

La aceasta se adaugă „propunerea UE privind diligența necesară privind defrișările“. Unele guverne ale UE, precum cel al Bulgariei, au avertizat în iunie că propunerea ar putea impune o „povară administrativă și financiară excesivă atât operatorilor și comercianților din UE, cât și autorităților competente din statele membre“. Parlamentul European analizează acest subiect. Deputații ar trebui probabil să se gândească dacă este oportun, în acest moment, să prezinte acest act legislativ care riscă să afecteze veniturile a peste 7 milioane de mici fermieri.

Acesta este ceea ce dr. Inke Van der Sluijs, director pentru transformarea pieței, la Masa rotundă pentru uleiul de palmier durabil (RSPO), subliniază în Politico: „În Malaesia, uleiul de palmier a jucat un rol esențial în reducerea sărăciei, care a scăzut de la 50% în anii 1960 la doar 5% astăzi, producția micilor fermieri reprezentând 40% din suprafața totală a plantațiilor de ulei de palmier“.

Ea mai subliniază că există deja scheme de certificare pentru uleiul de palmier durabil, cum ar fi schema RSPO, care a redus ratele de defrișare cu 33%. Pe scurt, această nouă birocrație nu aduce nicio valoare adăugată, nici pentru mediu, nici pentru săracii din economiile emergente, nici pentru economiile europene înfometate de materii prime și energie. Trebuie remarcat faptul că nu a fost efectuat niciun studiu de impact al reglementărilor pentru această propunere, ceea ce, din păcate, se întâmplă adesea.

În cele din urmă, defrișările din cauza uleiului de palmier a scăzut la cel mai mic nivel din ultimii patru ani: defrișările din Indonezia, Malaesia și Papua Noua Guinee atribuite dezvoltării plantațiilor de palmier de ulei au scăzut la cel mai mic nivel din 2017 și până în prezent, potrivit analizei satelit publicate de Chain Reaction Research (CRR), un grup de analiză a riscurilor privind defrișările.

Una dintre ideile principale ale părintelui economiei moderne, Adam Smith, este că impunerea unor prețuri mai mici pe piețele cu cerere mare și oferta stagnantă nu vor ajuta prea mult consumatorii. Controlul prețurilor nu poate aborda problema penuriei. Cu toate acestea, guvernele europene și UE par să fi uitat acest lucru. S-ar putea să le amintească de această idee veche iarna care bate la ușă.

Guvernul german este reticent să meargă prea departe în manipularea prețurilor. Este clar că un semnal de preț este important pentru a împiedica consumatorii să înceapă să consume mai multă energie din cauza subvențiilor, așa cum s-a întâmplat în Spania. Deloc surprinzător, Franța este de cealaltă parte a argumentului. Guvernul francez a înghețat deja prețurile gazelor, limitând în același timp creșterea prețului reglementat al energiei electrice la 4% pe an. Desigur, acest lucru are un cost astronomic pentru compania energetică franceză EDF, pe care Franța dorește acum să o naționalizeze în întregime. Cu alte cuvinte, contribuabilii francezi vor trebui să plătească pentru câștigurile de care se bucură în prezent consumatorii francezi.

Datorită monedei euro, statul francez poate transfera o parte din acest cost către alte țări europene, întrucât finanțarea monetară a BCE a devenit un mecanism cheie de finanțare a guvernelor zonei euro care sunt lipsite de bani. Guvernele UE ar putea conveni în cele din urmă asupra unui alt fond finanțat în comun, dar în trecut aceste tipuri de răspunsuri fiscale s-au dovedit mult mai dificile decât răspunsurile de politică monetară, care acum sunt complicate din cauza nivelului ridicat al inflației.

Astfel, criza energetică a Europei nu este departe de a duce la o nouă criză financiară, care ar putea pune în pericol, în cele din urmă, fragila monedă comună și toate acestea prin decizia decidenților politici!

Dr. ing. Daniel BOTĂNOIU

Evoluții pe piața de capital

Raport USDA

Porumb

□ Pentru sezonul 2023/24, producția de porumb este estimată în creștere pentru Argentina, Moldova, UE și Paraguay.

□ Producția de porumb din Argentina este estimată în creștere pe baza suprafețelor cultivate mai extinse.

□ Producția de porumb din UE este estimată în creștere pe baza producțiilor mai mari din Franța.

□ Se estimează exporturi mai mari de porumb pentru Argentina și Paraguay, dar reduceri pentru Statele Unite.

□ Importurile de porumb sunt estimate în scădere pentru Bangladesh.

□ Stocurile finale de porumb sunt estimate în creștere pentru Ucraina și Moldova.

□ Stocurile globale de porumb sunt estimate în scădere cu 1,6 milioane, la 312,4 milioane de tone.

Grâu panificație

□ Pentru sezonul 2023/24, rezervele de grâu sunt estimate în scădere cu 3,5 milioane de tone la 1.051,0 milioane, deoarece producțiile reduse din Australia, Kazahstan și Etiopia sunt doar parțial compensate de producția mai mare din Statele Unite.

□ Producția din Australia a scăzut cu 1,5 milioane de tone, la 24,5 milioane, din cauza condițiilor secetoase.

□ Producția din Kazahstan este estimată în scădere cu 2,0 milioane de tone, la 13,0 milioane.

□ Producția din Etiopia este, de asemenea, redusă cu 2,0 milioane de tone, la 5,5 milioane, din cauza suprafețelor recoltate reduse, condițiilor secetoase din august și septembrie și utilizarea mai puțină a inputurilor.

□ Consumul global de grâu este estimat în scădere cu 3,0 milioane de tone, la 792,9 milioane, în principal din cauza consumului scăzut din Rusia și Kazahstan.

□ Comerțul mondial de grâu a scăzut cu 1,1 milioane de tone, la 206,3 milioane, din cauza reducerii exporturilor din Australia, Brazilia și Kazahstan, compensate doar parțial de exporturile rusești mai mari.

□ Stocurile globale estimate pentru 2023/2024 sunt reduse cu 0,5 milioane de tone, la 258,1 milioane, cel mai mic nivel din 2015/2016.

Floarea-soarelui

□ Pentru sezonul 2023/2024, producția de floarea-soarelui este estimată în creștere pentru Argentina.

Rapiță

□ Pentru sezonul 2023/2024, producția de rapiță este estimată în creștere pentru Polonia și în scădere pentru Canada.

Grupul EVERGENT Investments, rezultat net consolidat de peste 44 milioane de lei, în primul semestru

În primele șase luni ale anului 2023, Grupul EVERGENT Investments, format din compania EVERGENT Investments, listată sub simbol EVER și nouă filiale, a înregistrat venituri totale consolidate de 67,80 milioane de lei (incluzând câștigul net din activele financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere).

Rezultatul net consolidat este de 44,01 milioane lei (incluzând profitul net și câștigul net realizat din vânzarea activelor financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global reflectat în rezultatul reportat), cu o valoare consolidată a activelor de 2,57 miliarde lei. Din totalul activelor Grupului, cele nouă filiale contribuie cu 11,8%.

„În cadrul Grupului, urmărim capacitatea companiilor noastre de a maximiza veniturile pe termen lung. Credem în potențialul de dezvoltare a sectoarelor agribusiness și imobiliar, unde continuăm investițiile“, a declarat Claudiu Doroș (foto), președinte director general al EVERGENT Investments.

Proiecte în curs și inițiative strategice

Prin proiectul „Fermele de afini“, Agointens, parte a Grupului EVERGENT Investments, investește în creșterea suprafeței pentru cultivare la peste 130 ha, asigurând producția, procesarea și distribuția. La 30 iunie 2023, Agointens SA avea o cifră de afaceri de 310.000 lei și active de 53,62 milioane de lei, reprezentând 2,08% din activele totale ale Grupului. Compania administrează fermele de afini în diferite stadii de dezvoltare în Viștea și Mandra, din județul Brașov, precum și în Popești și Rătești, în județul Argeș. Compania se axează, atât pe eficiența producției culturilor existente, cât și pe inovație.

În 2022 s-a înființat EVER AGRIBIO, cu active de aproximativ 3,34 milioane lei, reprezentând aproximativ 0,13% din activele totale ale grupului; la 30 iunie 2023, EVER AGRIBIO are setat un nou obiectiv: producția de afine bio. Prin achiziția celor 50 ha în județul Bacău, destinate producției bio, compania va răspunde unei cereri într-o continuă creștere, precum și dezvoltării unui viitor durabil.

Grupul EVERGENT Investments își concentrează investițiile în proiecte rezidențiale și comerciale, în zone cu potențial de dezvoltare. La 30 iunie 2023, EVER IMO deținea active de 75,96 milioane lei, reprezentând 2,95% din activele totale ale Grupului și EVERLAND deținea active de 52,73 milioane lei, reprezentând 1,81% din activele totale ale Grupului. EVER IMO valorifică piața în plină dezvoltare din zona de nord a Bucureștiului și pregătește un nou proiect rezidențial, situat la Intrarea Străulești.

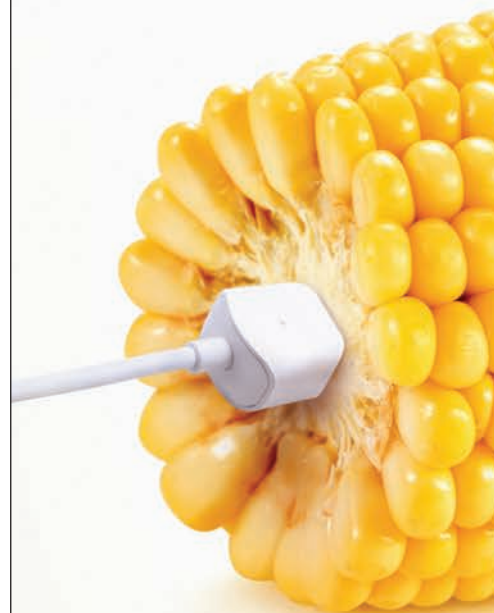
Pagini realizate cu sprijinul AgroGo.ro

Bogdan PANȚURU

AgroGo

BURSA ONLINE DE CEREALE

Ești la curent cu
piața cerealelor.

www.agrogo.ro

Șapte din zece români se tem că ar putea cădea victime fraudelor online

Patru din zece români declară că au întâmpinat mai multe fraude sau tentative de fraudă online în ultimele 12 luni, comparativ cu anii trecuți, iar 75,8% se tem că ar putea deveni victime ale escrocilor online în viitor, conform unui studiu realizat de o companie de AI și analytics.

Potrivit sursei citate, preluată de Agerpres, 32% dintre români afirmă că nu au căzut niciodată victime ale unor fraude online și 19% dintre respondenți au fost fraudauți de trei sau mai multe ori.

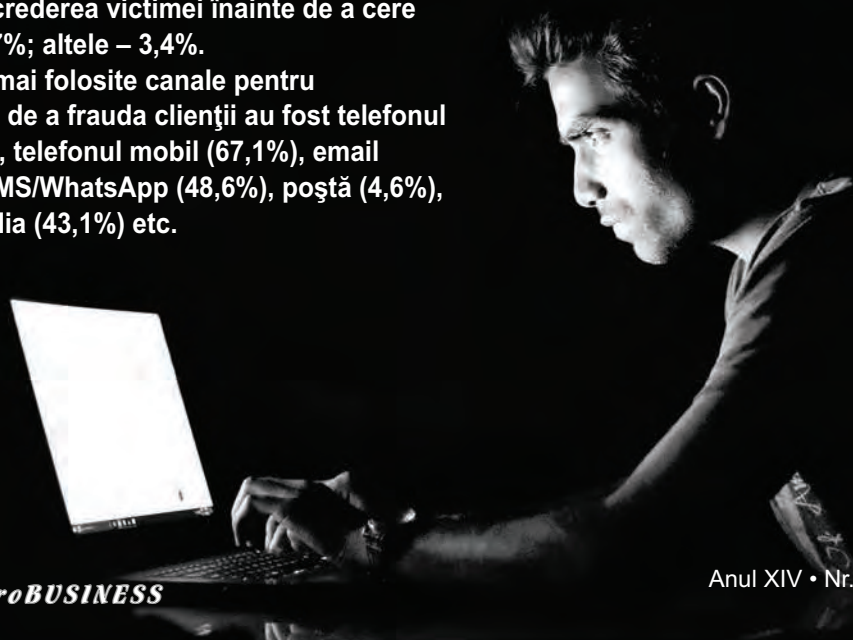
Studiul SAS mai semnalează că cele mai întâlnite tipuri de fraudă online de către români sunt: încercarea de a obține detalii bancare – 57,9%; încercarea de a obține date personale – 54,4%; asumarea identității unor organizații reputabile sau a unor autorități oficiale – 21%; pretexte că persoana contactată este datoare cu sume de bani – 10,5%; afirmații că persoana contactată a câștigat bani/un premiu – 45,5%; bani extrași fraudulos din contul bancar – 12,1%; pretexte că persoana contactată este eligibilă pentru returnarea unor bani/taxe – 12,8%; pretexte că victima nu a plătit o sumă completă, pentru o livrare, de exemplu – 8,5%; încercarea de câștiga încrederea victimei înainte de a cere bani – 18,7%; altele – 3,4%.

Cele mai folosite canale pentru încercarea de a fraudă clienții au fost telefonul fix (17,6%), telefonul mobil (67,1%), email (64,8%), SMS/WhatsApp (48,6%), poștă (4,6%), social media (43,1%) etc.

Pe de altă parte, studiul subliniază că opt din zece români intervievați afirmă că sunt dispuși să folosească metode biometrice de autentificare (recunoaștere facială, a ampretei etc.) pentru a-și securiza mai bine plățile și tranzacțiile online. În paralel, patru din zece persoane preferă o parolă statică pentru logarea în conturile aferente plăților online, în vreme ce 6 din 10 vor să se bazeze pe sisteme biometrice.

De asemenea, opt din zece români sunt de acord ca plățile și tranzacțiile online pe care le efectuează să se desfășoare mai lent, pe fondul unor posibile verificări suplimentare, pentru a avea mai multe garanții de securitate în fața posibilelor fraude. Aproape șapte din zece români ar fi dispuși să renunțe la colaborarea cu un serviciu financiar dacă ar fi victimele unei fraude, sau dacă ar exista o alternativă mai sigură pentru ei.

La nivel global, studiul a fost efectuat pe 13.500 de clienți din 16 țări și acesta arată că, per total, fraudele online reprezintă o problemă la nivel global, având în vedere că 70% dintre respondenți au experimentat fraudă cel puțin o dată, iar patru din zece oameni au căzut victime ale fraudelor de două sau mai multe ori. Aproape jumătate dintre participanți (47%) au experimentat mai multe tentative de fraudă în 2022 decât în anii anteriori și 86% dintre respondenți declară că sunt mai conștienți cu privire la pericolul fraudelor online decât erau în trecut. (I.B.)

DOMENIILE
OSTROV

1947

BASF

We create chemistry

Smart Technology – aliatul tău de încredere pentru culturi sănătoase.

Alege soluțiile integrate de la BASF
pentru cultura viței de vie!

Protecție în perioade
vulnerabile

Rezistență la spălare

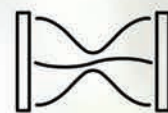
Fără infecții

Struguri de calitate

Fără forme de rezistență

Timp de pauză
favorabil

**SMART
TECHNOLOGY**

Utilizați cu precauție produsele fitosanitare. Citiți întotdeauna
eticheta și informațiile despre produs înainte de utilizare.
Atenție la simbolurile și indicațiile de pericol.